

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

Ročník XXVIII.

CHICAGO, 15. BŘEZNA 1906.

Číslo 3.

MY NEZHYNEM.

Vznešené myšlénce Vsesokolské.

My nezhyne, my nezhyne
s tím cizím proudem, vírem,
ať v plec nám bije — v úkor všem
my paž skřížíme s osudem
i v světě cizím, širém.

Ať osud svál nás v širnou dál
v kraj žirný, pohostinný,
nám nelze v prsou stlomit pal
pro hroudu, již Čech rodnou zval,
pro velkých otců stíny.

To osud náš: V boj tužit paž
ať o krb, ehleba skývu —
my v Psohlavečích svou měli stráž,
když cizák tkal nám na rubáš,
lev vzdorně ježil hřívu.

Když od Lipan dul zhouby van,
když syny české matky
hrot nejtrpčí ji v nádra vklán,
kdy krví její znamenán
Čech v své se tulil chatky,

když zkázy blesk z úst dral nám stesk
na bělohorské pláni,
když našich dějin hasnul lesk —
my všemu světlu na potlesk
slavili z mrtvých vstání . . .

My vstali zas, když římský d'as
nám umíráčkem zvonil,
když "Finis" hřměl nám vrahů hlas
nám zora svítla, plná krás —
to Titan jen šij sklonil . . .

Ten bouří kvil, jenž v skrání nám ryl
tak často rmutný pocel,
ten blesků plam, jenž v leb nám bil
a věčný boj, pln hořkých chvil
paž naši ztvrdnul v ocel.

To naše zbraň: Mozolná dlaň,
vždy lačná boje s trudem
a blesky ošlehaná skrání.
Ať cizí kraj nás hostí, pláň —
my byli, jsme a budem . . .

Jindřich Ort.

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Jest ku podivu, jak počet cvičícího členstva se sevrkne někdy i u sborů velikých, u sborů kde jsou všechny podmínky ku rozvoji. Řekněte, že mělo by se členstvo veškeré chopiti práce, aby tíha života spolkového nespočívala na několika jednotlivcích, ale to málo pomůže zejména tam, kde za členy přijímají se kde kdo.

Na jiném místě uveřejňujeme článek o spůsoblosti mužů jako učitelů ženských tříd tělocvičných a tu maně nám napadlo, jak by mnohá naše čilá sokolka mohla otevřít si široké a vděčné pole působnosti, kdyby se studiu tělocviku ženského úplně věnovala. Větší města, jako na př. New York, Chicago a snad i Cleveland snadno by mohla českou učitelku tělocviku si vydržovati a jelikož víme, že mno-

hé dívky vyhybají se tělocviku z vrozené ostychavosti, jsme jistí, že by česká učitelka tělocviku shromáždit mohla kolem sebe značný počet žen a dívek, které až posud tělocviku se stranily, ač potřebu jeho uznávají. Nuže, sestry sokolky, vzhopte se k činu — mohou-li v povolání tomto zdárně působiti celé řady dívek a žen národností jiných, nevíme, proč by na poli tom nemohly vynikati i naše sokolky.

č.

Náboženská statistika za rok 1905, jakž sestavil ji Carroll, vykazuje ve Spojených Státech 154,390 kněží a kazatelů, 201,508 kostelů a 31,148,445 věřících. Všechny denominace získaly na 519,155 členů celkem za rok, čili 279,792 méně nežli roku předešlého. Nejvíce získali katolíci z přistěhovalců

ovšem hlavně a sice 10,785,496. Číslice ty mluví do-
jista zřetelně a ukazují jen, že živlu volnému se asi
za minulý rok dařilo, povázíme-li jak ohromný jest
vzrůst obyvatelstva země této.

V den Washingtonových narozenin četli jsme v
jednom anglickém listě následující pozoruhodnou
úvahu: "Americké vlastenectví jest vlastenectví
zvláštního druhu. Ono jest zavázáno velkým nesko-
nalým díkům americkým ženám. Zem naše není pou-
hým "fatherlandem", ona jest též "motherlandem".
Za všechny své velikány, jimiž se dějiny naše honosí,
máme co děkovati americkým matkám. Vojenská
akademie může dáti národu Napoleona, dvůr může
vychovati Meternicha, universita Hegela — ale mu-
že, jakým byl Washington, dáti může národu jen
čistý, vznešený domov. Láska a péče rodičů neučiní
sice dítě slavným — ale ryzí charakter, mužnost, jsou
často odkazem vzorné matky." — Zlatá slova, která
v mnohé naší domácnosti vyvěšena by býti měla tak,
aby je měli rodiče stále a stále na očích. ě.

Jestli psali jsme o pátém sletu všesokolském a
účastenství našem s nadšením konali jsme tak v
tom vědomí, že bude to v té zlaté Praze slovanské
tentokrát v dobách vážných přehlídka zvláště dů-
ležitá, významuplná, manifestace, jež dokáže, seč
jest vlastně to "vojsko národní" páskou slovanskou
spojené, seč jeho kázeň pevná a výevik mohutný.
Vždyť bylo právě Sokolstvo, jež ve štít svůj napsalo
si vedením vůdce svého Tyrše: "Za rovnost, volnost
a svobodu." A za těch poměrů stísněných, plných
útisků a hanobení cizákem pracovalo na utužení lidu
svého, majíc snahy výchovné i vzdělávací vždy na
zřeteli. Šlechetný vzor jeho dobrovolné kázně uká-
zal lidu českému cestu nejlepší, cestu práce společné
a společného vzdoru a společného boje proti spo-
lečnému nepříteli. A jestli zatím více se nestalo již
to dnes vydá, hodně v Čechách vydá.

V tak zvané "Kolonialní době" panoval na této
straně Atlantu barbarský prý zvyk, že lidé "kteří
měli v srdci žluč a v ústech jed", byli na veřejném
místě pohrouženi několikrát pod vodu za trest, že
jedovatou slínou svojí snažili se otravovati své sou-
sedy neb bližní, nemajíce jiné příčiny k svému podlé-
mu jednání, nežli tu, že v ztrpčování života svých
bližních viděli vrchol svého štěstí, své rozkoše. A tu
často nám napadá, že by neškodilo, kdyby trochu
toho "barbarismu" bylo bývalo zachováno pro ny-
nější dobu. Rve-li z vás jen z pouhé rozkoše někdo
kabát poctivosti a zachovalosti, jste vůči němu úplně
bezbrannými — neb lidské takové zmiže obyčejně
vědí, jak daleko se odvážit mohou, aby nedostaly
se do nemilých styků se zákony. A máte-li za to,
že bylo by pod vaší lidskou důstojností takového

lidského plaza tělesně ztrestati, nechte-li vyvolá-
vati veřejné pohoršení — nezbyvá vám nic jiného,
než snášeti a mlčeti. Několik takových "veřejných
koupelí", jaké byly ve zvyku v době kolonialní, při-
spělo by valně k vyhlazení té nízké havěti, at' již
tato snaží se otravu šířit ve svém okolí ústy anebo
perem ě.

Pořad Olympijských her v Athénách, jakž kon-
cem příštího měsíce zahájeny budou rozdělen jest
na soutěže v osmi odděleních a sice: I. Athletika:
Běh na 100, 400, 800 a 1500 m.; běh marathonský
na 42 km.; běh s překážkami na 110 m.; skok daleký
z místa a z roběhu; trojskok; skok vysoký, skok
vysoký o tyči; disk klasický a libovolný; vrh ka-
mene; vrh břemene; athletické pentathlon skláda-
jící se z běhu (192 m.), skoku do dálky z místa,
disku, oštěpu a zápasu; vzpírání břemen; zápas;
chůze na 1500 m. II. Plování na 100, 400, 1609 m.;
skok s výše 4 a 12 m. III. Tělocvik: Pentathlon na
bradlech, hrazdě, kruzích, koni a skoku vysokoda-
lekém. Cvičení prostná. Přetahování lana pro muž-
stva osmičlenná. IV. Hry: Lawn-Tennisová mistrov-
ství mužů i žen, dvojhra mužů, dvojhra smí-
šená. Mistrovství v kopané (association). V. Šerm:
Mistrovství ve fleuretu, kordu, šavli. VI. Veslování:
Dvojky s kormidelníkem 1000 a 1600 m., čtyrky s
kormidelníkem 2000 m., šestky s kormidelníkem,
závody člunů válečných na 3000 m. VII. Střelba: S
libovolnou puškou vojenskou na 300 m.; s Grasovkou
na 200 m., s libovolnou kulovnicí na 300 m., střelba
mužstev (5 mužů) s libovolnou puškou na 300 m.,
střelba služebním revolverem na 20 m., střelba re-
volverem na 25 a 50 m., střelba pistolemi přesně stří-
lejícími a soubojovnými na povel, střelba živých a
hliněných holubů. VIII. Jízda na kole. Závody na
1000, 333, 5000 m. a 20 km.; tandemy na 2000 m.,
silniční závody na 84 km.

Následující pozoruhodná slova čteme v praž-
ských Nár. Listech: "Naše plané spolkaření stává se
rakovinu na těle národa. Proto bude třeba zrušiti
celou řadu spolků, jež buď svůj úkol byly již vy-
plnily aneb cíle svého ethického byly se minuly. Ti-
síce spolků v zemích českých nevykazuje jiné čin-
nosti leč vybírání příspěvků anebo pořádání zábav,
které vyžadují zvláštních a v celku svém nesmírných
nákladů. Také mnohé spolky odborné svádějí své
členstvo příliš často ke značným výdajům, na plesy,
koncerty, divadelní představení, bazary, tomboly,
výlety, jaternicové hody atd. Řeknu to upřímně a
otevřeně: Česká města, zejména venkovská, úpí v
pravém slova smyslu pod hospodářskou tyranií pla-
ného spolkaření a nesčetných zábav. Ohledy na pra-
vo i na levo tvoří železný kruh, z něhož neumí se
vybaviti ani intelligent, tím méně dovede to prostý

obehodník, živnostník anebo dělník. Trojnásobný hřích se páše na majetku národa, neboť příliš plýtvá se časem, intelektem i penězi. Vesele to začíná, ale nezřídky tragicky končí . . . Vychováváme svou mládež v prostředí neustálých zábav, odvracíme ji tak od vážné práce a dopouštíme, aby třeba pro zbrkle vymyšlené účely obírala své spoluobčany. Při tom naučí se pěkně netívat furianty a marnotratníky a posmívati se lidem spořivým. A přece jest nám dnes již zřejmo, že jen šetrilové mohou zachrániti vlast před hospodářským ponížením a že po této stránce každý rozmařilec jest nebezpečným nepřítelem svého národa. Doznejme upřímně, že nezřízená touha naše po manifestačních a reprezentačních zábavách i po okázalém vystupování vyssává mizu českého lidu a že jest nejvyšší čas k rozpuštění spolků, které nás k mrhání peněz svádí. Na prvním místě bylo by nutno, aby ve věci té promluvila "Národní rada" nebo "Osvětový Svaz", aby podobné kroužky, jako "Medák", "Habakuk", "Čtyrák", "Burové" a j. vzaly konečně za své. — Podporujeme akci tu rádi jako nevyhnutelně již nutnou." — Jak vidět, pole činnosti pro "národní očistu" je v naší staré vlasti právě tak široké, jako v naší "české Americe".

č.

S potěšením nemalým od delší již doby pozorujeme, že naši v Čechách věnují i náležitou pozornost činnosti naší, že registrují každý dobrý počín náš a souhlasem provází i tu práci naši u listu našeho. Zde otiskují mnohé práce naše, jako na důkaz jak se držíme, tam posuzují snahy naše výchovné a mnohé, uznávají co jsme vykonali, jakož povzbuzují nás k čile a vytrvalé práci další. Sokolské listy pak všechny píšou o tom, že o všesokolském sletu v Praze na příští rok na jisto nás očekávají, že přijdeme také my vydati počet z práce své a sester našich, vedle všech druhých bratrů zahraničních, z Němce, Ruska a všech zemí slovanských.

Kdyby na všech školách veřejných pěstoval se tělocvik a mládeži ob čas se vyprávělo o výhodách čistoty, čistého vzduchu, střídmosti a náležitém pokrmu o co by národ získal průběhem poměrně krátké doby. Takovéto vyučování mohlo by býti rázu co nejjednoduššího, aniž jinak druhým předmětům mnoho by překáželo. Základní pravidla zdravotnictví způsobem tím vešla by v širší známost i nemuselo by se ani používatí nějakých velikých slov. Tak kdyby se mluvilo o větrání světnice netřeba znáti hned celou anatomii plic, aneb účel rudých tělísek krevních, jako spíše stačí jednoduché a zajímavé vyprávění jak prospěšné jest dýchat čistý vzduch a co škody natropí vzduch nečistý hlavně v plicích slabších,

Br. Dr. Tichý praví, že máme začít od těch nejmenších částí našich v rodinách bratrů sokolů, usilujeme-li o nápravu. A ku podivu tak řekli jsme si i na místě tomto několikráte. Otec příkladem musí jít napřed, hrdě, s hlavou vzhůru, musí být ve všem konání sokolem a v takové i vychověj i děti své! Vedle úkolu matky i úkol otce tu veliký.

V Seattle jistý kazatel, když modlil se za utonulé na lodi Valencie, jež ztroskotala se, jakž známo u Cape Beale, prohlásil, že kdyby byl na lodi té býval i prof. Ernst Haeckel jistě vzíval by boha, aby jej zachránil. Nevíme a nemůžeme sami tvrdit co by byl asi profesor Haeckel v tomto případě byl učinil, ale tolik víme, že kdyby i boha vzíval, aby mu pomohl, že by to bylo sotva co platné.

K popularisování vědy slouží nejprve listy a pak přednášky. Zde i onde lze vhodným výkladem otázku vědeckou učiniti čtenáři i posluchači přístupnou a případnými doklady praktickými ji objasniti. V mnohém lze v tom žití našem společném získati nápravu a od příslušného poučování širších vrstev lidu sami mnoho si slibujeme zejména pro volnou myšlenku.

Snahou naší jest a býti musí, aby věc sokolská stala se majetkem české veřejnosti, aby stala se přístupnou nejširším vrstvám našeho lidu a to tak, aby všude evičilo se co nejvíce. Pořádati pouze zábavy a p. ještě nikterak nestačí. Za tím také účelem zakládati sbory nové věru netřeba, na to jest celá řada spolků jiných, bezvýznamných. Také dlužno velice opatrně sobě věsti ve městech větších a nezakládati sbory vedle sborů již stávajících, jestli jich zrovna netřeba a jestli vzdálenost opravdu rozhoduje. Co bylo by nám platno míti hodně sborů a hodně členstva na počet v jádru však jen samý přívažek.

Našli jsme minule ve "Slovenském Denníku" podobu přítele Tomáše Čapka a hned vedle na několika sloupcích oznámení, že vyšla epochální kniha o Slovácích z pera Tomáše Čapka a sice u "Kniekerbocker Press" pod ohlavením: "The Slovaks of Hungary". Potěšili jsme se z velice vřelého přijetí díla toho bratry Slováky, potěšili protože známe pero Čapkovo v tomto oboru a hned v zápětí jsme si tak mimochodem připoměli co pero to mohlo již vykonat i pro nás po prvé jeho práci "Prvý Čech v Americe". Však trudno vzpomínat, trudno protože my lidé svých a práce jejich sebeupřímnější a opravdové neznáme, nechceme znáti.

Dnes v době pokroku veškerého nelze ani nám složití ruce v klín. Jen v rušné a opětovné práci skutečné jest naše spasení. Jen člověk silný dnes rozhoduje, silný v každém ohledu, Řekne se snad

nač třeba nám o to či ono usilovati. Však hned v té chvíli, kdy ruch a činnost vlastní přestávají "stojatě jsou vody" a ty znamenají rozklad. A rozkladu přece rozhodně nechceme žádný z nás! Celý ten život obrazem jest jen stálého zápasu. Tu jeden slabší podlehá, aby silnějšímu druhu místa učinil a my silní zůstatí chceme na nejdéle.

Protestanté tvrdí, že prý Tomáš Paine na smrtelné posteli odvolal vše co napsal, totéž tvrdí o Ingersollovi a katolíci zase podobně mluví o Luthe- rovi, jen o našem Husovi říci nemohou. Však jako Hus neodvolal, neodvolal ani Paine, ani Ingersoll. Povídání toto kněžími se šíří, aby jen hloupí jim věřili. U nich jedna lež plodí druhou a tyto pak v souhrnu za pravdy hlásají. Ba oni vám budou po- vídati o všelikém tom "graftu", aneb penězích "po- třísněných" Rockefellera a jiných, aby hned v zá- pětí došli si na tu či onu dráhu a požádali o polo- viční lístek na konvenci kazatelů, aneb když jedou k návštěvě přítele a p. Jaký tu rozdíl, jestli Rocke- feller žádá na úkor lidí jiných od drah snížení do- pravného na svůj petrák "Standard Oil Co.", aneb když kazatel protože jest kazatelem chce levnější jízdné, nežli dostati mohou jeho ovečky. Proč to? Či snad jen proto, aby v pádu zmrzačení některého dělníka dráhy jej potěšil a na prospěch dráhy lecos učinil, či snad proto, aby v kázání svém o nějakém tom "graftu" atd. dráhy dotyčné zapoměl, aneb trustu, který ji kontroluje? Inu, nevyzpytatelné jsou cesty páně a těch jeho sluhů teprvé.

Zmínili jsme se na místech těchto v čísle minu- lém, že v rozhovorech, přednáškách a p. nutno dbáti především náležitého výběru látky a pořadu, tak aby snahy naše vzdělávací nezvrhly se v pouhou titěrnost, nesmysl a co hlavního nepravdu, jsouce zcela jednostranné. Za příklad uvedli jsme South Omahu a vida již se ozvali, jakž na jiném přesvěd- číte se místě. Podotýkame výslovně, že úmyslem naším jest nepoškoditi nikoho, jako pověditi vždy jen co za pravé máme. Jestli si někdo u vědomí jednostrannosti chce jen hráti a při tom bije v tvář pravdu, šíří polovědění atd. nám nevádí, však bra- trům naším chtěli jsme připomenout k vůli uvaro- vání. Uznáváme každou dobrou snahu a také do- tyčného klubu a jsme jisti, že pro příště zvolí si před- mět rozhovoru vhodnější. Bude jen vlastní věci na prospěch. Jen pro vše na světě si nenamlouvejte, že šířením jednostrannosti, hračkou nějakou stou- páme. Ukazujef jen jak jsme mezi sebou malí a slabí. Slabí svojí malicherností, nesvorností a ne- přímostí. Trochu jádrného slova nesneseme, třeba bylo pravdivým zcela. Spíše nepříteli věříme nežli sami sobě. Pravda, každý začátek jest těžký, lze-li však již v tom počátku napravit co se dá proč vá- hatí a proč se rozčilovati, jestli cesta lepší se ukáže,

Milý bratře a sestro, sokolové! List náš po celou dobu našeho vedení neohroženě hájil pravdu, káral vše co pokárání zasloužilo a také zasáhl neúprosně i do vlastních řad. Tím třeba mnohého jsme pohně- vali, mnohemu směr náš nevoněl a to zejména v době nynější, kdy různé živly zpátečnické, ba co díme i takové, jež o sobě povídají, že volné také jsou za růz- ných směrů, hledí dostati Sokolstvo americké do svých spárů a nedaří-li se jim to, všemožným spůso- bem je rozvrátiti zakládáním true-sborů, katolických křížových sborů a podobně. List náš určený pro všechny vrstvy lidu našeho volného časem ovšem i o otázky jiné, nežli tělocviku zavádí a zaváditi musí, záleží-li mu opravdu na výchovné práci a uzdravení i utužení lidu svého. Nám osobně na žádné ztrátě popularity nezáleží, my jsme zcela neodvislí v práci své a tu nepřátel věci naší se nelekáme. Vrhli se již na nás pokoutně i zjevně i na Sokolstvo vůbec, ale marně, neboť my povšechnou část sokolskou nikdy nezanedbali, pečujíce o práci, seč síly stačily, co nej- lepší. Jestli zjevů vedle sokolského života se jeví- cích si ob čas povšimneme konáme tak v souhlasu se stanovami N. J. S., aby list náš dále pronikl. Sna- žíme se konati svou povinnost. Učíte tak i vy a dejte list náš čísti známým svým, aby sami jsouce horlivými čtenáři i oni se jimi stali. Starejme se sami o sebe, starejme se o tisk svůj a veškeré zjevy z kruhů našich.

Síla a utužení jedince znamená ve složení celku i utužení, sílu a uzdravení takovýchto celků. A jako vše ve světě lučebním sestává jen z nepatrných čá- steček a tvoří síly v celku ohromné, tak i v té naší společnosti lidské, v tom životě našem jsme my je- dinci jistými články velkých celků, jednot sourodých a na vzájem si sice příbuzných, však jinak v dosahu jen lidé. Představa naše pak o člověku a vlastním jeho vývoji v tom zápase nekonečném a mnohém jest především, že musí být silným, aby jako slaboch ne- podlehl, hrdým, poetivým a přímým. Hrdým, ni- koliv pyšným, ani takovým, jehož páteř před každou eizotou by se hned ohýbala a bojácnosti a opatr- nickosti se holdovalo. Namlouvati si, že my jako je- dinci jsme chlápíci, jako celky v tom žití našem, že stoupáme, nebylo by správným i ukázalo by záhy nepatrnost těch našich prvků společenských, jež bo- jácností, nesvorností a nepřímostí dokazují, že nutno měst a zase měst, čistit, převarovat a v rozboru se přesvědčovat co v řadách našich lidí chybí a v celém tom našem českém světě v zemi této volné. Nejsme arci sami již chybují v tom životě našem, ale to nikterak chyb našich nenapraví, jako nenapraví je pouhé mluvení, psaní a povídání. Chceme-li zlepšiti, uzdravěti a posilniti naše celky musíme nevyhnu- telně začít v těch malých celků částkách, čili v našich vlastních rodinách. Otec budiž dětem pří- kladem a matka, již bez tak největší zásluha náleží

aspoň za to co máme, přičiň se a vchovej rodinu svou pro nás i naše budoucí. Mladí pak utužení, charakteru dbalí, čili a poctiví již všelikou tu nemastnou a neslanou havěť mezi námi sami vyšťípou a k povznesení jména lidu svého přispějí i lepšího jeho žití

V posledním čísle minulého ročníku napsali jsme "Žena v Národní Jednotě Sokolské" a do článku toho mysleli jsme, že snesli jsme, pokud lze vše, co mluvilo by přímo k citu sester našich, hlavně těch, kdož ještě nejsou s námi. A tu v čísle tomto již ptá se nás sestra Kalíková z Chicaga přímo, kde jaké jsou pro odbory jednotlivých sborů našich v připojení se k N. J. S. — výhody. První a dojista nejdůležitější výhoda jest ta, že sestry naše stanou se přímým článkem velikého celku, veliké organizace a všech těch výhod z toho plynoucích. Jaké že jsou to výhody? Inu, to mohli bychom se také ptát jaké jsou výhody spolčování vůbec. Každého českého jedince, českého člověka povinností jest utužit se na těle i v mysli své a tu mluvíme-li o českém člověku nesmíme zapomenouti co již Legouvé pravil: "Víte-li, proč vychovávají ženy? Protože to nejlepším prostředkem vychovávají muže." Pochopujete? Žena jest tedy důležitým činitelem ve výchovné práci naší a tu právě ji přísluší úkol na který, pokud dorostu se týče my sotva muži vždycky stačíme. Žena, celkem hospodárností vyniká nad muže, ba co více ona bude-li chtít nám jej z řad vytáhnout. Vliv její jest značný a tohoto vlivu jejího potřebujeme i v našich velikých organizacích, nikoliv jen jednotlivých sborech. Čím pak více bude celek náš mohutněti, čím více budeme mít potřebných prostředků hmotných a snah opravdových na povznesení věci naší, tím také sbory a jednotlivé členky jejich získají. Či nebudou pak mít práva spíše mluvíti o kursu, obelání téhož ženou, obelání veškerých našich shromáždění, nebudou napomahati pochopení vlastní organizace a práci postupné a soustavné? Ženy majíce stejných práv a stejných povinností s námi uznávají-li potřebu svého vlastního uzdravení, utužení a povznesení musí i uznati, že práce jen několika jedinců nemůže nikdy rovnati se práci velikých celků, jež jeden společný mají cíl. V práci také musí být postup jejich jak v tělocvičně, tak práci národní a pokrokové stejný s mužem, výchova rovněž stejná. Pak teprve bude lze mluvíti o výsledcích práce naší výchovné budou-li ji soustavně prováděti muž i žena.

BRATŘE CVIČITELI,

nezapomínej nikdy, že jsi hlavním a prvním zástupcem zásad sokolských a že všechno to pěkné, co my hlásáme, vše to, co od vzorné výchovy tělesné očekáváme, má v tobě — tak dalece jak to možno —

zobrazeno býti. Nechceme tím ovšem říci, že cvičitel musí býti člověkem tak dokonalým, jak si často idealizujeme představujeme. Jsme všichni lidmi, kteří jsou chybám podrobeni. Každý z nás má své slabosti, své vady, které, zůstávají-li ukryty před zraky našimi, jsou viditelné zrakům těch, kdož nás pozorují, jednání naše sledují. Ale přece právo máme žádati, aby ti, kdož postaveni jsou v popředí veškerých snah sokolských, aspoň tak dalece, jak jest to možno, hleděli zachovávat ony "články víry", které chceme v lidu našem šířiti. My na příklad hlásáme, že těloevik má přímý vliv na stránku mravní — a jak působilo by na veřejnost, kdyby hlavní zástupce zásady této — muž, jenž nad výchovou mládeže bdíti má — proti tomuto článku se prohřešoval? My hlásáme, že šlechtěním těla šlechtíme zároveň ducha — a jak srovnávalo by se to s naším učením, kdyby ten, jehož péči svěřeno jest šlechtění těla i ducha, při každé příležitosti dával na jevo, jak daleko u nás samých skutečnost pokulhává za pěknými slovy? Cvičitel má — ba musí — býti členstvu i mládeži jemu svěřené vzorem, nejen po stránce tělesné, ale i mravní. Smějeme-li se temperenclářům, že střídmost hlásají a tajně nestřídmostí holdují, vytýkáme-li kněžím, že mravnost, odříkání se a lásku k bližnímu v kostelích káží, při tom tajně odávají se všem tělesným požitkům a za "lásku bližnímu" si dají draze platit, smějeme-li se vlastencům, že o 4. červenci vyplývají spousty slov a peněz na oslavu "zlaté svobody" a po celý rok svobodný národ nestoudně okrádají — nesmíme dopustiti, aby veřejnost měla příčinu vytýkati nám, že pěkná slova a skutky u našich předních zástupců jsou právě tak od sebe vzdáleny, jako u oněch temperenclářů, kněží a "džulajových" patriotů!

č.

MUŽŠTÍ UČITELÉ A ŽENSKÉ TRÍDY.

Již po delší dobu projednávána jest v tělocvičných kruzích amerických otázka: "Jsou-li mužští učitelé těloeviku spůsobilými k tomu, aby s žádoucím výsledkem cvičiti mohli ženské třídy?" a jest velice zajímavé čísti důvody, které podávány byly pro i proti. Jest to opět doklad k tomu, co praví se o lidu americkém — že když se nějaké věci ujme, nedá si pokoje, pokud nepřivede ji na ten nejvyšší stupeň a proto také a od první chvíle, co americké ženy a dívky počaly k těloeviku obracet, svoji pozornost, počaly se ozývati stále četnější hlasy, jsou-li muži spůsobilými k tomu, aby stáli v čele ženských ústavů tělocvičných.

"Jest pravda," pravila učitelka sl. Curtisova, "že muži obvykle vynikají odbornými vědomostmi nad ženy, ale chování mnohých těch tak zvaných "učitelů" jest takové, že rozhodně nehodí se k tomu, aby vedli dívčí neb ženské třídy. Jejich drsné vy-

stupování, úsečné poznámky a vojenské velení nemile dotýkati se musí jemného citu evičenek." Paní Reidová opět pravila, "že muži přispůsobují ženský tělocvik příliš tělocviku mužskému — že mnozí nemají dosti inteligence, aby věděli, kde leží hranice ženského tělocviku a tím se stává, že evičenky z evičební hodiny vrací se ne osvěženy, ale k smrti vysíleny, což k zdravému vývoji jejich nejen nepřispívá — ale spíše mu překáží." — "Znám dosti mužů," praví na konci své úvahy, "kteří svoji vrozenou jemností a znalostí dovedou zastávati právě tak dobře úřad učitele tělocviku ženského, jako kterákoliv žena — ale jelikož jest jich málo, měly bychom přijmouti za nezměnitelné pravidlo, aby v čele ženských sborů tělocvičných stála vždy žena." V měsíci prosinci odbývána byla v New Yorku schůze "přátel ženského tělocviků", v níž sl. Grace Dodgeova mluvila o stejném předmětu a pravila mezi jiným, že "evičební material pro ženské třídy jest rozhodně nespůsobilý a nevhodný, jelikož sestaven byl muži a veliká část evičení že jsou nevhodná pro dívky z příčin fyziologických."

Pokud my můžeme souditi na základě dlouholetých zkušeností, máme za to, počíná-li se šířiti předstudek proti mužům jako učitelům tělocviků ženského, že vinu toho nesou učitelové sami. Nejenom, jak jedna učitelka pravila, někteří hranice ženského tělocviků neznají — mnozí dokonce žádných hranic neuznávají. A poukázali se jim, že by při evičení ženských tříd mělo býti šetřeno stránky etické, odbudou upozornění to jen s posměchem, jako náhled zastaralý, nehodící se do moderní naší doby. A pokud evičitelé budou nutiti evičenky k těžkopádným, namáhavým, vysilujícím evikům na nářadí, pokud v osnovách ženského tělocviků shledávají se budeme s eviky hodícími se výhradně pro muže, pokud dívky z evičební hodiny vraceti se budou k smrti vysíleny, na místě aby pocit'ovaly tělesné i duševní osvěžení, potud budeme nuceni doznati, že stesky s hora citované jsou v značné míře oprávněny. ě.

CO MLÁDEŽ NAŠE MĚLA BY VĚDĚTI.

Povšechné základní poučování jest dnes přijatou věcí, jako prostředek nejlepší ku zamezení nemoci nakažlivých. A důležitost toho hlavně se zdůrazňuje v případech nemoci, jichž nákaza spočívá úplně v opanování se a vůli jednotlivce. Nemoce, o nichž kdybychom věděli, znali jejich dosah a různá nebezpečí, spíše bychom se jich uvarovali mohli, jak pro sebe, tak pro celou společnost lidskou. Jsou nemoci to hlavně pohlavní, kdy mnohdy nemístný stud mnohé způsobí trápení a mnohou škodu, ba co více hned naskytne se vám tu otázka, zdali nebylo by lépe, aby mládež naše na školách veřejných a

ústavech vůbec co nejvíce ku vlastní své ochraně znala z fyziologie a hygieny pohlavních výkonů, svého určení pro budoucno. Tak sama jsou v určitém stáří záhy dovedla by opanovati vůli svou, dovedla by se ovládati a v tom právě nejvíce jest enosti. Nestrachujž se nikdo z nás, že poznáním pravdy, nahé pravdy, někdo by se zkalil, jako spíše klamem, přetvářkou a nemístným studem a tajnůstkářstvím.

Stanley Hall, předseda Clark university prohlásil, že "fyziologie pohlavní jest největším, nejsložitějším, za to ale nejdůležitějším a zajímavým předmětem, jenž v době této pokrokové poskytuje vychovatelsví úkol nejkrasší a nejvznešenější."

Vzdělání mládeže tímto směrem a poučení jest ovšem poněkud obmezené i musí se pravidlovati. A jednalo by se pouze poskytnouti dorostu náležité poznání a pochopení jistých fyziologických pravd, jež přímo se týkají příštího vedení jich pohlavního života, jakož upozornění na zlé následky, jež v podobě chorob a i smrti, vyskytnouti se mohou tam, kde nedbalo se zákonů hygieny. Jinými slovy, jakž Morrow dí, "učiti ten dorost, jak žítí má podle zákonů zdravé přírody. Jeť přece zcela přirozeno, že dorost nemůže takto žít, dokud vlastně zákony ty nezná, ba co díme dorost i každý jiný člověk, ať jinak již jest i sebevzdělanějším."

Herbert Spencer, v mistrovském svém díle o "Vzdělání", promlouvá o vědění jakou má cenu a důležitost v řadě za sebou: "První nejdůležitější jest vědomost, jež týká sebezachování, čili takového druhu, jež zabývá se přímo aneb nepřímou zachováním života. Pak následuje, pokud důležitosti se týče, znalost vztahující se na vlastní rozmnožování čili rodění a plození, jež připravuje k vytvoření a vypěstování potomka. Podřízeného druhu jest známost, jež připravuje k udržování správných společenských a politických vztahů, tak jako ukojení chutí a pocitů. A ku podivu dosti, že právě nejpádnejší nedostatek v pořadech naší výchovy a vzdělání se zcela opomíjí. Připraviti dorost pro povinnosti života, se přiznává rodiči a učiteli, jako vytoužený cíl náš. Ačkoliv se pečuje poněkud o to, aby mládež obého pohlaví se uschoptila pro společnost a občanství, nečiní se rozhodně ničeho, aby uschoptila se pro daleko důležitější úkol, který ji bude zastávati — úkol a povinnosti rodičů."

Takováto výchova rozumová dojísta cílila by hlavně k sebeochraně, čili ku předejití nemocem, jež podlomiti by mohly zdraví, aneb život jednotlivce. Plodná síla a zachování téže pro žití naše přirozené by se jen upěvnila a prospělo by se také celé naší společnosti, protože by dorost varovaný snažil se býti opatrným, vážil by si zdraví svého, tužil by se a hledal ochrany ve všem co pevnou vůli tvoří a blahodárné má výsledky na tělo a chtiče jeho. Jaký tu krásný úkol školy, na kolik tu povinností státu,

jenž i o zdraví svých občanů pečovati má, o zdravé budoucnosti své. A hned jaký tu krásný úkol dobrovolných pracovníků a harcovníků za uzdravení lidu, jako jsou organizace naše sokolské. Dobřeť praví Panýrek: "Jen výevik vůle, tak aby spolehlivě ovládala všechny kroky člověka, jest jediný spolehlivý prostředek, jenž v boji proti pohlavním nemocem a prostituci je něco platen. Výevik vůle jest nejspolehlivější ochranou proti pohlavním nestřídmostem, předčasně čilosti pohlavního pudu. Tu dobře vystihli ti, kdož obraceli pozornost mládeže v těchto dobách k těloeviku..."

Protože zdraví jest stavem nejdůležitějším v úplném a skutečném životě, každý snad by schválil návrh, aby poznání jednotlivých výkonů těla lidského a spojené s tím zákony fyziologické, pokud se týče zachování zdraví zavedeno bylo do škol a stalo se předmětem vyučovacím, ale hned v té chvíli, jakž se mluví o otázce pohlavní, již jest zlo. Ba co více, takovéto a podobné poučení se zavrhuje a nestydátým požadavkem označuje. Ku podivu a přec pravda. Jaká tu zvrácenost.

"Poznej sebe sama" jak staré již, tak staré jako předsudek sám, nevědomost a tak zvaný stud. Podle toho pak vypadá ta naše celá společnost lidská, společnost vzdělanců, jež na jedné straně při zmínce o pohlaví klesá do mdlob, aby hned na druhé straně tajně slavila divé orgie s mnoha následky, jež za často i na nevinných se vymstí, těch, kdož po nás přijdou, jako ovoce hříchů našich proti přírodě. Není pochyby, že tedy třeba vždy a znova lid do všech vrstev poučovati o otázce této důležité a hned ale v zápětí přiměřené poučování mládeže muselo by následovati, mládeže, která do života vstupuje, o významu zmíněných onemocnění ani ponětí nemajíc. Muselo by se jí pověditi co třeba o zákonech přírody, co tato sobě žádá a kdy, jak, jak lze poznati choroby pohlavní, jak se chrániti před nimi, jak nebezpečný jest jejich postup, jak nutné brzké léčení a co hlavněho jaké i pro celou naši společnost mohou vyskytnouti se následky i u těch nám nejdražších. O co by takováto dobře vyzbrojená, poučená a vědomostmi zásobená mládež prospěla sobě, utužila by se ve vůli, tím získala by intelligence, spůsoby své a mravy by sušlehtila a charakter svůj vytříbila, již proto že záhy sama by seznala, že jen líné, vypasené a nečilé tělo chťiěm podléhá a jejich hříčkou se státi může. Rušná činnost, soustavné tužení těla je sušlechťuje a k vývinu jeho úplnému napomáhá. Těloevik vedle fyziologie a hygieny na školách veřejných, ústavech, kolejích atd. musel by být ovšem předmětem povinným, aby i v otázce pohlavní pomohl. Není pochyby, že výchovou takovou mládež nedala by se svěsti k pokleskům, že mravopověstnost by jen získala a v každém jedinci probudil by se cit pro slušnost a pravidla i zákony společenské. Ano ubylo by na choromyslných, ubylo by na slaboších

a blbeích, za to pokolení silnějšího, lepšího by přibýlo, proto lepšího, že vědělo by co a jak činit má a smí, hledajíc v účinné práci a čilém ruchu slasti života, nežli v povalovačství, lenošení a hýření.

Minule stěžoval si nám principál soukromého ústavu výchovného: "Dnes ráno přivedl mi jistý otec hoch, as sedmnáctiletého a chtěl jej dáti zapsat pro přípravu do koleje. A prvou jeho — otce dobrého, byla otázka: "Máte tu i zlé mladíky? To bych nerad, můj syn jest nevinný jako děčko a matka i já přáli bychom si vřele, aby i tak zůstal." Toť zdá se být ideál nynější tak zvané lepší společnosti, kde pojem nevinnost plete se s nevědomostí, kdežto na druhé straně opět nevědomost mísí se se surovostí, mravní pokleslostí a prostitucí. Jenže se stává, že mládež někdy sama v mysli své se probouzí a chce znáti něco o původu svém a životě vůbec, jak přišla na svět a jak bytosti lidské povstávají. Pohádka o "vráně", o "čápu" a p. dnes již nestačí, ba naopak vymstí se na těch rodičích, kdož lépe nevědouce, nechali dítky v nevědomosti a tyto dítky za zády jejich oplzlým čtením všelikých brožur o tajných nemocích, čtením sensačním a humbukářským místo poučení se dorazily a teprve opravdu zkazily.

Právě v tu dobu, kdy se vědomí pohlavní hlásí mládež jestli náležitě poučena o svých vztazích navzájem, mnoho se dá vykonati a každé to zrnko pravého poučení padneli na dobrou půdu přispěje pro budoucnost. Pravda pověděná rodiči, vychovateli a učiteli daleko více vydá, nežli klam a lež, tajnůstkářství a pěstování falešného studu třeba s kazatelen a chrámů odkud právě více neplechů povstává různými nesmyslnými zákazy, nežli tam, kde následky si uvědomujeme. Čistá pravda dále lepší jest nežli lži, lži nezdravotní a znemravňující ve své tendenci.

A nyní k vlastní praktické stránce. Vyučování pohlavní fyziologie na školách zamezilo by rozhodně šířící se zlo sebeprznění se všemi jeho následky a zvířecími. Také tu silná vůle zmůže nejvíce a evičení tělesná odporučují se a v té vůli také jest i ono tajemství, že netřeba člověku klesati hloub němé tváře. A tu opět dovolte citovati nám Panýrka, jehož slova pro nás dojista jsou jen významná, pravíť ve stati své v pražském "Sokolu" uveřejněné:

"Pohlavní choroby jsou v kruzích Sokolstva řídké. Těloevik a osvětová práce odvrací od nestřídmosti pudu."

Tento výrok lékaře zkušeného a bratra upřímného můžeme i my podepsati, spolu s celou řadou kolegů, již členy jsou výchovné naší instituce, která utužením vůle snaží se o pravdy, snaží se o poučení, posilu, sebeúctu, úctu pro ženu a úctu pro dobrý mrav a chování.

Není pochyby, že pak poučením mládeže předešlo by se i mnohým tajným nemocem, jichž dnes jest tolik, že člověk přímo žasne, vida i mnohou obět nezletilou, obět prostituce, pařeníště to chorob nejhor-

ších. Když člověk ví, co jej čeká, co státi by se mu mohlo, sotva by se odvažoval činů nehodných. Však tu ihned zase spustí se pokřik, že poučení takové a podobné mohlo by být na škodu, jako by mládež dnes neměla se dozvědět o vlastní své ochraně z úst povolaných spíše, nežli někde na křivých cestách. Lépe přece pijeme-li ze studánky čisté vody, nežli všelikou špínu z bahniska. V mládí pak, kdy nejvíce se chyb dopouštíme, poučení takové i nezůstalo by bez příznivých vlivů na sňatky osob zdravých a zdravé jich pokolení. Tu pak nejedná se již o uvědomělé jedince, ale celé řady nových a řádných občanů státu. Jak důležitá otázka a jak pokrokové by bylo zavedení její soustavné, vedle řádného těla evinění na školách.

SOKOLSKÉ JEDNOTY A Č. S. P. S.

S potěšením zaznamenáváme, že z jedné ošklivé choroby jsme — doufáme, že již na dobro — vyléčení a tou jest nemístná nevraživost mezi jednotami sokolskými a podporujícími řady Č. S. P. S. Již před lety poukazovali jsme na nesmyslné, dětinské počinání, jaké zračilo se v nesvárech mezi organizací tělocvičnou a organizací podpůrnou pro které nestávalo nejmenších příčin a snažili jsme se přesvědčiti obě strany, že organizace ty nejenom sobě nepřekážejí, ale že se vzájemně doplňují — leč slova ta nezněla ohlasu: Jakmile se někdo stal sokolem, již — aniž by věděl proč — měl za to, že musí zanevřiti na „čespesáky“ a člen Č. S. P. S. zase měl za to, že na sokoly pohlížeti musí jako na organizaci nepřátelskou.

Doba ta minula — ale přece jen nebude škoditi, když poukážeme na to, že obě ty organizace, chtějí-li budoucnost svoji pojistiti, musí na vzájem sebe podporovati, opíráti se jedna o druhou. Řady Č. S. P. S. všude, kdekoliv se jim k tomu příležitost naskytne, měly by býti nápomoeny sokolům v jejich snahách, tak aby sokolské jednoty mohly povznést svůj hlavní účel — výchovu tělesnou — na úroveň nejnovějších požadavků a tak mládež česko-americkou do svého středu vábiti. A otázka-li se nás někdo, jaký prospěch by z toho vyplynul řádům Č. S. P. S., odpovídáme, že řady zmíněné získaly by na členstvu v dobách pozdějších.

Nikdo zajisté nebude s námi vésti spor o tom, že tělocvičný spolek, vlastníci dokonalý ústav, spíše přivábí do svého středu mladíka v zemi této zrozeného, nežli spolek jiný. A vstoupí-li mladík takový jednou v řady naše a my ukážeme se spůsobilými k tomu, v řadách svých ho udržeti — zachovali jsme ho českému živlu a když dostaví se u něho věk, kdy člověk pomýšlí na to, že povinností jeho jest, aby byl pojištěn pro možný případ smrti, padnou zraky jeho nejdříve na organizaci českou a tím nejmocnějším

podporujícím českým tělesem jsou řady Č. S. P. S. Nezískají-li mládež americkou spolky sokolské, nezíská ji žádná organizace jiná, a co nám Sokolstvo nezachová, to — až na vzácné výjimky — ztrácí se v živlu americkém.

Proto v zájmu naší společné věci národní — v zájmu naší budoucnosti — obě organizace měly by na vzájem se podporovati a budou-li řady Č. S. P. S. nápomoeny sokolům v zřizování tělocvičných ústavů, které vyrovnají se ústavům cizím, sokolové budou moci česko-americkou mládež udržeti v českém středu a odmění se řádům v době pozdější tím, že řídící řady jejich doplňovati budou statným, zdravým členstvem.

“Svůj k svému, páže k paži, čiňme řetěz obrovský” — a obzor naší národní budoucnosti se záhy vyjasní!

“KOŘEN ZLA”.

Minulý měsíc přinesla chicagská “Tribuna” ilustraci, znázorňující původ všech těch nesnází, jaké metropole západu má se svým dorostem. Obrázek ten představoval otce a matku, sedící po večeri u stolu. Ručička na hodinách již ukazovala desátou. “A kde je ten náš chlapec?” táže se otec. “Nevím,” odpovídá matka, “někam odešel po večeri — ani nevím kam. Přál by si’s ho viděti?” — “I ne,” odpovídá otec zcela klidně, “já se jen tak ptal . . .”

Jmenovaný časopis nemohl lépe ten “kořen zla” ilustrovati. Chlapec (ba i děvče) sotva po večeri lžící odloží, odejde — nikdo se ho netáže kam, nikdo neví, kde, jak a s kým se baví — ba často otec ani matka neví, kdy se dítě jejich domů vrátí. A tu jest zcela přirozeno, že často chlapec, ještě škole neodrostlý, dostane se do nemilého styku s orgány policejními. Jelikož přestupek nebývá tak veliký, aby byl postaven před trestní soud, pošle chlapec policejní soudce do tak zvané “polepšovny”. Pisatel měl to potěšení býti po jeden rok učitelem tělocviku v naší městské “polepšovně” a mohl z vlastního pozorování přesvědčiti se o tom “polepšování” těch mladistvých nešťastníků, kteří tam byli posláni. Kde 10—12letí hoši, často jen pro nějaké učiňetví odsouzení, jsou v stálém styku s dospělejšími, mravně úplně kleslími chlapeci, kde mohou naslouchati jejich vyprávění o všelijakých zkušenostech, tam nápis “Polepšovna” se štítu by měl býti stržen a na jeho místě měl by vývěšen býti nápis: “Přípravka pro dráhu zločinnou.” Neboť co 12letý chlapec ještě nevěděl, pokud byl na svobodě, o tom je zde od svých starších kamarádů velmi dobře poučen — a jedinou touhou jeho pak jest, aby mohl co nejdříve jiným o svých zkušenostech vyprávěti, jak to byl slyšel v oné “polepšovně”. Nešťastný takový chlapec dříve

nebyl příliš pod vlivem rodičů — ale jakmile absoluuje městskou "polepšovnu", jest ztracen úplně. Rodiče nyní za nedbalost svoji těžce pykají a jediné co jim zbývá, jest — hanba a žal.

Co tu činiti? Na prvním místě měly by naše dobročinné organizace pokusiti se o to, vlivem svým působiti na rodiče, aby lépe o výchovu svých dětí pečovali, pokud tyto jsou ještě malé. Kdyby občas vydán byl spisek, pojednávající o hrozných následcích zanedbané výchovy, jsme jisti, že by mnohé naše dítě bylo zachráněno před zkázou. Jest mnoho rodičů, kteří zanedbávají dítky své z pouhé nevědomosti. Slýchali jsme často výmluvy: "Vždyť v Čechách jsme směli být večer venku, jak dlouho jsme chtěli — a nezkazilo nás to." Ale dobří lidé zapomínají, že česká vesnice a veliké americké město jsou dva obrovské rozdíly. V Čechách oddávali jsme se na návsi nevinnému skotačení, hrám — kdežto zde číhá na dítě zkáza na každém rohu. Špatná společnost, putyky, dupandy, tmavé uličky, pokoutní "krámky s cukrovím" a jinými pamlsky — to jsou léčky, v nichž snadno nezkušené děcko — ať chlapec neb děvče — uvázne a jest ztraceno.

Některé naše české organizace již počaly vážně o tomto zlu uvažovati — ale neusnesly se posud na žádných krocích, jak zlu tomu čeliti. Nuže, působiti na rodiče — slovem i písmem — budiž prvním krokem a když ten se neosvědčí, pak teprv budeme moči mluvit o krocích dalších. č.

DIVADLO A TANEC.

Někteří sokolové naši nemohou pochopiti, že v článku našem v min. čísle uveřejněném zahrnuli jsme v ony věci, které naší sokolskou činnost oslabují, i divadlo a táží se: "Není divadlo institucí vzdělávací? a nemají sokolové též starati se o vzdělávání lidu?" — Do jisté míry mají oni bratří pravdu — divadlo jest institucí vzdělávací, ale jen po tu dobu, pokud ta vzdělávací stránku nezatačí do pozadí touha po výtěžku, jak se až příliš často stává. Viděli jsme — a žel, po dnes často vidíme — na jevištích hry, o nichž nikdo neodvážil by se tvrditi, že diváka ušlechťuje, povznáší, vzdělává. Ale "kus táhne", plní kasy, a to je to hlavní. A když sokolský sbor nákladnou stavbou síně s jevištěm uvalí na sebe těžké břemeno, musí po čase chtěj nechtěj míti na zřeteli na prvním místě výdělek, na druhém místě výdělek a na třetím zase jen výdělek. A že to by napomáhalo té pravé, ryzí činnosti spolku, jenž za hlavní účel obral si tělesnou výchovu našeho dorostu, zajisté nikdo tvrditi nebude.

Zač my jsme se v minulém článku přimlouvali, jest, aby sokolové na prvním místě svědomitě plnili

své povinnosti, starali se o zdravé, moderně zařízené tělocvičny a — starost o divadla a jiné zábavy ponechaly spolkům divadelním, spolkům zábavným. Čtème bedlivě dopisy z našich sborů, v nichž zreadlí se ta naše sokolská činnost: divadla, plesy, to vše setkává se s úspěchem — ale každá zpráva o těchto úspěších končí nářkem, že činnost v tělocvičně značně pokulhává. Máme-li takové sbory sokolské, v jejich středu většina členstva kloní se k náhledu, že sokolové plní své poslání, když hrají divadla, zpívají a tančí — třeba cvičení zanedbali, tam ať odloží hrdé jméno Sokol — pak proti činnosti jeho nebudeme ničeho namítati.

Nemysli též nikdo, že píšeme-li tu a tam proti tanci, jsme zábavy této snad zarytými nepřáteli. Nikoliv — my řadíme tanec v řadu pěkných, ušlechtilých zábav — ale ne tanec, který snižuje se na sprosté, znemravňující trdlovačky, ne tanec takový jaký pěstují naše četné tak zvané "taneční školy" tanec, jaký v každé slušné taneční místnosti jest zapovězen. My nejsme ani proti školám tanečním, pokud jsou opravdovými školami tanečními a nejsou shromážděním dospívajících, nevázaně se chovajících mládeže. Zříd'te školu pod dozorem opravdového učitele, učte tam mládež, jak slušně chovati se má v zábavách, jakých pravidel slušnosti mladík zachovávati musí vůči druhému pohlaví, učte tam našim krásným národním tancům — a škola taková nalezne v nás horlivé zastance; vždyť pohlíží se nyní na tanec jako na odbor esthetického tělocviku — ale od té "esthetiky" nynějších "škol" tanečních slušný člověk jen s odporem se odvrátiti musí.

Naším vroucím přáním vždy bylo a jest, aby sokolové zbavili se všech zbytečných přítěží, které činnosti jejich jsou jen na překážku, aby tělesná výchova u nás nepokulhávala půl století za tělesnou výchovou národností jiných, abychom s pýchou veřejnosti české poukázati mohli na to, že sbory sokolské věrně provádí program, jaký si byly vytkly při svém založení! K tomuto cíli nese se naše snaha a málo staráme se o to, narazíme-li při snaze té poněkud nešetrněji na věci, které se nám staví v cestu, ať se takové sebe lépe vyjímají — na papíře! č.

VOLBY.

Sbor Sokolek v Baltimore zvolil následující činnovnice na rok 1906: Rozalie Sticha, starostka; Hermína Hrbek, místostarostka; Vojtěška A. Jareš, tajemnice a účetnice; Emma Košťál, pokladnice; Božena Klečka, náčelnice. Výbor majetku: Ida Najman, Marie Stupka, Růžena Beran. Účetní výbor: Bohumila Tábořská, Emma Forst, Marie Ryšánek.

Oprava: Do správního výboru u Sok. Tábora zvoleni byli na 3 roky Jan Veber a Jan Záhora, a nikoli br. Kodýtek, jak v minulém čísle mylně udáno.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO.,
566 W. 18th St. Chicago, Illinois

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois

Pořadatelé:

Dr. J. RUDIŠ - JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa
Části přírodovědecké, zdravotní, atd.
JOSEF ČERMÁK, 1562 W. 16th St., Chicago, Ill. Části tel. povšechné
A. HALLER, 818 So. Ashland Av., Chicago, Ill. Části technické

Editors:

Všechné dopisy pro "Sokola Amerického" buďtež zaslány hlavnímu pořadateli:
Dr. J. RUDIŠ - JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa

SUBSCRIPTION - - - - 75 cents per year
Předplatné 75 centů ročně - - - - Do Čech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázkou, sdělí tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednatele V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednatele Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednatele zvláštní.

JAN ČERNÝ, 437 E. 71st St. New York City, jednatele Výkonného Výboru

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou hlavního pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají děle, nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se sokol sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní sborů výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

NÁRODNÍ TISKÁRNA, 566 W. 18th Street, CHICAGO, ILL.

VĚDA A PRAVDA.

V době novější věru netřeba si stýskati na nedostatek písemnictví, určeného širším vrstvám lidovým. Jsoutě pokroková nakladatelství, vydávající výborné a levné knihy, jsou tu listy mnohé, jež nedají mozku zkašovat a kde mnohé užitečné se poví, každý něco potřebného se doví, poučí se a může vzdělávat se doma, jen když chce. Pravda, jsou podniky to z většiny cizí, ale také mezi námi již se pomalu, za to tím jistěji uznává, že lidu našemu třeba četby dnes již jiné, cenné a takové, jež nahradila by nedostatečné školy, aneb vědění naše toho kterého odboru by doplnila.

A vidíte všechny vědy, jednu společnou mají pásku, jakž Riviére prál, pásku, kterouž zoveme pravdou. Za touto se ubírajíce vědami se v myšlénkách svých zabýváme a ony na vzájem poskytují si pomoci, tvoříce jakýs ladný celek, v kterém pevné zákony se opakuji, ustavují a tvoří v rušné stavbě pravdy a zase pravdy.

Pokračujeme s dobou, zákonem, který Lamarek a Darwin zcela dobře byli vyznačili, zákonem vývoje, zákonem pokroku slovy "zápas o život", spatřujeme vždy zřetelněji a vždy v novém hávu pravdu a co kdysi náleželo pověře, něčemu nadpřirozenému, záhadnému a zvláštnímu, co vedeno bylo nějakým tím božstvím různého druhu, dnes úplně vysvětleno jest a podle vlastního našeho rozumu a na svět nazírání jen stavbě a tvůrčí síle mocné náleží Přírody.

Tělesa, o nichž druhdy myslelo se, že závisí ve vývoji svém a množení se, od nějaké síly životní, hmoty ústrojně, jsou nyní prozkoumána a vytvořena cestou lučební — a ku podivu, v poměru v jakém to naše vědění se rozšiřuje rozborem, my zříme je uvedené v soulad určitého souboru. Zákonky více a více se zjednodušily a my již nyní vycitujeme jednotu vlastní činnosti, vlastní akce; pohyb sám jediný, již měl by toho z důstatek vysvětlovati všude a ve všem kam zalétla Volná Myšlénka.

Povinností naší jest zkoumati po posudku bez předsudku, při užití toliko znalostí fyzických, tak tanulo mi na mysl, vedle vlastní morálky, jež jako ostatní pravidla vědecká má býti určena pro všechny stupně intelektuálního rozvoje a opírat se na pravdě a dokázaných výzkumech sama ovšem mění se s časem a prostředím, nejsou nikterak didaktickou, ale dějinami vývoje lidského ducha, jakž Vulpis napsal. V dnešní době věda ještě neřekla své slovo poslední a také nemohla a nemůže stále v před se derout a proto s ní musí se vyvíjeti i měnit naše morálka. — Někdy zastaralé povídky o bohu, stvoření světa za sedm dnů i jiné ty nesmyslné pohádky bible, dnes již více před jasnou září pravdy ukrýti nelze ani sebe dovednějšími kazateli, kejklíři.

Když jsem studoval fyziologii ocítl jsem se pojednou před otázkou vlastního našeho původu, snažil jsem si jej vysvětliti, uvědomiti a to nejen původu člověka, ale i celého jeho bezprostředního okolí. A tu, s Rivierem jsem teprve poznal, že vlastně bez fyziologie špatný byl by filosof. Jak také mohli bychom rozumovati o organismu, ústrojí nějakém o němž v celku bychom ničeho nevěděli? Jak bylo by lze mluviti o vlastnostech hmoty, aniž bychom o hmotě věděli, jak hovořiti o myšlénce, o vůli, o schopnostech mysle, aniž bychom znali sestavu a úkol soustavy nervové? A přec na kolik a jak často se děje, ba celé knihy napsány jsou o těchto a jiných věcech důležitých, kde jen vědomý klam a šalba se nalezá, jen aby tomu lidu mozek se nedostal. Kazatelové a kněží bez rozdílu, jako kasta i v této zemi volně zasahují do všeho co ve veřejnosti se jim nelíbí, co jen z daleka volnou myslí se prozrazuje a uplatniti snaží. Jim klam jest obehodem a vštěpování přímo božské úcty světským autoritám, vštěpování věrouky o těle a duši, o nebi a pekle a jiných náboženských dogmatech odvracejí neprozíravý lid od jasného nazírání na jeho bídu a příčiny, na nichž mnohé kotví. Smutné pak ale, když lid ten ubohý ještě spíná vzhůru ruce své, aby dal zavěsiti si na ně "zlaté okovy", jež poznenáhlu se stahují a vlivem času, když vlastní pozlátka odpadlo, v pevný ocel se mění. A přece, jak mohlo by býti jinak, jen když všichni cestou pouhého rozumu bychom se brali. Tak fyziologie sama již poskytla by nám vysvětlení, co vše děje se ve vlastním našem ústrojí a podle toho k přemýšlení by nutkala, co jinde as stejnou děje se cestou.

A tak přicházíme k filosofickému výkladu veliké důležitosti, totiž, že stává tu jakéhos podřízení se prvků tohoto ústrojí, jež rovná se podřízení, jež tvoří společenské měřítko.

Jisto jest, že tytéž zákony a táž pravidla jsou v prostě neústrojně, čili lépe řečeno ve sférách neorganických, jako jsou ve sférách ústrojných, čili organických, a konečně ve sférách, kruzích sociálních, společenských. Pohyb všude a to stejného charakteru, výměna sil, zápas, stav rozvoje vůbec, výběr, vzájemné podléhání slabšímu silnějšímu, staré na pohled novému; jedním slovem, nesmrtelné zákony vývoje: — pravda, zákony to na nejvyšší nespravedlivé, jež vedly by nás k činům surovosti, kdybychom se byli neshromáždili v určité společnosti, sami se chráníce.

A tyto lidské a jiné společnosti nad hlavami vlastními moe si utvořily, moe na udržení pořádku

s tou snahou, aby vyrovnávaly různé protivy, utvořené zákony přírodními. Jenže žel, právě tu dána mnohým chytřejším příležitost znásilňování a zneužití té moci, jež celé společnosti náleží, často jednotlivci, samozvanci se vykořistití podaří.

Tak tedy nanejvýš obtížnou povinností společnosti jest, čelit zákonům přírodním, které pocházejí od moci a síly, jsou, jakž snadno ještě jednou opakovati lze, poskvrněny nespravedlností.

Proto znovu můžeme se dovolávat Lamareka a Darwina, jestli napadne nás hned v té chvíli snít o přirozeném náboženství budoucnosti, založeném na principu 'lidé tvoří se dle svého okolí', — celá soustava to mravouky: "Dejme našim spolubližním místo těch nejlepších poměrů k jejich vývinu rovněž nejlepšímu."

Nesmelo by se však díti jen proto, že by za to někde nějaká odplata nás čekala vůbec, aneb odměna v poměru se skutky našimi dobrými, jako spíše proto, že tak čistým požadavkem jest té pravé lidskosti. O co pak bylo by také slechetnější. Neboť když první snaha pochází z ohledu a s vyhlídkou na odměnu, ješitnosti, jest prosáta tedy egoismem, ta druhá nese se vůlí opravdovou prospěti bez rozdílu, bez ziskuchtivosti a na odiv stavění, bez zájmů vlastních a to jedině pravá jest dobročinnost, jediná, jež se zájmy všech bytostí lidských souhlasí, vědou a pravdou.

A jako žádná věda není ještě dokonalou, tak také nejsou ještě všechny pravdy poznány. Věda lékařská na příklad v letech posledních úžasné učinila pokroky a přece ještě tolik jí schází, tolik ještě záhad před ní nerozluštěných. Tak ovšem jest i s vědami jinými. Pravda jen poznenáhlu získává půdu a ještě dnes mnoho jest těch, již vlastní nohou ji šlapou a vědomě šlapou jen z toho ohledu, aby tím spíše ve zmatku a vodách kalných lovili. V této zemi všemohoucího dolaru zvláště často spatřujeme a na různých těch věrách, a kazatelích jejich a kněžích všeho druhu poznáme. Oni stále a po tisíce již let hlásají chudému lidu, že pozemská bída a strádání jsou pouhou přípravou ku království božím. A co vědí o tomto království božím? Pouze tolik, že někde pryč tam nahoře se nalézá a ať ta země naše jakkoliv se točí, to nebe stále u nich jest tam nahoře a dole peklo. Věda se usměje tvrzení tak hloupému a podiví, že to nebe vždy ve čtyřadvaceti hodinách každého dne se bezpochyby střídá.

Z tohoto jediného a prostého příkladu nad jiné jasněji vysvítá, jaké to ohlupování lidu, jež vyjímá se vedle těch všech výmluvných slov, jakž s kazatelem hřímají, že touha po penězích a po dobru jest hříchem a že netoliko chlebem, ale také slovem božím živ jest člověk. Sami kazatelové se ovšem ani v nejmenším toho nikdy a nikde nedrželi. Staráním se o království a vlastní dobré bydlo na tomto světě, zapomínali na posmrtný ráj, který sice neponechávali jako veliký básník Jindřich Heine "andělům a vrabečům", nýbrž nemyslel chud'asům. Příkaz evangelické chudoby dávno již odhodili, stalt' se jim nepohodlný jako slovo z bible, že "nelze zároveň sloužiti bohu a mamonu". Náboženství chudého nazaretského tesaře, jakž kdesi psáno, odříkání se rozmařilosti života a bojných přebytků, hlásající chudobu a bratrství, za těch 1900 let se změnilo k nepoznání a ti co je opakuji ještě dnes a káží jako články víry zcela dle nich se neřídí. A i tam, kde ty pravdy vědy příliš bijí do očí, jednoduše si vykládají ty články víry a různá rčení apoštolů a jiných, podle toho právě jak se jim hodí do krámu, druhý to důkaz o úmyslném a vědomém ohlupování lidu. Oni proti vědě lživědu staví, proti umění lživěmu, tomu umění, které také jest a býti má rozhodně, pravdivé a souhlasné se všemi poznatky vědy a čistého rozumu.

A pamatujme si, že jako věda vylhaná bez pravdy a s vynuceným citem, tak i umění takové hozeny budou do

braku a jich původci, nástroje již kohokoliv ze živlů zpátečnických, neuznají dějiny společnosti. Ty které církve a jejich společnosti, které křičí, že mají pravdu oslavují lež, lžou celému světu do očí, oslavují lži třeba ničemy, jejich jméno by lidstvo mělo vyslovovat s potupou, bezcenné události, věci vylhané i třeba nestávající, a tak pravdu přímo bijou v tvář a ku podivu ona klidně ve Volné Myslně jde dál a výš, nedbajíc všelikého plevele černého a snažíc se zjemnit lidstvo dává mu příležitost být opravdu lidštějším...

Z NAŠICH KRUHŮ.

Hlídky domácí.

— Těší nás vždy, kdykoliv můžeme zaznamenati, že v tom či onom sboru vedle těla eviku i mysle dbá se povznesení a pořádají se vhodné přednášky, rozhovory a podobné. Tam kde zve se širší veřejnost, kde pořady jsou zvláště vhodné u různých příležitostí významných, těší nás jen dvojnásob. V tom ohledu pak Plzeňský Sokol v Chicagu a T. J. S. New York jdou ku radosti naší těm druhým všem příkladem, tak jako místní sbor náš. V New Yorku vzpomněli minule narozenin Washingtonových, tak jako Plzeňáci v Chicagu a to za pořadů nanejvýš vhodných. V Cedar Rapids, Ia., pak uspořádali si naši rozhovor v čem ve výchově mládeže jsme chybovali. Tu mluvil br. L. J. Palda, br. J. J. Hájek a hlavní pořadatel tohoto listu. Mimo to u nás všech významných dnů vzpomíná br. náčelník Fr. Filip vždy před šikem. Také naši v Omaze se tuží a pozvali si tam minule J. J. Krále z Chicagu k přednášce. Jen více také blahoplovné činnosti a všude ve všech našich sborech. Jestli přičiníme se dále i o přednášky odborné, prosté a lidu snadno pochopitelné na jeho poučení tím lépe. A tu přednášky o zdravotnictví na prvé lze klásti místo. Nejen silným a utuženým má býti každý český člověk ve svaly a v mysl, ale i zdravým, tak zdravým, aby zdraví svého dovedl si vážit a věděl jak žíti.

— Nezapomínejme nikde ve sborech našich na vhodný příspěvek na pomník Karla Havlíčka Borovského, jakž zbudovati jej hodlá "Česká Stráž" v Chicagu. Nám sokolům a sokolkám jen bude slušet, když z řad našich bude příspěvků co nejvíce pro uctění památky volného člověka českého, vynikajícího obrance lidu svého a mučedníka za právo a pravdu. Letos bude rok jubilejní a tu příspěvek Sokolstva musí býti lidí pokrokových důstojný.

— V Timken, Kansas, založen byl nový sbor sokolský. Počet členů jest slušný. Cvičí se třikrát týdně prostným, však nářadí již jest objednáno. Cvičí br. Bizek a br. Vešek. Sbor založil mimo to i českou školu pro dorost. Těší me se na zvěsti odtud a zprávu, že přidali se k naší N. J. S. Nyní bylo by jen na čase, aby také v Texasu zapustili jsme kořínky.

— Nevíme sice z jakých pohnutek mnohé sbory N. J. S. hlasovaly proti vyslání vzorných družstev sokolů a sokolek na všeslovanský slet do Prahy, když přece v návrhu samém se mluvilo jakž potřebných peněz dalo by se dosíci, ale tolik víme, že na příklad ty poměrně malé a skrovné sborečky slovenské dnes vážně o obeslání sletu mluví. Jest ku podivu jak to naše Sokolstvo se dnes namnoze jeví. Zde litujeme dáti pár centů na obeslání největší manifestace veškerého Sokolstva, abychom zítra koupili si na "Sibirinky" za tolik a tolik set dekorací a pokud Svazu se týče tu obáváme se my chuděrkové, aby naposledy ti druží se od nás něčemu nenaučili. A přece podle Tyrše věc sokolská, jak ke všem stavům a vrstvám se obrací, znamená prozatím tolik, co tělesné a z části i mravní vychování a slechtění všeho národa česko-slovanského, odevování jeho k síle, statečnosti, ušlechtilosti a brannosti zvýšené a musí tudíž každý hledět, aby koncem veškerý lid octnul se v

okruhu jejím. Pamatujeme se ještě jak mnozí se nám druhdy smáli, když před lety agitovali jsme a evičili s bratry Slováky, tu Slovinci a tam Poláky. Nač prý je učít k čemu to, co my z toho budeme mít? A vida dnes ta naše soustava tělocvičná u nich se pěstuje, mnohý český evičitel placený již získán a co hlavního organizace jejich pokračují. Také kdysi zmínili jsme se o tom, že bychom mohli naším pomocí, již chtí se věnovati učitelství tělocviku na školách veřejných. Narazili jsme opět na odpor těch ješitných a lakotů, ale dnes jsme rádi, když vidíme mnohého bratra našeho jak se tuží americkou věda mládež.

— Bratři v Ord, Neb., se silně tuží jen, aby měli z důstatek nářadí a činnost svou mohli rozvinouti jak náleží. Jen v před a opravdově.

— Těl. Jednota v Oklahoma City bude stavěti svojí tělocvičnu a předběžná práce svěřena byla stavebnímu výboru br. Novákovi, Ambrožovi, Čapkoví, Truxovi, Janovému, Řežnému a Pojeznému.

— Slovenská Sokolská Jednota vypsalala cenu na sokolský poehod ve slově i písni. Nejlepší skladba odměněna bude \$25 a nejlepší slova \$15. — Práce do 15. května přijímá redakce "Slovenského Sokola", 119 E. Ohio ul., Alleghany, Pa.

— V posledním čísle "Slovenského Sokola" velice příznivě zmínují se bratři naši slovenští o Svazu a všesokolském sletu v Praze i vyzývají své ku spoluúčastnění se.

— V Abie, Neb., dali si naši dostaveníčko s bratry a sestrami z Bruno a sice dne 3. února. Řeklo se, že bude se evičit a lid následkem toho dostavil se v počtu značném, aby dokázal jen, jak rád má ty sokoly. Četa místní za pomoci čtyř z Brna zahájila evičení na nářadí po sedmé hodině. Mezi tím co domácí evičili na bradlech, sokolci z Brna prováděli obtížné výkony na hrazdě a tak se obě čety střídaly z jednoho nářadí na druhé. Na to pak četa z Brna evičila prostná a četa místní kužely. K doplnění programu přidali ještě záci, Blatný a Novotný, kroužení kužely vedením Václava Blatného, čímž bylo evičení zakončeno.

— Byla kdysi místní jednota, jež zasáhla v záležitosti veřejné několikrát. Jednou snažila se o zavedení tělocviku do škol veřejných a pak o postavení mostu na 7. ave. přes řeku u Sokolny. V Clevelandě pak jest sbor Čech, který rovněž o zájmy veřejné pečuje, zahájil účinnou agitaci na zbudování mostu na Clark ave. na prospěch lidu. Zaznamenáváme jako důkaz v čem účast i nám sokolům brátí lze.

— Tihle mad'aroni ani v Americe nedají si pokoje a kde mohou zájmy Slováků kříví. Tak jest i v Sokolstvu. Rádi by mezi bratry a sestry naseli koukole a rozbroje a proto zařídili jim katolickou jednotu sokolskou. Nač to a k čemu? Bez pochyby jen proto, aby páni páteři měli pro svá procesí stafáž a trochu více příjmů. Sokolstvo a svičkové báby jaká to kráska!

— Upozorňujeme bratry naše i sestry na zvláště pěknou četbu. Jsou to sebrané spisy Václava Beneše Třebízského v laciném vydání. První svazek 80 stran s poštovní dobávkou stojí pouze 7 ctů. Nebyl ještě nikdy vydán autor tak populární za tak nepatrnou cenu. Pište si na České lidové knihkupectví, 347 E. 72nd St., New York City.

— Bratrský sbor T. J. S. Philadelphia, Pa., založen byl 12. března 1896 a na oslavu svého desítiletí uspořádal pěknou slavnost. Ku slavnosti té br. L. A. Fischel, Du Bois, Pa., poslal pravou sokolskou zdravici. K přáním jeho i my se přidáváme. Jen mužně v před a dál. Paže k paži a ku svorné práci.

— Zmínili jsme se již několikrát, že sbor sokolský v Oklahoma City pokračuje, ba již i o vlastní stánek usiluje, aby jen evičiti se mohlo co nejvíce. Br. Sádlo, pilný činný sboru St. Louis pak stará se již opět o sbor jiný a sice na novém stanovišti svém, Prague, rovněž v Oklahomě.

Dále jest tu nový sbor v Hopkins, Minn. Tu pak jsou hoši zvláště činní. Pořídili si ihned nářadí a eviči statečně dvakrát týdně. Nyní předplatili si i list náš a jsme jisti, že spolu s oněmi výše jmenovanými záhy budou u N. J. S. Pokud sboru v Oklahoma City se týče píše nám br. Král: "T. J. S. odbývala, dne 25. ledna již i svůj první maskarní, který dobře se vydařil. Pokračujeme znamenitě, jen tou velikou je chybou, že nemáme tu vhodné místnosti kde evičit. Která by se jen trochu hodila jest předražená, pokud nájmů se týče, pro nás pouhé dělníky věc ovšem důležitá. A tak budeme asi nuceni napnout veškeré síly a zříditi vlastní stánek. Zdejší list anglický o snahách našich ve směru tom pěkně se rozepsal."

— Stanovisko naše vůči Matici Vyššího Vzdělání jest z důstatek známo. Víme, že podnik rázu zcela soukromého vypočítaný pouze na někoho osobní reklamu a nejen víme, ale i dokázali jsme a místní sbor přijatou resolucí i důkladným vyšetřením dotvrdil. Psali jsme o věci a varovali sbory své, aby na podnik lidu, pokud nebude ve správě toho lidu platícího, podnik národní, který chce vést několik jen jednotlivců, nepřispívaly až ráz a správa podniku jinak dojista dobrého se stane veřejnou, čili ti, kdož přispívají budou mít nejen rovná práva, ale i rovné povinnosti, zastoupení. Tolik jsme psali. Tak usoudil i místní sbor, který dojista s námi o věcech místních lépe asi bude spraven, nežli někdo v New Yorku a jinde. Jako nemohli bychom my usuzovati správně o poměrech na Kamčatece, tak asi sotva může někdo vědět odtamtud co děje se dnes zde a podobně. My hájili pravdu a právo lidu svého a těch sborů, jež zastoupeny ve správě býti mají, protože platí. To právo propůjčují, ba nařizují nám stanovy N. J. S., neboť za obsah listu zodpovídáme a právě proto, že zodpovídáme zasloužíme si zajistě i třeba od těch, již N. J. S. vrácením diplomu uraziti si dovolili, trochu šetrnosti. Chee-li někdo něco od nás musí nám poslati a nikomu jinému a ne přes naši hlavu. Z té také příčiny a pouze na žádost V. V. a také jen jeho zodpovědnost vyjímáme ze zprávy Matice, pokud nám místo dovoluje, vlastní zprávu, frází a p. pomíjějíce. Urážeti se nedáme nikým, ba ani ne za sanke V. V., neboť dotyčné články stanov našich o tendenci listu a vedení mluví dosti zřetelně. Ostatně k věci té se vrátíme, však na místě jiném a povolanějším.

"Z úřadovny Vyššího Vzdělání došla V. V. obsáhlá zpráva o činnosti za rok 1903 až 1906 z níž vyjímáme:

Za dobu 3 roků poskytla Matice Vyššího Vzdělání půjčku 28 posluchačům v obnosu \$4,215. V pokladně nalézá se přítomně \$567, které jsou k použití, k účelům téhož druhu. Poněvač částka jest poměrně malou vzhledem ku četným přihláškám žádá výkonný výbor M. V. o nové příspěvky.

Podrobnější zprávy za první dva roky byly již uveřejněny. Dosavadní zpráva za tento rok jest následující: Celkem zapůjčeno letos dvanácti posluchačům \$1560.00. Největší půjčka jest \$200.00, nejmenší \$25.00. Posluchači ti jsou roztrženi jak následuje: Jižní Dakota, jeden; Ohio, Illinois, Texas a Nebraska po dvou, Iowa, tři; celkem dvanáct. Mezi nimi nalezájí se též dvě dívky. Dle učilišť jsou roztrženi jak následuje: Na Northwestern universitě v Chicagu; na Chicago universitě 1; na státní normální škole v Cedar Falls, Iowa, 1; na státní kolleji hospodářské a řem. umění v Ames, Iowa, 1; na státní universitě v Lincoln, Neb., 1; na státní normální škole v College Station, Bryan, Texas, 2; na státní universitě v Iowa City, Iowa, 2.

Částku zbývající z příspěvků, celkem \$567.00, chová dosud Výkonný Výbor v rukou k použití v případech přihlášek, o nichž dosud nerozhodnuto. Upozorňujeme příznivce Matice na to, že zapůjčené peníze budou se navraceti teprv po dokončení studií těch, kteří půjčky obdrželi, a že tudíž

bude nutno sebrati dostatečných příspěvků k obnovení všech půjček do doby té."

— V Town of Lake v Chicagu přičiněním bratří tamních zařízena již veřejná knihovna. Táž má prozatím 500 svazků.

Sokolky.

— Žačky T. J. S. South Omaha vedením br. Jos. Štěrby účastnily se večírku pořádaného tamní loží D. H. a cvičily. Stalo se tak k účelu dobročinnému a sice ve prospěch choré krajanky.

— Víme, že žena v práci sokolské mnoho prospěti může a vlivem svým na mládež a bratry vůbec vykoná pravé divy

budou u N. J. S. lze i na různé opravy a vymoženosti, pokud sester samotných se týče, pomýšleti.

— Sestry A. Dvořákové v Omaze není více. Byla dobrou činnovnicí a sestry tamní doprovodivše ji na cestě poslední, ukázaly jak práce dobrých lidí dobré vůli si váží.

— Sokolky T. J. S. Havlíček uspořádaly, dne 3. února veřejné cvičení. Cvičilo jich 13 s praporecí, na bradlech a různé kroky. Další dvě čísla měly žákyně. Cvičily také na koni, ale některé sotva naň dosáhly, důkaz nevhodnosti takého čísla v pořadu a nevhodnosti cvičení vůbec, zejména, když ohled se bere na věk maličkých. Návštěva, zvláště sokolů mohla být větší.

Vítězné družstvo sokolek T. J. S. Podlipný na závodech Župy Severo-Východní v Detroit, Michigan.

Růžena Wodlanova, L. Havlátkova, Jan Friš, cvičitel, Anna Wodlanova, L. Modlíková, A. L. Wodlanova K. Wodlanova, M. Wodlanova, M. Červená.

i v těch sborech nejmenších. Stane-li se pak vedle dosavadních bratrských sdružení mužských hlasatelkou ideí sokolských vše naše jen získati musí. Práce její o všeobecnění těloeviku tak, aby tento stal se majetkem všeho lidu českého dá se konati u každé příležitosti. Pravilť Tyrš: "Není všeobecného, vše uchvacujícího vlastenectví, kde nevštěpovala je slova mateřská, a neblaze národu, v němž snahy mužovy neoceněny jsou ženami jeho." Jestli pak sbory naše v N. J. S. sdružené pracují na veliké jednoty této vzrůstu, jestli pracují jako jedinci všichni na prospěch celku, zdaliž i není povinností sester našich konati totéž? Není povinností jejich pracovati k tomu, aby majíce stejná s námi v N. J. S. práva, aby i na celku tohoto rozkvetu pracovaly, aby pomohly k jeho zmohutnění a tak spíše jako celek získaly. Jen tehdy až sokolky sborů našich všech

Věci české a slovanské.

— 36 českých obecných škol se 181 třídami mělo by býti zřízeno ve Vídni na základě starších dat úředních. Dále měly by býti zřízeny školy měšťanské pro 1433 dítek. Přes 50,000 českých dítek ve Vídni spíná k Vám své ruce a prosí: Pomocte nám uchrániti naši drahou jedinou českou školu. Pomocte a přispějte! Pošlete na výbor spolku "Komenský", Vídeň, 5—1 Margaretten strasse 100.

— V den 60. ročnice Svatopluka Čecha pozdravilo Sokolstvo české velikého básníka důstojně. Také z pořadatelství listu našeho poslali jsme zdraví. U mnohých sborů vzpomělo se před šikem.

— K volbám do předseniactva Č. O. S. rozvinula se čilá agitace. Mnozí kandidují br. Podlipného na vzdor tomu, že

se vzdal a jiní opět br. Karla Vaníčka, jenž také se poděkoval.

— Letošní kurs pořádaný v Menším Městě Pražském měl 40 posluchačů. Z těch bylo 29 z království, 4 z markrabství, 2 z vévodství, 2 z Vídně, všichni Češi, pak 2 Chorvaté a 1 Slovinec.

— Sokolstvo vídeňské zkouší od Němců mnoho, však v poslední době útočí se naň přímo zběsile a německé listy hanobí je a Čechy vůbec. Na kolik jest na příklad sborů sokolských v Němečích, za hranicemi tedy, a tu jak rozumní turneři a jiní Němci se k nim chovají, kdežto doma v Rakousku, ve Vídni vydání jsou naši na pospas štvánici. Pěkné poměry, jen co je pravda.

— Svaz slovanského Sokolstva byl pozván k účasti na federální slavnosti gymnastů italských, která se koná, dne 24.—27. května v Miláně.

— Br. Ignát Herrmann byl o jeho jubileu, 25leté ročnice práce žurnalistické pozdraven vřele českým Sokolstvem. Bud' zdrav a čin na mnohá leta!

— Sokolstvo proniká do všech zemí slovanských víc a více. "Pokret" list pro vzájemnost slovanskou v Sarajevě vycházející často má články o práci sokolské.

— Rubrika sokolská v denních listech pražských konečně jest již zabezpečena. V "Národních Listech" povede jí br. Heller a u "Národní Politiky" br. Zyka. Nyní měly by následovat i ty mnohé listy denní zde u nás v Americe, jeť českých jich několik, kterým do jista by neškodilo.

— Ve dnech 22. dubna až do 2. května konají se "hry olympijské" v Athénách za účasti celé ciziny i američtí atleti tu budou. Unie francouzských gymnastů koná sjezd v Tureingu ve dnech 3.—4. června. Sokolstvo na sjezd Francouzů bylo pozváno.

Dorost.

— Navrhujeme některým snaživějším z našeho dorostu, aby si do této rubriky také sami psali. Poslali nám své náhledy a vyslovili přání svá. Nadšení a láska k věci sokolské a české se takto u každého jedince súčastnělého i etouneho prohloubí. Pište nám. My již opravíme a uvidíte jak všechny vás bude těšit výměna dopisů a zpráv. Naši evičitelové v ohledu tom mohli by hodně pomoci a dorostu poraditi.

— Na tento měsíc připadá památka Amosa Komenického. Dorost zvláště měl by uctíti velikého tohoto učitele národů a pochlubit se jím před cizinou, kde jen poněkud lze.

— Pořádáte u vás besídky? Ve smyslu dobré, mravní výchovy za dozoru našich sokolů, aneb sokolek u takých příležitostí lze se poučiti, pěstovati zpěv, prostná, hry, rozhovory, přátelské styky a různé milé zábavy. Besídky v neděli odpůldne jsou lepší mnohých těch "sunday-schools", kde povídají vám jen o bibli, aneb kde lecjaký schátralý chlap vyučuje ku větší etí a slávě boží, sám etí žádné neznaje.

VĚDA, UMĚNÍ A PRÁCE.

— Mladý krajan, G. G. Švábek z New Yorku, vynalezl fíditelnou vzducholod', která bylo zkoušena 26. ledna v Belvedere Parku p. J. Stockého v North Beach a ukázala se být velmi praktickou. Vzducholod' jest hnána motorem a je užito vějířovitých přístrojů jednak k pohánění zároveň ke klesání i vstoupání. Vynálezce jest pevně naděje, že rozřeší zajímavý problem.

— Piše se v "Osvětě Americké": "V Sokolu Americkém dočítáme se chvalitebné zprávy o tom, že u clevelandského sokolského sboru "Čech" zařídili zvláštní fond z dobrovolných příspěvků, ze kteréhož fondu udílet se bude podpora na vše české, sokolské a dobré podniky naše i ony

ve vlasti. Do fondu přijímat se budou příspěvky, dary od každého lidumila a přítele Sokolstva vůbec. To jest myšlénka hodná do jista následování. Vydatnější by ovšem bylo, kdyby všechny spolky a všechny jednoty si předsevzaly, aby každý člen přispíval jakousi dobrovolnou částkou, necht' jakolivě skrovnou, necht' by to byl jeden cent aneb jeden dollar ročně, podle možnosti, k národním účelům. Když by ku př. těch 50,000 členů sdružených v jednotách podpůrných každý přispěl pouze 10 centů ročně průměrem, tedy by to vydalo již \$5,000 ročně k národním účelům."

— V únorovém čísle "Metropolitan Magazine" nalezá se článek — a podobizna — o slovutném českém malíři M. Alphonsovi Muchovi a jako obyčejně dán umělec náš Francouzům, pravda bez viny své.

— Jsme malý nárudek, ale po stránce umění vynikáme, tolik ani nejzarputilejší nepřítel upřítí nám nemůže, v umění pak hudebním jsme ovšem na místě prvém. A v době poslední co tu nových a nových dokladů, co slávy a uznání ciziny všude, kde na příklad Kubelík se jen objevil, kde koncertovala malá Miládka Černých. V minulém čísle nemožili jsme po zásluze registrovati vše co do rubriky této náleží a tato pro nedostatek místa zůstala zpět. Dnes však s tím větším potěšením poukazujeme na triumfy našeho Kubelíka, jak v New Yorku, Clevelandu, Chicagu, Pittsburgu a jinde. Ano, našeho, dokázalť tak v Chicagu, ba i v New Yorku, kde uspořádány veliké koncerty k účelům dobročinným, českým. České Chicago mělo český den o světové výstavě, mělo Coliseum a mělo veliký koncert Kubelíkův a Miládky Černých v Auditoriu, jehož výsledek mravní po stránce umělecké byl obrovským, jako veliký zdar po stránce hmotné ve prospěch útulny a obou českých sirotčinců. K umění připojila se snaha šlechtitná a lid český v Chicagu znovu a znovu osvědčil: pokud v jednom šiku a při dobré vůli vykonati lze. O Kubelíkovi píše veškerá kritika nadšeně i přiznává, že technika jeho jest báječná, ba co více umění jeho přímo nedostižitelným. Nám ovšem známo a tu obmezíme se jen pouhým konstatováním. Pokud však Miládky Černých se týče, jež pořádajíce nedávno veliký samostatný koncert svůj v divadle Illinois, klidila vavříny, budiž nám dovoleno citovati aspoň jeden posudek listu "Chicago Examiner":

Pianový přednes Milady Černých naplnil divadlo Illinois neobyčejně četným posluchačstvem, již bylo též demonstrativně uznalým jistých částí přehraného, obtížného programu. Mladá pianistka má na prvním místě velmi přirozenou a patřičnou sebedůvěru. Zdá se být zrozenou pro způsob hry na veřejnosti a bude velmi šťastnou, pak-li bude s to zachovati si toto prospěšné a záviděníhodné sebevědomí, které je potěšitelné prosto vši výstřednosti neb marnivosti. Začala statečně s velkou Bachovou Preludií a Fugou. Preludii pojmla poněkud s rozmyšlením, leč Fugu zahrála s dobrým časem, se znamenitým ohledem na různé hlasy, s pozoruhodnou lehkostí a pevností, a co je nade vše — s hudebním pochopením. Následovala Chopinova skupina skladeb a hra těch ukázala ještě více její neobyčejný stupeň pochopení i to, jak málo třeba pro ni omluvy k vůli jejímu mládí. Byly okamžiky, kdy nepodařilo se jí vystihnouti ty příslušné vrcholy skladeb a kdy si člověk přál, aby bývala přidržena na skladbách, které nepožadují tak mnoho jako B flat minor Sherzo, nebo etuda "Revolutionary", ačkoliv nejsou úplně z jejího dosahu, jsou přece jen vymoženostmi, na jejichž úplné dosažení bývají i starší pianisté hrdými. Že má Milada osobně velmi dobře promyšlený plán, jest patrné. Její hra je hudební každíčkým stupněm a dívka ukazuje vnitřní umělecký vkus a originalitu, místo nějaké metronomické jakkosti, místo toho studovaného a nápodobeného tlumočení, které jsou tak silnou vlastností prodigální hry. Ona má všechny potřebné vlast-

nosti pro tu nejspěšnější pianistku, pěkné prsty s plnou mírou lehkosti a rychlosti, dobré zápěstí i ramena a souhlasící šířku tonu a zvučnosti, obdivuhodný smysl pro rovnováhu i oduševnění nad obyčejný průměr. Jest jednou z dětských pianistů, jaké je potěšením slyšet a předpovídat jí budoucnost, jest úplně oprávněným."

— Mladistvý Jaroslav Novák vrátil se z pražské konservatoře po pilném tam studiu a nastoupil opět místo své, jako profesor oddělení houslového na konservatoři paní Thurberové v New Yorku, kde své doby byl řiditelem slavný rodák a skladatel Dr. Ant. Dvořák, slavné paměti.

— Prof. C. A. Stainer, takto bývalý kazatel a učitel na koleji Grinnell v Iowě, nikoliv státní universitě, jak mylně se udává, přednášel kdys o Slovanech a Čechách hlavně i v Cedar Rapids, Iowa. U nás ale neopovážil se Slované, ani nás Čechy nějak pohaněti, ba spíše naopak. Snad věděl, že nás tu dost, a že urážet asi sotva bychom se tak zholali. V Chicagu již pán však myslel si, že spíše lze se roztáhnout, zejména když mluví se pod záštitou chicagské university. Ale se špatnou se potázel. O čemž svědčí hned na místě uvedení řečníka na pravou míru Dr. Bernaurem a pak na veřejné schůzi přijatá resoluce České Historické společnosti, jež poslána byla správě universitní s náležitým vysvětlením o Dr. Stainerovi a neznalosti jeho, pokud vlastního zástoje přednášky se jednalo.

— Dlouho toužená broadwayská odbočka veřejné knihovny v Clevelandu, O., kdež nalezá se i jistá část kněh českých, byla odevzdána veřejnosti. U příležitosti té mluvil i br. V. Šnajdr, redaktor "Dennice Novověku" po česku a řeč jeho s nadšením byla přijata, jakž sděluje se nám.

— Co nepodařilo se mnohým organizacím a jednotlivým podařilo se v Baltimore jednotlivci, třeba tento hlavně na kruhy své církve dosud spolehal. Tak založena byla tam informační kancelář pro přistěhovalce, když instituce podobného druhu v Chicagu "Českou Stráží" založená padla.

— Nástěnný kalendář "Svornosti" vyniká i letos původní reprodukcí obrazu českého umělce E. V. Nádherného v New Yorku. Jeť roztomilá štenářka, pozorována ze zákeří hezkým mladíkem. Kalendář "Američana" má v čele práci br. A. Petrtyla, studii to národního kroje českého. Kalendář New Yorkských Listů ozdoben jest pěknou zimní krajinkou v okolí staré farmy.

— Zdá se, že nyní od pouhého spolkaření také obracíme pozornost svou zájmům průmyslovým a obchodním. Tak mnohé závody české se zakládají v různých osadách, nové osady zřizují a pozemkové společnosti obchodní inkorporují.

— Již v minulém čísle zmínili jsme se o tom, že časopis "Daily News" v Chicagu podjal se pořádání přednášek o cizích národnostech a že mladistvý, ale nadaný řídící školní Jaroslav Zmrhal tamtéž uvolil se přednášeti o Čechách a národu našem. Přednášky jeho ve školách pořádané provázely Zmrhal skvostnými obrazy světelnými z vlasti naší staré i získal si nejen pro vlastní skvostný obsah rozpravy pochvaly mnohých svých posluchačů různého původu, ale i díky našich.

— Stavba knihovny veřejné na avenue A blíže 78. ul. v New Yorku bude dokončena příští as měsíc a české oddělení, jež obsahovati má mnohý český skvost českého písemnictví výběrem Dr. Vojana bude záhy lidu přístupno. Správa městská dala na české knihy tu již as \$1,000.

— "Náš pan major" jest skladba vojenského kapelníka Karáska v Clevelandě. Slohem svým lehká, vyniká pěknou melodií a mnohý prý tu český zvuk, české nálady, jakž kritika praví.

— Rudolf Friml navrátil se nedávno z Evropy usadil se trvale v New Yorku, kdež věnuje se skladatelství výhradně. Skladby jeho vydává firma G. Shirmer na Union

Square. Friml, sám znamenitý umělec na klavíru, sepsal nedávno velice pěkný pochod "American Wedding March" a zaslal skladbu tuto do Washingtonu s věnováním bývalé slečně Alice Rooseveltové, která kompozici přijala a Friml obdržel z Washingtonu dopis, v němž vyslovila táž nadanému českému skladateli své uznání a upřímné díky.

— V časopise "Socorro Chieftain", vycházejícím v New Mexiku dočítáme se, že česko-americký osadní spolek se již ustavil a odbýval dne 8. ledna svoji první organizační schůzi, ve kteréž přijaty byly stanovy a zvolen sbor řiditelstva, ve kterém z Čechů zasedají Max Kirchman, F. J. Šístek, Robert A. Pitte a Alexander Purer. Předsedou zvolen pan F. J. Šístek, sekretářem Max Kirchman, pokladníkem Robert L. Pitte, řiditelem Max Kirchman s úřadovnou v Socorro a jednatelem Alexander Purer s úřadovnou v Chicagu.

— Časopis "Česká hospodyně", vycházející v Churdimi v Čechách, přináší ve svém čísle ze dne 7. prosince velmi pochvalnou zmínku o Domáci česko-americké Kuchaře, sepsané paní Marií Rosickou, zároveň i s podobiznou spisovatelky a některými životopisnými daty z jejího života.

— Řídící Metropolitan Opera Housu v New Yorku získal pro toto období umělce prvního řádu krajana Buriána, jenž přičinil se již, aby na scéně dostala se Smetanova "Prodaná nevěsta".

— Není a nemůže býti o tom pochyby, že v každém oboru práce, vědy a umění lze jménu českému před cizinou získati, když jednotliví naši vynikající jen trochu toho budou dbali. Jeť viděti na příklad v odborném písemnictví v elektrotechnice, stavitelství atd. kde dnes za časté setkání se s jmenem Čecha, v lékařství a vědách přírodních pak zvláště. Pakli tací naši odborníci citují i české prameny a z českých děl odborných má dojísta svůj význam a nám jako celku může prospěti. A co teprve v hudbě vykonati lze. Tu pak jen s potěšením zaznamenáváme, že kapelník F. Nunvář, kterýž působil v různých místech a městech a nyní jest řiditelem hudby na "Centenary" ženské hudební koleji v Clevelandě, pečoval vždy o to, aby se známoval americké obecenstvo s českými skladbami. Tak ku př. shledáváme v programu koncertu odbývaného dne 18. prosince parafrázi Lorely, od Nesvadby a Slovanské tance číslo 2. od Antonína Dvořáka. Dne 17. září byly tam též na programu Slovanské tance od Ant. Dvořáka. Dne 8. dubna byly na programu skladby Brodského, Sitta, Dvořáka a Pivodův "Kde domov můj?"

— České Pěvecké Kvartetto nezapomělo listu našeho ať již nalezali se bratři oni kdekoli na cestách svých za vavříny a slávy české písně. A také na cestě své do Japonska nás vzpomněli, pohledníci. Přáli jsme jim ze srdce veškerý zdar a mnohé ty jejich úspěchy a doufáme, že i v krajích Asie se jim povede, v zemích slunce pak zvláště.

— Mladí virtuosové Jiskra a Francel mají se v Pittsburgu pod taktovkou slavného Paura dobře a sklízí vavříny i uznání. Také Kolář požívá důvěry dirigentovi u veliké míře.

— Česko-Dělnický Pěvecký sbor v Chicagu koná práci záslužnou, šíře písní českou i v té naší mládeži a v těch kruzích, kde pro hmotné nedostatky nelze najíti hned učitelů. Sbor má vlastní stánek na Ashland ave. kde vydržuje školu. 7. ledna bylo tomu pak 15 již let co se členové sboru takto i jinak k dobru celku činí.

— Chicagský hudební časopis "The Musical Standard" měl následující pozoruhodný článek z pera známého českého učitele hudby, majitele houslové školy "The American Violin School", prof. Jos. Vilíma: "Otakar Ševčík ve své "Moderní Houslové škole" op. 1, ve svém díle

“4000 tahů smyčce” op 2. a ve svých “40 variacích” op 3. podal houslovému světu spletitou haldu cvičení. — Jednoduché přebrání děl tohoto mistra vezme velmi mnoho času a chce-li učitel použít Ševčíkových věcí, musí sám být dokonale obeznámen se všemi ostatními jeho cvičeními, jakož i s veškerou pedagogickou literaturou ostatních mistrů. Je-li houslista velmi pokročilý ve všem jiném a potřeboval by pouze techniku — tu Ševčíkova škola jest vhodná. Aneb když student prodělal mnoho jiných method, Ševčíkova škola jest nenahraditelná pro zdokonalení se, a konečně je-li student nadobytě talentovaný, že by měl přirozený umělecký přednes — Ševčíkova škola by stačila třebas samotná. Ale všichni žáci nejsou tak obdařeni a proto Ševčíkova metoda samotná by byla nedostatečnou. Tito poslední by měli neméně používat jeho op 8 (proměny poloh v jednom hmatu) a op. 9 (proměny poloh v dvouhmatech). — Jak užiti jeho 4000 tahů smyčce, jenom rutinovaný a moudrý učitel bude vědět, jak kterého má v čas užiti. Dle mého úsudku dovedou jenom velmi obeznámení učitelé voliti Ševčíkových děl pro průměrného žáka. — Když se ale případně použiji spolu s osvědčenými a neodkladatelnými musikálními cvičeními (etudy, capricemi atd.) starších a spolehlivých mistrů jsou tyto svrchu jmenované op. 1, ve čtyřech dílech na základě poloh a jeho tahy smyčce op 2 a 3 nenahraditelné pro žáka, ať jest jakkoliv talentovaný i byt měl jakoukoliv vrozenou techniku.

— Br. Hubálek z Wilson, Kans. napsal do “Osvěty Americké” pěkných pár slov o zřízení českého vyššího učiliště v Americe. Pravda myšlénka nikterak nová, jako známo přec, že opravdu nám schází české česky citící inteligence o jejíž výchovu není postaráno. Nové jest však, co br. Hubálek v nadšení svém pro věc dojíst jen dobrou, navrhuje. Pravit’ mezi jiným: “Myslíme, že by se mohlo započítí takto: Jak známo, Sokolstvo americké nesleduje ve své organizaci hmotné prospěchy svých členů, nýbrž národní a mravní. — Naše sokolská jednota jest v organizaci “Národní Jednoty Sokolské” a můžeme od naší jednoty podat návrh k Výkonnému Výboru Národní Jednoty Sokolské, aby nechala odhlasovat ve všech jednotách desetiletový poplatek ročně od každého člena do fondu na udržování českého vyššího učiliště. Doufáme, že proti tomuto nepatrnému poplatku nebude odporu.”

— České Milwaukee dalo nám již mnohého virtuosa hudebního a nyní dovídáme se, že malý, desítiletý A. Vanásek, synek V. J. Vanáska, člena milwauckého orchestru Bachova jeví neobyčejné vlohy ve hře na housle. Minule vystoupil poprvé před širší veřejností a hrou svou zrovna okouzli a pokud vlastní techniky se týče získal mnohou pochvalu odborníků.

— Různé dekorativní práce prvního řádu podnikl v Oklahomě známý umělec V. L. Truxa, jenž byl se tam usadil. Předcházela jej pověst nejlepší ze St. Louis, kde na světové výstavě mnohou měl ozdobu, mnohou skvostnou práci. Truxa jest žákem pražské i vídeňské akademie malířské.

— V jednotě Associated Charities v Clevelandu mluvil V. Švare o českých přistěhovalecích velice pěkně, když jednalo se o otázce vysílání přistěhovaleců a usazování jich na farmách. Členy jednoty jsou mnohé různé spolky dobročinné.

— “Z intimních obrázků” jsou skladby Frimlovy a opus 9. “Reminiscence” jest práce věnovaná Miladě Černých.

PROSTNÁ PRO ŽACTVO.

(Pokračování.)

XV.

Stejnostranné pohyby paží a nohou natažených.

Dle příkladů cvičíme nejdříve pohyby paží, pak pohyby

nchou střídavě provedené pravou i levou nohou následují a konečně pohyby paží i nohou současně provedeme. Pohyby paží neb nohou samostatně prováděné, v ruchu středním neb i mírném cvičíme. Cvičíme-li však pohyby paží i nohou současně, pak cvičíme je v ruchu mírném, pokud se zaetvtem nejslabším se zaměstnáváme.

Ruce v bok.

1. Předpažit a ruce v bok — 1—2.
2. Stoj přednožný a přísun pravou i levou střídavě — 1—2, 3—4.
3. Cvičení 1. a 2. současně — 1—4, 5—8.
4. Vzpažit (předpažmo) a ruce v bok — 1—2.
5. Stoj zánožný a přísun pravou i levou střídavě — 1—2, 3—4.
6. Cvičení 4. a 5. současně — 1—4, 5—8.
7. Upažit a ruce v bok — 1—2.
8. Stoj únožný a přísun pravou i levou střídavě — 1—2, 3—4.
9. Cvičení 7. a 8. současně — 1—4, 5—8.
10. Předpažit dovnitř a ruce v bok — 1—2.
11. Stoj přednožný dovnitř a přísun pravou i levou střídavě — 1—2, 3—4.
12. Cvičení 10. a 11. současně — 1—4, 5—8.
13. Vzpažit dovnitř (upažmo) a ruce v bok — 1—2.
14. Stoj zánožný dovnitř pravou i levou střídavě — 1—2, 3—4.
15. Cvičení 13. a 14. současně — 1—4, 5—8.

Poznámka: Kde pohyby paží a nohou současně provádíme, udává se 1—4, 5—8, což udává čas pro cvičení pravé i levé nohy, a sice: na jedna předpažíme a stoj přednožný v pr. vykonáme, na dvě výdrž, na tři přísunem pravou a ruce v bok dáme, na čtyři výdrž; na 5 opět předpažíme, však noha levá ve stoj přednožný přijde, a dále jako u prvních čtyř dob si počínáme.

Pohyby trupu s pohyby paží.

Ruce v bok.

1. a) Předklon — 1—2.
b) Upažit — 3—4.
c) Ruce v bok — 5—6.
d) Vzpřím — 7—8.
2. a) Úklon na pr. (l.) — 1—2.
b) Vzpažit — 3—4.
c) Ruce v bok — 5—6.
d) Vzpřím — 7—8.
3. a) Záklon — 1—2.
b) Předpažit — 3—4.
c) Ruce v bok — 5—6.
d) Vzpřím — 7—8.

..Pochod na místě a obraty.

Opakovat příklady cvičení XIII.

XVI.

Pohyby paží a nohou.

Paže skrčit zapažmo.

1. Trčit v před a paže skrčit zapažmo — 1—2.
2. Stoj zánožný a přísun pravou i levou střídavě — 1—2, 3—4.
3. Cvičení 1. a 2. současně — 1—4, 5—8.
4. Trčit vzhůru a paže skrčit zapažmo — 1—2.
5. Stoj únožný a přísun pravou i levou střídavě — 1—2, 3—4.
6. Cvičení 4. a 5. současně — 1—4, 5—8.
7. Trčit stranou a paže skrčit zapažmo — 1—2.
8. Stoj přednožný a přísun pravou

- i levou střídavě — 1—2, 3—4.
 9. Cvičení 7. a 8. současně — 1—4, 5—8.
 10. Trčít v před zevnitř a paže skrčit zapažmo — 1—2.
 11. Stoj zámožný zevnitř a přísun pravou
 i levou střídavě — 1—2, 3—4.
 12. Cvičení 10. a 11. současně — 1—4, 5—8.
 13. Trčít v zad zevnitř a paže skrčit zapažmo — 1—2.
 14. Stoj předmožný zevnitř pravou
 i levou střídavě — 1—2, 3—4.
 15. Cvičení 13. a 14. současně — 1—4, 5—8.

Pohyby trupu s pohyby paží.

Ruce v bok.

1. a) Předklon — 1—2.
 b) Vzpažit — 3—4.
 c) Ruce v bok — 5—6,
 d) Vzprím — 7—8.
2. Záklon — 1—2.
 b) Zapažit — 3—4.
 c) Ruce v bok — 5—6,
 d) Vzprím — 7—8.
3. Úklon na pravo — 1—2.
 b) Upažit — 3—4.
 c) Ruce v bok — 5—6,
 d) Vzprím — 7—8.

Poznámka: Úklon na pravo a na levo střídavě
 evičme.

Kroky z místa — obrat.

Ruce v bok.

1. a) Tři kroky v před — 1—4.
 b) Kroky na místě obrat čelem v zad — 5—8.
 c) Tři kroky v před — 1—4.
 d) Kroky na místě obrat čelem v před — 5—8.
2. Dva úkroky na levo — 1—4.
 b) Kroky na místě obrat čelem v zad — 5—8.
 c) Dva úkroky na levo — 1—4.
 d) Kroky na místě obrat čelem v před — 5—8.
3. Dva úkroky na pravo — 1—4.
 b) Kroky na místě obrat čelem v zad — 5—8.
 c) Dva úkroky na pravo — 1—4.
 d) Kroky na místě obrat čelem v před — 5—8.
4. a) Tři kroky v zad — 1—4.
 b) Kroky na místě obrat čelem v zad — 5—8.
 c) Tři kroky v zad — 1—4.
 d) Kroky na místě obrat čelem v před — 5—8.

XVII.**Pohyby paží. Ruce v bok.**

Doprovody: změna polohy v rukou.

1. a) Předpažit v poloze hřbetní — 1.
 b) Odvrácením ruce v polohu dlanní — 2.
 c) Přivracením ruce v polohu hřbetní — 3.
 d) Ruce v bok — 4.
2. a) Zapažit v poloze hřbetní — 1.
 b) Odvrácením ruce v polohu dlanní — 2.
 c) Přivracením ruce v polohu hřbetní — 3.
 d) Ruce v bok — 4.
3. a) Vzpažit (předpažmo) v polohu hřbetní — 1.
 b) Odvrácením ruce v polohu dlanní — 2.
 c) Přivracením ruce v polohu hřbetní — 3.
 d) Ruce v bok — 4.
4. a) Upažit v poloze hřbetní — 1.
 b) Odvrácením ruce v polohu dlanní — 2.
 c) Přivracením ruce v polohu hřbetní — 3.
 d) Ruce v bok — 4.

Poznámka: Dle příkladů uvedených zaměňujeme po-
 lohu palecovou (základní) polohou malíkovou.

Pohyby trupu s pohyby paží.

Ruce v bok.

1. a) Trup otočit na pravo a upažit — 1—2.
 b) Trup otočit v před a ruce v bok — 3—4.
2. a) Trup otočit na levo a upažit — 1—2.
 b) Trup otočit v před a ruce v bok — 3—4.
3. Cvičení 1. a 2. střídavě — 1—6.
4. Trup otáčet na pravo a na levo při pažích stále upa-
 žených.

Poznámka. Uvedené příklady opakuji při pažích
 vzpažených.

Pohyby nohou. Stojе kročné.

Ruce v bok.

1. Stoj předkročný a přísun pravou — 1—2, 3—4.
2. Stoj předkročný a přísun levou — 1—2, 3—4.
3. Cvičení 1. a 2. střídavě — 1—4, 5—8.
4. Stoj úkročný a přísun pravou — 1—2, 3—4.
5. Stoj úkročný a přísun levou — 1—2, 3—4.
6. Cvičení 4. a 5. střídavě — 1—4, 5—8.
7. Stoj zákročný a přísun pravou — 1—2, 3—4.
8. Stoj zákročný a přísun levou — 1—2, 3—4.
9. Cvičení 7. a 8. střídavě — 1—4, 5—8.
10. Stoj předkročný zevnitř a přísun pravou — 1—2, 3—4.
11. Stoj předkročný zevnitř a přísun levou — 1—2, 3—4.
12. Cvičení 10. a 11. střídavě — 1—4, 5—8.
13. Stoj zákročný zevnitř a přísun pravou — 1—2, 3—4.
14. Stoj předkročný zevnitř a přísun levou — 1—2, 3—4.
15. Cvičení 13. a 14. střídavě — 1—4, 5—8.

Poznámka: V příkladech těchto nutno vysvětliti
 četvu rozdíl mezi stoji nožnými a stoji kročnými.

XVIII.**Pohyby paží s pohyby nohou.**

Připažit.

1. a) Předpažit a podřep — 1—2.
 b) Připažit a vztyk — 3—4.
2. a) Vzpažit a výpon — 1—2.
 b) Připažit a stoj na plných chodidlech — 3—4.
3. a) Upažit a podřep — 1—2.
 b) Připažit a vztyk — 3—4.
4. a) Předpažit vzhůru a výpon — 1—2.
 b) Připažit a stoj na plných chodidlech — 3—4.
5. a) Vzpažit zevnitř a podřep — 1—2.
 b) Připažit a vztyk — 3—4.
6. a) Odpažit a výpon — 1—2.
 b) Připažit a stoj na plných chodidlech — 3—4.
7. a) Předpažit a výpon — 1—2.
 b) Připažit a stoj na plných chodidlech — 3—4.
8. a) Vzpažit a podřep — 1—2.
 b) Připažit a vztyk — 3—4.
9. a) Upažit a výpon — 1—2.
 b) Připažit a stoj na plných chodidlech — 3—4.
10. a) Předpažit vzhůru a podřep — 1—2.
 b) Připažit a vztyk — 3—4.
11. a) Vzpažit zevnitř a výpon — 1—2.
 b) Připažit a stoj na plných chodidlech — 3—4.
12. a) Odpažit a podřep.
 b) Připažit a vztyk — 3—4.

Pohyby trupu s pohyby paží.

Připažit.

1. a) Předklon a zapažit — 1—2.
 b) Vzprím a připažit — 3—4.
2. a) Záklon a upažit — 1—2.
 b) Vzprím a připažit — 3—4.

3. a) Úklon na pravo a ruce spojit za hlavou — 1—2.
b) Vzpřím a připažit — 3—4.
4. a) Úklon na levo a ruce spojit za hlavou — 1—2.
b) Vzpřím a připažit — 3—4.
5. a) Předklon a zapažit — 1—2.
b) Záklon a upažit — 3—4.
c) Předklon a zapažit — 5—6.
d) Vzpřím a připažit — 7—8.
6. a) Úklon na pravo a ruce spojit za hlavou — 1—2.
b) Záklon a upažit — 3—4.
c) Úklon a ruce spojit za hlavou — 5—6.
d) Vzpřím a připažit — 7—8.
7. a) Úklon na levo a spojit ruce za hlavou — 1—2.
b) Záklon a upažit — 3—4.
c) Úklon na levo a ruce spojit za hlavou — 5—6.
d) Vzpřím a připažit — 7—8.

Pohyby nohou.

Opakovat příklady cvičení XVII.

XIX.**Pohyby paží. (Růžnostranné).**

Paže skrčit zapažmo.

1. a) Trčít v před v pravo — stranou v levo — 1.
b) Paže skrčit zapažmo — 2.
2. Cvičení 1. opáčně — 1—2.
3. Cvičení 1. a 2. střídavě — 1—2, 3—4.
4. a) Trčít vzhůru v pravo, stranou v levo — 1.
b) Paže skrčit zapažmo — 2.
5. Cvičení 4. opáčně — 1—2.
5. Cvičení 4. a 5. střídavě — 1—2, 3—4.
7. a) Trčít v před vzhůru v pravo, v zad v levo — 1.
b) Paže skrčit zapažmo — 2.
8. Cvičení 7. opáčně — 1—2.
9. Cvičení 7. a 8. střídavě — 1—2, 3—4.
10. a) Trčít vzhůru zevnitř v pravo,
dolů zevnitř v levo — 1.
b) Paže skrčit zapažmo — 2.
11. Cvičení 10. opáčně — 1—2.
12. Cvičení 10. a 11. střídavě — 1—2, 3—4.
13. a) Trčít vzhůru v pravo, dolů v levo — 1.
b) Paže skrčit zapažmo — 2.
14. Cvičení 13. opáčně — 1—2.
15. Cvičení 13. a 14. střídavě — 1—2, 3—4.

Pohyby trupu.

Stoj úkročný, ruce v bok.

1. Úklon na pravo a vzpřím — 1—2, 3—4.
2. Úklon na levo a vzpřím — 1—2, 3—4.
3. Cvičení 1. a 2. střídavě — 1—4, 5—8.
4. Předklon a vzpřím — 1—2, 3—4.
5. Záklon a vzpřím — 1—2, 3—4.
6. Cvičení 4. a 5. střídavě — 1—4, 5—8.

Poznámka: Opakuj příklady klonů, však stoj úkročný zamění se stojem zákročným pro základní postavení.

Pohyby nohou.

1. Podřep a vztyk — 1—2, 3—4.
2. Dřep a vztyk — 1—2, 3—4.
3. Poklek v pravo a vztyk — 1—2, 3—4.
4. Poklek v levo a vztyk — 1—2, 3—4.
5. Podřep, dřep, podřep a vztyk — 1—8.
6. Podřep, poklek, podřep a vztyk — 1—8.

XX.**Pohyby paží. (Stejnostranné.)**

Paže skrčit upažmo.

1. Trčít v před dolů a paže skrčit upažmo — 1—2.
2. Trčít v před vzhůru a paže skrčit upažmo — 1—2.
3. Trčít v před a paže skrčit upažmo — 1—2.
4. Trčít vzhůru zevnitř a paže skrčit upažmo — 1—2.
5. Trčít dolů zevnitř a paže skrčit upažmo — 1—2.
6. Trčít stranou a paže skrčit upažmo — 1—2.
7. Trčít vzhůru a paže skrčit upažmo — 1—2.
8. Trčít dolů a paže skrčit upažmo — 1—2.

Poznámka: Budiž zde dbáno rozdílů mezi trčením a mrštěním.

Pohyby trupu s ophyby nohou.

Ruce v bok.

Stoje kročné střídavě pravou a levou konáme.

1. a) Předklon a stoj předkročný — 1—2.
b) Vzpřím a přísun — 3—4.
2. a) Záklon a stoj zákročný — 1—2.
b) Vzpřím a přísun — 3—4.
3. a) Úklon a stoj úkročný (na pravo a na levo střídavě provádíme) — 1—2.
b) Vzpřím a přísun — 3—4.
4. a) Předklon na pravo a stoj předkročný zevnitř (v pravo) — 1—2.
b) Vzpřím a přísun — 3—4.
5. a) Předklon na levo a stoj předkročný zevnitř (v levo) — 1—2.
b) Vzpřím a přísun — 3—4.
6. a) Záklon na pravo a stoj zákročný zevnitř (v pravo) — 1—2.
b) Vzpřím a přísun — 3—4.
7. a) Záklon na levo a stoj zákročný zevnitř (v levo) — 1—2.
b) Vzpřím a přísun — 3—4.

Pohyby nohou.

Ruce v bok.

1. Přednožit a přinožit v pravo — 1—2, 3—4.
2. Přednožit a přinožit v levo — 1—2, 3—4.
3. Cvičení 1. a 2. střídavě — 1—4, 5—8.
4. Unožit a přinožit v pravo — 1—2, 3—4.
5. Unožit přinožit v levo — 1—2, 3—4.
6. Cvičení 4. a 5. střídavě — 1—4, 5—8.
7. Zanožit a přinožit v pravo — 1—2, 3—4.
8. Zanožit a přinožit v levo — 1—2, 3—4.
9. Cvičení 7. a 8. střídavě — 1—4, 5—8.

Poznámka: Vysvětlíme základní podmínky přednožení a zanožení. Cvičení tato zařaděna zde až za stoje nožné i kročné proto, že udržení rovnováhy žaetvu více nesnáží působí než stoje předeházející.

(Pokračování.)

ZE ZÁHŘEBU.

15. února 1906.

Dopust'te mně bratře pořadateli, abych Vám a všem bratřím českým ve volné zemi napsal i o nás pár slov. Jako potěšila nás zvěst, že 'Hrvatski Sokol' v Chicagu se založil přičiněním Váš bratří milí a našeho br. H. Sirovatky, tak dojísta i Vám bude milé, když povíme i o pracích našich, jež v proudu jsou. Nastala doba práce. Také k nám zaletlo poselství nové a rušné doby, také u nás i náš člověk počíná si uvědomovati, žeť člověk jako jiný a s ním, že rovných má mít práv zejména v domově svém. Nebylo by ani hodno nás a nedobře činili bychom, mlčíce v době, kdy

každý mluvit by měl, a nejen mluvit i konati. Proto i u nás se tužíme a ve vážných těchto chvílích stavíme muž k muži, plec k plec a rukou v ruce za heslem sokolským: volnost, rovnost a bratrství. Slova, jakž Zyka dobře dí, jež nalezájí se již od let šedesátých na našich praporech a štítech sokolských, hlavně na těloevičnách sokolských, a která znovu letí světem s časovým heslem. A jestli tak v Čechách i u nás zde a také Sokolstvo naše jest s lidem svým. A jak mohlo by býti jinaké, vždyť ty vzory naše tam na Vltavě také pamětliví jsou učení Fuegnerova, že člověk je roveň člověku a my spolkem bratří, at' duševními silami pracujeme ku zdaru vlasti, aneb rukou mozočnou. Jenže utužení musí býti oba, ženy jejich i dítky, aby na stráž bítí mohli silní, kdy právo lidu jest zlehčováno, šlapáno a tyran rodný nám jazyk rve. I u nás mnoho nepřátel jest věci naší, za to ale na straně naší dosti boдрých a silných činovníků, již nelekajíce se práce, námahy a překážek někdy, žel i vlastních lidí, jdou v před a pracují na prospěch věci naší výchovné. A hle, nyní i posily nové dostati se má řadám našim od bratří z Čech, již přijedou k nám, aby vzájemnosti slovanské nejlepšího dali výrazu, aby dokázali, že v té naší práci společné nejlepší jest cesta k jedné veliké metě velikého Slovanstva. O jak se na ty chvíle blažené již těšíme, jak přáli bychom sobě, aby i vy bratři američtí s bratry svými z Čech přijeti jste mohli, aneb zastoupeni byli, ba co více, aby hlavně byli tu delegace prvního sboru chorvátského z Chicaga, ba i delegace bratří našich slovanských a polských z Ameriky. Jak odvčký nepřítel náš bude soptěti, jak asi zatínati pěst, až nepřehlédné řady naše a vašich nastoupí . . .

Od výletního odboru Č. O. S. z Prahy došla zvěst právě, že uvažováno o vlastním směru výletu sem k nám a na Černou Horu ve dnech od 6. do 15. září, že však dny ty nekonvenují. Žádá se za 2. září a přeložení to asi skutkem se stane k vůli milým hostům, nebude-li jiných překážek, zejména úředních. Z Čech bratří pojedou přes Vídeň a Kamenný Most do Záhřebu. Ve Vídni pak již župní výbor pečuje nejen o vřelé uvítání výletníků, ale i hojnou účast vlastní.

Slavnosti počínají již v pátek 7. září, kdy bude uvítání hostů a beseda v zahradě Sokola. V sobotu na to vlastní svátek náš největší, závody. O osmé hodině ranní odbydou se zkoušky a pak bude prohlídka města. V jedenáct hodin dopoledne pozdrav shromáždění před uměleckým pavilonem. O jedné hodině společný oběd. Od třetí do šesti večer veřejné cvičení, při němž budou vaši z Čech cvičiti jak prostná, tak na nářadí. Na nářadí bude cvičit družstvo vzorné z Prahy, kdežto společné skupiny provedou Župy venkovské. Také podají nám bratři ukázky šermu krátkou holí atd. Že bratři závodů se nesúčastní, podle usnesení svých náčelníků župních, nás na první pohled překvapilo, již proto, že v mnohých listech napřed se psalo, ale celkem jest jen správné, jako milých hostů našich, učitelů našich. Po cvičení večer bude slavnost lidová v zahradě Sokolovny, ples tamtéž a slavnostní představení v divadle. V neděli, 9. září o 6. hodině ranní dokončení závodů a o osmé zkoušky, prohlídka města, odpoledne banket a od tří do šesti hodin opět veliké veřejné a na to znovu slavnost lidová. Tyto slavnosti u nás mají vliv pro věc naši zvláště veliký, ba abychom tak děli tu práci svou v lid prohlubujeme a v přímém styku s ním ukazujeme, že ve vážné době pro národ náš potřeba opravdových a celých mužů, Chorvatů, a ty odchováváme pouze v jednotách sokolských.

V pondělí ráno, dne 10. září pro ty, kdož nepojedou k bohatýrům Černé Hory na Cetyň, uspořádán bude společný výlet na Plivnická jezera a vyjede se as o desáté hodině dopolední. Výlet ten potrvá as tři dni. Účastníci výletu na Černou Horu odjedou o sedmé hodině večerní v neděli do

Rjeki, kde až do odjezdu lodi bude zábava. Po půl noci vyjede se zvláštním parníkem do Kotoru se zastávkami v Šibeniku, Splitu, Dubrovniku a Kotoru, kamž doraziti se má v úterý pozdě v noci. Ve středu ráno, 12. září nastoupí bratři naši i vaši a hosté pochod na Černou Horu do Cetyně, kamž přibude se as o sedmé hodině večerní. Tu také již bude hosty čekat pravá pobratimská zábava lidu, jenž Slovanstvu dal veliké junáky, pravé vzory sokolské. Není pochyby, že sbratření tu bude úplné a což teprve jaký bude ples a jasot o veřejném cvičení českých junáků ve čtvrtek, dne 13. září. V pátek bude výlet ke Skutarskému jezeru, odpoledne pak výlet pochodový do Baru, odkud v noci vyjede se nazpět do Rjeki.

U nás již dnes pilně konají se přípravy. Vimeť všichni, cí opravdovou. Jak dnes se věci mají budeme tu my ze Závátí tělesně i duševně silný národ, aby dovedl tím spíše vzdorovati přivalům a nátlakům nepřátel. Proto pracujeme, abychom zajistili kmen dobrých cvičenců a před hosty svými pochlubiti se mohli borci zdatnými a Svaz náš práci opravdovou. Jak dnes se věci mají budeme tu my ze Záhřebu, Dubrovniku, Šibeniku, Vukovar, Osijeku, Puly Gopsiće, Sinj, Voloska, Drniše, Bjelovaru, Korčuly, Sarajeva, Pazinu, Sušaku i Varaždina, Karlovice, Vodicama, Križovace, Makarska, Samoboru a mnoha jiných sborů hlavně ale i zástupci ku Svazu slovinskému náležejících jednot Břežice, Celje, Gorici, Idrie, Ilirske Bistrice, Jesenice, Kamniku, Kranji, Ljublaně, Ljutomer, Mozirje, Rudolfovo, Postojna, Prvačina, Solkan, Šišky, Trstu, Tržiče, Zagorje. Svaz tento slovinský má 20 jednot, jeden odbor ženský a skoro 3,000 členů. K tomu jistě přijdou i hosté z Polsky, jednoty zahraničené v Německu a jiné aspoň svými delegáty. Po prvním hrvatském všesokolském sletu u nás a této velikolepé manifestaci hostů našich, bratří z Čech očekáváme a slibujeme si výsledky dalekosáhlé a věci naší pokrokové postup značný, na vzdor našich nepřátel a klerikálů.

Těšilo nás, že povšiml jste si i u vás práce našeho odboru technického, pokud závodů se týče. Cheeme tentokrát poskytnouti lidu možnost přehlednouti co možná celý rozsah látky cvičební na nářadí i v prostných, skupinách, ba podáme i ukázky her, různých našich zvláštností rázu lidového, vedle volných, jejichž látka bude přístupna všem borcům a tak zařízena, aby byli jak se říká ve svém. Také tentokrát cheeme dokázati, jako o naši oslavě 30letého výročí Sokola Záhřebského, krásu i účelnost kroje cvičební, jakž tehdy bratřím našim a hostům z Čech se líbilo na nejvyš. Bratři Hanuš i Šule a jiní z Čechů zde bydlících i nesokolů mnohých, těší se již na ty své hochy z Čech a všude dnes jeví se snaha udělati pro hosty vše co možné jen. Kéž jen práce naše korunuje zdar veškerý. Na shledanou, sražmež šiky pevně k práci mnohé a u jedné mety. Oj bračo, zdravo, Živila Čechie, živila Hrvatska!

Dr. Dragutin M. Žic.

DO PISY.

Chicago, Ill., dne 31. ledna 1906.

Mám tak mnoho psát, že ani nevím jak začít. Necháme si to obyčejně tak jednou za rok, když se zvolí nová dopisovatelka, která tou etí celá opojená napíše první dopis, aby oznámila, že je zvolená a dost, víc o sboru neuslyšíte až zvolí opět novou dopisovatelku. Slibovat, že budu lepší nemohu, neb sliby jsou chyby, ale budu hledět, aby mně skutek neutek.

Rok minulý by měl být zapsán velkým písmem do dějin odboru Plzenských Sokolek. Dnes čítá sbor 330 členkyň, navržených 10, a půjde-li to tak dále, myslím, že brzo dohoníme sbor Plzenský Sokol s jejich počtem 500. Vždyť ložová místnost Plzenského Sokola se stává příliš malou pro naše schůze, neb návštěva je vždy tak velká, žeť k neuvěření.

S jakým zájmem se sleduje průběh schůze, s jakou ohotou každá sokolka přijímá výbor, s jakým nadšením každá se přičiňuje, aby přispěla ku zpříjemnění večera ve schůzi je báječné.

Jak ochotny jsou naše sokolky přiložit ruce k dílu, když je zapotřebí, přesvědčili se sokolové při posledním bazaru, pořádaném v prosinci. Jejich pochvalná slova: — "výstava by byla velmi chuda bez příspěvku našich sokolek" — nám byla milou odměnou za naši námahu. Jeť zvláštní, jak kouzelné slovíčko uznání dovede zahrnout největší únavu pocíťovanou po sebe těžší práci, již ta myšlenka opravdového vděku, blaží a dodává sílu a chuť k další práci. Škoda jen, že jsme tak skoupí i tím, co tak málo poměrně stojí a dovede tolik radosti způsobit.

Poslední netýká se bratří našich neboť oni skutečně naši snahu pomoci uznávají, a proto snad stačí pouze, aby starosta Šiman přišel zase do schůze. A jak on to umí: "Sokolky na vás se spolehneme, víte, jaký dluh lpí na budově, co stála oprava, jaká jsou vydání atd." a hned v zápětí sokolky přijímají sebe nemilejší výbory a slibují pomoc.

A tak jsem uvažovala jak to asi přijde, že sokolky, jež každou oběť takřka by přinesly sokolskému sboru k jeho povznesení, vystřihají se jako nemoci, toho hlavního účelu za jakým byl sbor založen, totiž cvičení. S jakou radostí jsem vám psala o počtu našich členkyň as 38. Nejdívnější při tom je, že když některá sokolka přijde se podívat na cvičení a my přiběhneme s otázkou jak se jí líbí, tu září radostí, jak prý je to krásné. Hned se vyptává, jaká je látka zapotřeby na cvičicí kroj, mnoho-li, atd. My potěšeny, že jsme opět získaly jednu sokolku, poučujem, vysvětlujem a výsledek je, buď si pořídí kroj a přijde jednou, dvakrát a dost, neb jak vykročí ze síně, zapomene na vše.

Přišla jsem k tomu náhledu, že zdar našich schůzí a pokrok našeho sboru svůj vznik má v nadšení a zájmu s jakým dovede naše starostka a několik ji nápomočných sester nadehnout a vzbudit. A to nám ve cvičení schází, alespoň dle mého náhledu, až se mohu mýlit. Máme jednoho z nejschopnějších cvičitelů tělocviku, to snad žádný neupře, ale jemu schází, aneb si nechce přivlastnit vlastnosti nezbytné, to jest zájem, trochu více nadšení pro věc a dost málo veselé mysle aspoň jednou za čas.

Cvičitel Haller jde po svých povinnostech se vzezřením člověka, který vykonává těžkou práci. Věřím ráda, že kdyby my jsme byly na jeho místě a měly co dělat s tolika lidmi a dětmi různých povah, že by nás přešla veselá mysl, ale co naplat! Vždyť my všechny máme své nepříjemnosti ve svých zaměstnáních, a kdyby jsme stále přemýšlely o nich, tu bychom jen žily pod tíhou mračen a ten život je tak krátký.

Zajisté, že sokolky a sokolové, kteří psali a diví se, že Plzeňské Sokolky ještě nepatří k Nár. Jed. Sok. si mysleli, že jsme náramně nevšímavé, ale buďte ujištěni, že jsme četly a braly v úvahu vaše poznámky, schází nám dostačitel-né vysvětlení. Zavedl by se nám velice sokol-pořadatel, kdyby nám vše úplně vysvětlil v "Sokole".

Přítomně vidíme pouze dvě výhody v členstvu N. J. S. jestli se totiž výhody mohou nazývat. Za prvé, býti na roveň s našimi bratry; druhé, možnost bráti podílu na závodech. Co se týče prvního, my jsme se jakožto Odbor Plzen. Sokola nikdy necítili v podřízeném postavení, a naše jediná snaha byla a je, abychom pomohly našim bratřím, aby co možná nejdříve se zbavili dluhu, který je překážkou, by budova mohla být věnována zcela účelu za kterým byla stavěna. Totiž, aby na místo tanečních škol tam byly přednášky, poučení, abychom mohly s celou jistotou jít do cvičení a ne, když dojdeme k síni, abychom byly nuceny se vrátit sklamaný, že cvičení žádné není, poněvadž síň je pronajata, jako se stává, že až moc často nyní. Omluva, peněz je třeba!

A co se týče závodů, těch nejsme velké přítelkyně, poněvadž v nich vidíme jen přepínání sil, což u dívčí soustavy znamená víc zla, než-li dobra. Ještě se pamatují, jak nám star. Fialová popisovala případ jedné z našich závodnic v St. Louisu. V den závodů se roznemohla, byla bledá jako stěna, ale odhodlaná závodit. Starostka ji domlouvala, že my o cenu získanou na úkor zdraví nestojíme, ale marně

přec závodila. Starostka byla v největších úzkostech celou dobu závodění, aby si jen sestra neublížila. Tak se potom obračí dobro ve zlo. Avšak nejsme nepřístupny, dokážete-li nám, že N. J. S. potřebuje naši pomoci více než sbor Plzen. Sokola, budeme hledět, aby jsme jednaly jak sokolky jednat mají. Buďte ujištěni, že každý váš náhled, co se týče přistoupení k N. J. S. bude vzat v úvahu.

Náš výroční předposvícenský ples se vydařil nad míru skvěle. Pravá sokolská zábava a čistý výtěžek obnášel \$200. Všecka čest našemu pořádatelému výboru: sok. Kobzinová, Sedláčková a Krásná.

Náš vánoční dárek našim sokolům obnášel \$641.00 a byl ovšem s vděkem přijat.

Prosila bych jen sestry vůbec, aby hodně psaly, my všechny dopisy také předčítáme v našich schůzích.

Přeje vám všem hodně šťastných a veselých dnů v tomto roce volám vřelě

Na zdar!

Marie Kalíková.

So. Omaha, 24. února.

Na redakční v čísle minulém o našem klubu odpovídám na vysvětlenou:

Klub náš Komenský čís. 2 pro rozmnožení a ozdobení programů svých pořádá debaty ve svých schůzích. Debaty ty slouží za poučení nejen účastníkům ale i posluchačům a hlavně je to cvičení v řečnictví, rychlému přemýšlení a neohroženému vystupování. Přinesou se vždy všechny možné důvody pro i proti a posuchač vždy si může učiniti zdravý úsudek. Přednáška je vždy trochu jednostranná. — Zvolíme si otázku at' časovou at' jinou a pak vybereme 4 řečníky, slabším dáme vybrati stranu již si přejí zastupovati. Na přípravu dostanou obyčejně 2 týdny času. Před započetím debaty, zvolí si každá strana jednoho soudce a ti zvolí si třetího a rozhodují ne dle svého náhledu, či přesvědčení, nýbrž dle toho, kdo podal lepší důvody, přednes a češtinu. Začíná vždy strana kladná a řečníci dle usnešení mají rovně velký počet minut na podání svých důvodů. Jen první řečník má 5 minut na ukončení, ale ve své druhé řeči nesmí podati nových důvodů. — Stává se velmi zhusta, že vyhrávají řečníci na straně obtížnější, poněvadž se lépe připraví. — Tak se též stalo v debatě: Je-li lékařství lidstvu prospěšné. Ovšem tím nikdo a nikde lékařské vědě neublížoval ani ji nezlehčoval a také bratři sokolové nemusí se modliti otčenáš, zlámou-li si nohu, třeba byli účastni ve schůzi Komenského.

Když jsem prvně četl zmíněný článek, mnil jsem vše přejíti mlčením. Než rozmyslel jsem se jinak. Není ani jednoho poctivého Čecha, jenž bez předsudku sleduje činnost so.-omažského Komenského, aby se směrem i činností jeho nesouhlasil. — Nemáme velkou kasovní hotovost, abychom mohli povolati slavné a učené řečníky ani na to nevyděláváme peníze za bárem a zábavami pochybného druhu — pracujeme o zlepšení s nejlepší vůlí s prostředky nám dosažitelnými. Jednání klubu Komenského je přímé a poctivé — stejně jako jeho snaha o zlepšení. Doufám, že v nejbližší příštím čísle Sokola Amerického naleznou případné a postačitelné opravení a vysvětlení onoho článku. Bližší vysvětlení jsem ochoten podati. Na zdar! Jos. V. Štěrba.

Baltimore, Md., 25. února 1906.

Počínám chápati různé stesky našich dopisovatelů na nevědeckost jejich úkolů. U nás bylo hojně těch, kteří tleskali novému směru, však našli se i tací, kteří s nelibostí hleděli na směle odmítnutího kráčet starou a pohodlnou, u nás až příliš vyšlapanou stezkou, jež znamená: vzdání se třeba i svých zásad, jen žítí v míru i svatém pokoji i se škůdci věci naší. Omlouvám jednání takové přílišnou konservativností. A pak, nespouštějme se zřetele, že mezi mnou a jinými pracovníky leží na mnoze rozdíl průměrného

věku lidského, a tu je samozřejmo, že se každý jinak díváme na ten kulatý svět, a že i při snahách, směřujících k stejným cílům, narazí se na náhledy rozličné. A teď bratři, ruku na srdce! Od koho chcete mít pravdu pověděnu. Tu a tam některý náš časopis také poví trochu té pravdy, když mu to prospěje, aneb když ví, že si tím u svých čtenářů neublíží. A to ještě učiní jen časopis větší, jehož existence je zaručena. Jinak tu pravdu spíše tají, aneb překrucují. Což pak časopisy, jejich existence spočívá na sousedských klípkách a nechtutném podkuřování svých příznivců? Zjistěte, že nechcete, aby činy naše byly souzeny dle toho, v jakém poměru stojíme k tomu neb onomu listu, aniž by výchova u nás děla se za pomoci lži a pochlebenství. A v tom právě jest ten rozdíl. Psáti ze řemesla pro časopis vydávaný na výdělek, aneb psáti z pouhé lásky k věci dobré do listu tohoto, jehož směr a ráz jest přes všem znám. Nemysliť nikdo, že slova tato řízena jsou na určité místo. Jsou míněna všeobecně a psána jediné za účelem dosažení správného nazírání na panující poměry u nás. Proto se té pravdy nebojme, a bud'me spíše vděční těm málo jednotlivcům, kteří čelí veškeré nepřízni, nedbajíce zloby zpátečníků a vlastní své škody. Ostatně okolnost, že při poukazování na některé zlořády mezi námi panující, rozčiluje se kde kdo, i lidé, na něž si při psaní žádný nepomyslí, jest důkazem, že jest něco shnilého i mezi námi, a to něco mne nutí setrvat na původní cestě.

Život náš plyne nyní vesele ku předu. Jest masopust, doba velkolepých veleplesů, a tu musíme jej jak náleží využít. Tančí staří, mladí, velcí, malí. Tu čest musíme některým našim lidem dát, ovšem jen některým, že nejsou sobečtí, a rádi popřejí toho tance, toho bdění do nocí pozdních v zdravém vzduchu prosyveném libou vůní jemných doutníků i svým maličkým. Ostatně, kde vybijely by některé děti to zdraví a energii v tělocvičné škole nabyté? Jen býti důslednými, to jest to hlavní! Naši odhodlali se vydati letos také šibřinkový list. Jest viděti, že dobré příklady táhnou. Dle úryvků této šibřinkové literatury, jež jsem měl potěšení vyslechnouti, bude list ten velice cenným příspěvkem ku kulturním dějinám Čechů baltimorských. Mohu bratrům pořadatelům k jejich úspěchu gratulovati.

Zájem o pořadová u nás opět poklesnul. I úmysl br. náčelníka, naevičiti s větším počtem prostná, s nimiž by mohl po případě i na veřejnosti vystoupiti, setkal se na poněprv s nezdařením, vinou naší netečnosti. Sokolové, jak dávno tomu, co br. Franc nás před celou veřejností téměř zapřísahal, aby již jsme šli do sebe, aby přestali jsme konečně tu práci sokolskou ukládati na bedra několika obětavých. Myslíte, že br. Franc mluvil slova ta jen proto, aby měl nějakou látku k řeči své? Či domníváte se, že všechna ta slova povzbuzující a kárající psána jsou jen za tím účelem, aby sloupce tohoto listu byly něčím vyplněny. Zjistěte nechte, aby jednota naše sklesla na pouhý podpůrný aneb legrační spolek. Na takové věci máme zde, díky neunavným zakladatelům a ještě neunavnějším zakladatelkám, spolků dosti. Vždyť víte dobře, a čin z nedávné minulosti jest toho nejlepším důkazem, že všechna ta práce národní a výchovná spočívá jediné na bedrách našich. Proto máme-li tuto svou povinnost vykonávati dobře, jest třeba, aby všichni přiložili ruce k dílu. Mnohý namítne: snad s tím tak mnoho neublížím věci sokolské, když se nedostavuji k pořadovému. Ovšem mnoho ne, jen tolik aspoň prospěješ, že při našich vycházkách nebude musiti při každém z nás státi evičský člen, a otáčeti a strkati námi na pravé místo. Jisto však jest, že kdo neplní své malé povinnosti, neplní ani velké.

Psal jsem minule, že bratr náčelník podjal se vyučování theorie a celé soustavy tělocvičné. Vyučování jde dobře a hoši naši zaslouží uznání, že i přes to, že některé ryze

české slůvko z našeho názvosloví se jim dosti těžce převalí přes jazyk, přec sledují se zájmem výklady svého, nad jiné schopného učitele. Jest to takový evičtelský kurs v malém. Zde jest světlý bod naší činnosti, na který s hrstí poukazují. Z toho září dlouholetá práce ne nás všech, ale jednotlivce, který u nás nejlépe pochopil myšlenku sokolskou, skromně a tiše pracoval, nacházeje dlouho svoji odměnu ve vědomí konané povinnosti, a nedaje nikdy svému vlastnímu já vyplouti na povrch. Dobré následky práce té jeví se již dnes mezi námi, a vzbuzují obdiv tím více, že činnost bratra našeho není tak jednostrannou, jako většina z nás, ale on koná mimo obor svůj sto jiných věcí. A řekněme si to upřímně, že sotva došel by mezi námi náležitěho ocenění, nebýti ciziny. Tací již jsme my všude, nejen zde, ale i v té vlasti naší milé, kde také mnohý výtečník a dobrý syn národa živoří, aneb nucen je zaprodati se cizině. A když takový bez naší pomoci se vyšine, tu jsme my první, kteří křičíme: on jest náš, náš, a běda mu, nepřipíchne-li si na šos cedulku s nápisem: já taky Čech. A tak i v našich malých poměrech, chodíme netečně a nevšímáme si práce do, re, co na druhé straně rádi propůjčíme sluchu nabubřelým frázím, a bombastu, a draze platíme za starou zkušenost, že nejvíce hřmotí — prázdná nádoba. V tom měli bychom býti moudřejší, a nejednati jen dle chvilkového rozmaru.

A také práci těch starých pionýrů nemáme odbývati pouhým pokrčením ramen. Jim bylo pracovati za poměrů a okolností mnohem nepříznivějších, nežli těm krajanům, kteří dnes k nám z vlasti zavítají a naleznou zde vše již připraveno a zbudováno. Kolik jest těch, kteří zamyslí se nad tím pokrokem zde, kteří vážně uváží ty obrovské oběti, jež musily býti přineseny k zbudování našich národních podniků, k našemu vývoji tak nezbytných? V pravdě mnohý, zdánlivě dnešní úspěch, jest jen logický výsledek práce těch, kteří připravovali půdu pro nás.

Již v lednovém čísle "Sok. Am." dostalo se nám politování nad poměry u nás vládnoucími v době, kdy veškeré Sokolstvo americké hotoví se k založení mohutného Svazu sokolského. Jsou to ovšem poměry politování hodné, i my je těžce neseme, však křivdil by nám každý, kdo by jen stín zodpovědnosti chtěl za ně na nás vrlhnutí. My nemohli za ty, kteří stavili zájmy jednotlivců nad zájmy celku, a tíhli právě za opakem okřídlených hesel Fuegnera a Tyrše. U nás jednalo se o důležitější věci, nežli jest barva košile. Baltimore prožívá dnes to, co jiné české osady mají již dávno za sebou. Kdo nejen si přečte ty názvy zde žijících neb živořících sokolských sborů, a zná dokonale ty poměry zdejší, musí sám sebe se tázati: byl by v tom nějaký smysl, spojit směry tak protichůdné? Leč ani my nad budoucností nezoufáme. I u nás se vyjasní, třeba, že ta pochoďeň světla jest násilně uhasínána. Mohla by se doba ta možná trochu upíšíti nějakým rychlým příkladem našich předních vůdů, kteří na uskutečnění Svazu pracují. Nežli však k tomu dojde, jest třeba u nás vykonati mnoho práce výchovné, mnohé těžké úkoly řešiti. A máme u nás muže, jejich veškeré jednání a činnost vzbuzují důvěru, že budou úlohy ty řešeny správně. Mnohému bude musit ponechati se volný vývin.

Budoucnost bude ale zajisté utěšenější, a té volám vstříc své Na zdar!

Ochtěl jsem právě tento dopis uzavřít, když došla mne radostná zvěst, že zástupci pracující na založení "Svazu sokolského", došli k definitivnímu rozhodnutí, a podali návrhy své k odhlasování našim jednotám. Každý z nás zajisté s radostí uvítá krok tento, neboť bez nadsazování hledíme vstříc nejdůležitější události v dějinách amerických Slovanů. Důvodů k založení tohoto Svazu stává mnoho. Dnes, kdy proud přistěhovalecký jest silnější, než jindy, netřeba nám ovšem mít žádných obav pro přítomnost. Však

budoucnost naše bez náležité organizace neměla by žádného pojištění. Nativisté v našich státních a národních zákonodárných sborech činí silné pokusy, aby přívál přistěhovaleců byl obmezen. My zde máme každý týden před očima příklady, jak posílání zpět jsou jako nežádoucí, přistěhovaleci, kteří před lety by volně mohli projít úřednou přistěhovaleckých komisářů. Kdož může věděti, zdali brány zdejších přístavů nebudou v brzké budoucnosti uzavřeny zcela a pak bude nám jednié spoléhati na dorost náš. Víme ovšem dobře, že jednou splyneme v jedno s velikým národem americkým, avšak povinností naší jest, hleděti odděliti dobu tu co nejvíce, a nejen to, musíme se snažiti, aby zanechali jsme po sobě vzpomínku co nejlepší. Jest to pro nás dobrým znamením, že docházíme k přesvědčení, že jen ve spojení jest síla. Mohutný "Všeslovanský Svaz Sokolský" zajistí naše trvání zde do daleké budoucnosti.

Při této příležitosti dovoluji si projevit svůj skromný náhled, že považují návrh br. Čermáka pro nynější dobu za praktičtější. Sloučení po stránce technické toliko zdá se v přítomné době dosažitelnější, nežli sloučení úplné. Jest samozřejmo, že co se výchovy tělesné týče, dohodneme se snáze s našimi bratry různých přesvědčení, jen když pokrokových, a i s jinými národnostmi slovanskými, jako Chorvaty, Slováky a i br. Poláky. Jinak se ale v myšlénkách rozcházejí, a vývin duševní u nás jde zcela jinou cestou nežli u nich. Svaz po stránce technické ostatně by vyhovoval zcela svému účeli. Činnost tělocvičná by se u sborů zajisté zvýšila, citelnému nedostatku schopných cvičitelů by se snadno odpomohlo, a i se stanoviska reprezentačního by Svaz podobný mohl dobře učiniti zadost požadavkům naší kladeným. Na zdar!

Karel Matoušek.

Prague, Neb., 25. února 1906.

Opět po dvouletém odpočinku mi byl uložen naší Těl. Jed. Sokol ten těžký a ne příliš výbivý úkol dopisovatele, aniž bych byl přítomen ve výroční schůzi. Tedy, abych alespoň částečně konal svou povinnost a sbor v jeho důvěře ve mně vložené neskalamal, také chápu se pera, abych totiž k němu napsal do Sokola Amerického, tak aby i jiné sbory zvěděly, že ještě Těl. Jed. Sokol v Prague nevymřela, ba naopak, opět po dalším odpočinku se probouzí k další činnosti jak tělesné tak i duševní. Přítomně navštěvuje cvičení průměrně asi 14 členů, ač by počet cvičenců mohl dostoupiti počtu dvojnásobného, neboť sbor čítá kolem 50ti členů, ale jako všude jinde i u nás jsou bratři na to cvičení trochu líní. Zvláště ti mladší, kterým je tělocviku ku jejich vývinu a uchování zdraví nejvíce zapotřebí. Právě v přítomné době se připravuje celá řada krajanů ku odstěhování se do Severní Dakoty a v té řadě náš sbor ztratí také několik dobrých sokolů. Přeji všem bratřím jakož i ostatním krajanům, aby se jim tam na dalekém Severu dobře vedlo a dodělali se v jejich podniku žádoucí nadějně budoucnosti na těch jejich homesteadech. Až tam česká osada zmohutní též sokolský sbor měli by hned založiti. Nyní se musím také pochlubit, že náš sbor pořádá maskarní ples dne 17. února, který se vydařil nad očekávání znamenitě jak finančně tak i morálně. Zaslých jsem jen stesk na hudbu, že prý málo štemovala, čemuž ovšem se nemůžeme divit, neboť kapelu tvoří většinou nováčci. Co se týče mně, hudebník nejsem a také hudbě mnoho nerozumím a proto ji nemohu posuzovat. Dále naše T. J. S. se odhodlala pořádati celou řadu ušlechtilých a poučných přednášek. Jednu takovou přednášku pořádala dne 22. února. Táž byla dosti slušně tentokrát navštívena. Zdá se, že lid počíná chápati účel podobných poučných přednášek, již zajisté poskytne každému dostatek zábavy a poučení za to nepatrné vstupné, které jednota naše žádá. Jednota totiž pozvala profesora B. Šimka z Iowa City, který nám přednášel o panamském průplavu mezi Severní a jižní

Amerikou čili o důležitém podniku, který vlada naše nyní převzala na sebe. Dále nám p. profesor naznačil osvětlenými obrazy poměry a zvyky obyvatelů krajiny té, jakož i zmínil o rostlinstvu, výroběch a různých druzích ovoce, jež se v oné krajině pěstuje, též jakého nářadí tam obyvatele používají a jaké obydlí tam mají. Mezi jinými obrazy nám též ukázal jeden vůz tak umělecky zhotovený, že v něm nebylo ani jediného hřebíčku, aniž jakých obručí na kolách, a mnoho a mnoho jiných obrázků, tak že každý přítomný si mohl učiniti alespoň částečný názor o tom velikém rozdílu krajin severní a jižní. Doufám, že každý odehál z této zábavy s uspokojením, a že až podruhé bude T. J. S. pořádati podobnou přednášku, že bude návštěva mnohem hojnější, neboť jak br. Svoboda pravil ve své předpovědi, že je nám třeba se vzdělávat nejen tělesně ale i duševně. Úplně souhlasím, že ku zdravému tělu také sluší užívati zároveň mysl a zdraví a ušlechtilý rozum. A co se týče ta-nečních zábav souhlasím úplně s dopisem br. Jana Štěpána ze dne 8. ledna ze South Omahy v minulém "Sokole Americkém" uveřejněném, neboť takové dodržování těch hlubokých zábav u báru dlouho přes půl noc neslouží ani ku cti, ani ku zdraví nikomu. To každý ze své vlastní zkušenosti zajisté dozná. S úctou

Jos. F. Musílek.

Philadelphia, 26. února 1906.

Jest již dlouho co o nás zde ve Philadelphii nebylo nic slyšet. Nejprve musím oznámit nové činovníky na rok 1906. Starosta sokol Emil Abeles, náměstek Jan Kerhart, tajemník Alois Neibert, účetník Gustav Příbramský, pokladník náš starý pokladník Jan Humlhaus, on již ví, jak v tom chodit. Výbor majetku: Jan Jelínek, Jan Kerhart, Leo J. Pavlík, početní výbor, sokol Peter Šanda jest starý pracovník řádu Moravan čís. 15 Č. S. P. S. Doufám, že též přiloží ruku k práci sokolské, a že bude zastávat svůj úřad svědomitě. Další Jan Jelínek, Leo J. Pavlík, knihovník, Alois Neibert, ostatní činovníci budou zvoleni v červenci. A nyní co děláme? Nic. Starí členové o vše naši již nic nedají, že prý nemá žádného účelu. Cvičící členstvo jest velmi pohodlné, aby cvičilo, raději kulečnické aneb karty atd. Nechci vše ani psát. Jest mně velice líto, že tak ta mládež ve Philadelphii neví, že tělocvik jest zdravý člověk, a jaký účel má na tělo lidské. Kdyby každý otec rodiny vzal "Sokola Amerického" do ruky a jenom přečetl redakční úvahy, pak by zajisté neřekl synovi: ty tam nechod! I ten člověk, jenž má jen málo vzdělání musí uznat naší práci, že jest to práce dobrá, nutná. Také třeba, abych vysvětlil malé nedorozumění. Jest nyní tomu asi tři neděle. Čekanci by cvičili rádi ale staví se jim překážky v cestu, tak nemáme z toho zase nic. Staral jsem se, abych získal mládež i utvořil jsem aspoň četnu "Basket Ball", házená do koše a vycvičil jsem je tak, že mladíci dostali odvahu hráti neb zavodit s jinými četami jiných anglických atletických spolků. A tu jim bylo zakázáno od členů řádu Č. S. P. S., kteří jsou spolumajitelem budovy americké hochy do budovy pouštět ku hře. Druhý den na to odbýval Řád Moravan schůzi. Jelikož jsem členem tohoto řádu, šel jsem do schůze, a když výbor, jenž vedl správu národní budovy oznamoval jak budova pokračuje, tu též rozpředla se velká debata o "basket ballu". Žádal jsem předsedu řádu br. Kesla, aby mně dovolil promluvit o té věci, začal jsem vysvětlovat o hře "basket ballu", a naši výchově mládeže. Tu najednou se všech stran na mně volali, že nevím o čem mluvím a předseda řádu tloukl na stůl a chtěl mně přerušit. Jest vidět tu naše obtíže a jiných pokročilost. Ano, chtěl nechati i odhlásovat, že v Nár. Bud. se nesmí hrát "Basket Ball, jako kdyby ta budova patřila jenom jim. Řekl jsem klidně, že hoši budou hrát, třeba že předseda mně vzal slovo. Chtl tak udělat ale na štěstí sokol Petr Šanda, Karel Kahoun, po-

věděli mu, že mluvím o věci důležité, a mám právo jako každý člen jiný. Tož jsem tedy pokračoval, ale marně, čím dál, tím větší byl křik, ale nedbal jsem a řekl pravdu a tu mnozí tak neradi slyší. Není-li to zvláštní! Členy také, kteří přijdou do schůze jenom jednou za šest měsíců a děti posílají k Němcům aniž sami třebas dobře německy umí, my poslouchat nebudeme. Jeť důležité a proto píš. Ať si každý zamete před svým prahem, ale Sokola ať nechají pěkně být, úkol jeho jest příliš skvostný, než aby ho poškoditi mohli. Oni říkají nám, my staří vydržíme více, nežli ti mladí, mladých více země, nežli nás starých, ale oni si nevzpomenou, že mladý umřít může, ale starý umřít musí. Stále se píše v 'Sokole Amer.' bychem mládež poučovali, evičili a jiným způsobem ji hleděli vychovat pro věc národní, pro věc českou ale u nás není možno, když nám se kladou překážky. Tak máme špatnou budoucnost před sebou. Doufám, že čas to vše zhojí, a že příště budu moci podati lepší zprávy. Bratři, hleďte na to, abyste poslali své dítky do evičení pravidelně, aby jsme mohli pokračovat v práci sokolské nadále. Jen kapku dobré vůle a vše se může napravit v krátkém čase. Též se musím zmínit, že tomu deset let, dne 16. března 1906. co sbor náš byl založen. Den ten se blíží a budeme slaviti desítileté trvání. Těšíme se, ať pořad ještě nemám celý hotový. Jsou jenom čtyři zakladatelé s námi a sice: bratr Karel Kahoun, Jan Jelínek, Gustav Příbramský, a Josef Heis. Blahopřeji jednotě, a našim zakladatelům. V ten den jak krásný večírek to bude pro nás v tom malém kroužku našem sokolském. Bratři, držme se našeho hesla: Přeskoč, řekom, ale nepodlez.

„Pracuj každý s chutí úsilovnou
na národa roli dědičnou —
Cesty mohou býti rozličné,
jenom vůli máme všichni rovnou.“

Na zdar!

Leo. J. Pavlík.

Chicago, dne 26. února 1906.

Bude mi snad prominuto, když do 'Sokola Amerického' pár řádek napíši. — Ačkoliv již nyní vydán jest návrh na vytvoření Svazu a jednoty mají o něm hlasovat, a tvůrci návrhů těchto mají to skoro zajištěné, že do konce června t. r. návrhy na Svaz budou odhlasovány a Svaz utvořen, probouzí se ve mne pochybnost, že asi nejspíše tak čerstva to nepřijde jak se počítá. — Vím, že vytvořením Svazu byl by velký pokrok v Sokolstvu učiněn, a že při dobré vůli, když o to bude pracováno, že se jistě tak stane ale snad ne tak brzy jak se soudí. Jsem takřka jist, že dá ještě hodně práce než-li se tak stane. — Co se mne týče, budu u mého sboru pracovat, by byl návrh na Svaz příznivě odhlasován, ale nepřijde to tak asi vřde, neb máme mezi sebou členy různého smýšlení. — Někteří třebas se nenechají nijak přesvědčit o tom, že by to nějak jeho sboru prospěšno bylo a Svazu přáti budou, příznivě pro Svaz hlasovat, někteří pro návrh br. Košáře a někteří pro návrh br. Čermáka. — Tázal bych se jak potom o tom rozhodovat, dle kterého návrhu má býti Svaz utvořen, když každá jednotka by stála pak na svém usnesení a ta která by hlasovala pro návrh br. Košáře a náhodou by většina sborů hlasovala pro návrh br. Čermáka aneb opáčně a nechtěla by od svého usnesení ustoupit raději by se Svazu vzdali, co potom. — Ói platí pouhé rozhodnutí většiny!

Druhá věc mi leží na mysli, jak budeme chtít udržet Svaz, když Ústřední Výbor pro Vseslovanský Sokolský Den, ve kterém byli snad veškeré chicagské česko-slovanské sbory zastoupené a krásně mohl na dále pro dobro Sokolstva pracovat, byl na návrh některých sborů rozpuštěn. — Jsem takřka jist, že kdyby byly ony sbory hlasovaly pro udržení onoho ústředního tělesa a částka, která zbyla co výtěžek ze slavnosti v Coliseum, ponechána onomu výboru v poklad-

ně, byl by to býval dle mého náhledu ten nejkrásnější počátek pro Svaz. — Dle tohoto ústředního výboru chicagských sokolů, mohlo býti apellováno ku sborům do jiných měst, kde více sokolských sborů stává, aby dle našeho též podobný ústřední výbor utvořili, a že by se bylo tak stalo, není snad pochybnosti a společně pak v oněch ústředních výborech mohlo býti pracováno na vytvoření Svazu a touto cestou by to šlo snáze a jistěji, než-li cestou navrhovanou nyní. — Jak pak tedy chceme udržet Svaz když výbor chicagských tak dobře pracujících zástupců pro dobro celku byl na návrh jednot rozpuštěn. — Kdyby byl býval onen výbor ponechán v činnosti, a částka přes \$700.00 co výtěžek ze slavnosti v Coliseum byla mu ponechána, mohla ta částka ku prospěchu sokolské věci býti používána jako na příklad na vydržování evičitele neb evičitelů pro slabší jednoty, které si nemohou samy dobrého, placeného evičitele vydržovat. Jednoty podobné mohly by přispívat na vydržování podobného evičitele částkou \$5.00 neb třebas i více měsíčně k ústřed. výb., a když by podobný evičitel navštívil každou jednotu dle rozvrhu času 3krát, 4krát neb vícekrát měsíčně, bylo by to pro ony sbory velikou výhodou aby byl to ve prospěch Sokolstva výsledek dobrý. — Jistě, že cestou společnou a za pomoci ústředního výboru by dobrý placený evičitel pro slabší jednoty vydržován býti mohl. — Tento ústřední výbor by mohl čas od času něco pořádat, tak že obava o vyčerpání pokladny by byla zbytečná.

Jiná věc mi leží na mysli, že když se hlásíme všichni sokolové at' již jsou to od N. J. S. neb Župa Fugner Tyrš neb Česko-Dělnický Sokol, že pracujeme za jedním cílem pro jednu myšlenku, proč se neutvoří Svaz tak, abychom se všichni spojili v Národní Jednotě Sokolské. Což by to nešlo. Zdali Župa Fugner-Tyrš a Česko-Dělnický Sokol byly založeny z příčiny, že jim něco vadilo u N. J. S. jsem jistým, že když ony příčiny by byly udány, že by N. J. S. to srovnala jako již urovnala stranu stejnokroje a byla by cesta též lepší, nežli nyní. — Domnívám se, že že Župa Fugner-Tyrš a Česko-Dělnický Sokol mají své příčiny, ať udat nechtí, proč se od N. J. S. vzdalují a že podobný Svaz by si nepřály, tu tedy veškeré ústupky N. J. Sokolské jsou asi zbytečnými. — Vzdor tomu, že odhlasováno bylo příznivě přijímání sborů do N. J. S. bez rozdílu stejnokroje, sotva asi se k N. J. S. některý sbor mající jiný stejnokroj přidá. — Jest pouze můj náhled.

Zda-li Svaz dle nynějšího návrhu utvořen bude, bude to pro sbory zase jen větší vydání. — Ted' máme platit k N. J. S., k župě, poplatky na sjezd, zdali návrh C. R. Sokola projde, na fond pro výpravu do Čech a ted' nám případnou poplatky na Svaz. — Mnohé jednoty se budou jistě na to ohlížet. — Snad ty jednoty, které jsou nesdružené, schválně jsou samy pro sebe, aby podobné poplatky nemusely platit.

Nechci snad tímto dopisem škodit vytvoření Svazu, toho jsem dalek, ale přál bych si jen, by Svaz byl docílen ku prospěchu Sokolstva česko-slovanského v Americe.

Očekávám, že mi nijak ve zlé moje smýšlení vykládáno nebude. Na zdar!

Petr Churaň.

Long Island City, N. Y. 26. února 1906.

Z Těl. Jed. Sokol Fugner v Long Island City oznamuji, že v celoroční schůzi zvoleni byli následující činovníci: Starosta br. Anton Sádlo, náměstek br. Fr. Červený, prot. taj. br. Václav Vančura, taj. br. Štěpán Kostka starší, podnikatel br. Matěj Truneček, náčelník br. Vojtěch Filip, podnikatel br. Frant. Černovský, hospodářský správce br. Josef Veselý, důvěrníci br. Vincenc Zvoník a br. Anton Poskočil. Náš dramatický odbor se činí velice, neboť již sehrál 3 představení v této zimní sezoně a podotýkám, že se těší všeobecné oblibě, onat' návštěva je vždy slušná. Také si

zřizuje svoji vlastní šatnu, což jest dojista jen chvályhodné. Též náš zábavní výbor se přičiňuje a pořádá nám ušlechtilé zábavy, ano i na přednášky asi dojde záhy. Posledního roku neúprosná smrt zavítala v náš střed dvakráte a sice ztratili jsme bratry: Kostka Josefa a Šilhana Josefa. Budiž jim památka v našem středu na mnohá leta.

Jest tomu asi 8 roků co jsem psal do 'Sokola Amerického', že mám velkou naději v náš dorost, v naše čekance, že až dospějí 18 let, že naše jednota bude mohutnět a co hlavného, že členové u velkém počtu budou evičeni navštěvovat. Tou dobou navštěvovalo tělocvičnou školu as 35 žáků a čekanců, a kdyby aspoň každý druhý, když dospěje 18 neb 19 let přistoupil k jednotě bylo by to přece jen slušné procento, ale toto. Sotva dospěje 17 roků a již do evičení nechodí. Za celou tu dobu co jednota naše trvá, bude to již v srpnu t. r. 20 let přijmula za členy ze svého dorostu tak malé procento, že by je na prstech u obou rukou lehko spočítal. A přece evičírnu máme řádnou, náčiní tělocvičného dostatek a evičitelové ochotní. A tak, když se čte ve zprávě náčelníkově každého měsíce tu se jeden druhého ptá, co je to, že tak málo evičenci evičení navštěvují, a že jinoši, kteří dříve, když byli žáky tak málo za členy k jednotě přistupují. Je tu velmi snadná odpověď. V naší jednotě máme dosti sokolů, kteří mají syny již dospělé, a když ti nedovedou, aby své syny k jednotě přinutili, tak žádný jiný asi sotva dokáže. Otcové a bratři, jest nyní na vás, abyste se o to pokusili a své syny k jednotě a do evičení získali. V lednové schůzi též byl přijat návrh na zavedení podpory v nemoci, jenom z toho důvodu, aby jsme členy u naší jednoty udrželi, kterým není možno vydržovat dva spolky, tak aby měli vše a nás: totiž vzdělávat se na těle a na duchu, a v pádu nemoci a úmrtí podporu. Na zdar!

Václav Vančura.

V New Yorku, dne 27. února.

Když byla poslední hlavní schůze ukončena, všichni jsme si tak odechly! Byla to totiž volební schůze.

Nevím, je-li tomu také tak jinde — my máme strašlivé, nesnáze při každé volební schůzi. Stará správa sboru se znovuzvoliti nechce dáti a sestry, jež by některý úřad zastávali mohly, prý nemají času aneb nechť a nemohou. Sbor náš čítá přes 200 členkyň a jest to velice smutné, že není možno nalézt v tomto počtu několik sester, jež by se chtěly aspoň na rok trošku obětovati.

Sestra Anna Veselá byla téměř jednohlasně znovuzvolena starostkou, náměstkou (ač se strašlivě vzpírala), sestra Marie Šimůnkova, tajemnicí sestra Joh. Voříšková, účetní sestra Fr. Nejedlá a pokladní sestra Kar. Podoláková. Náčelnicí znovuzvolena sestra Marie Šimůnkova, která se ale zadušovala, že se toho vzdá při nejbližší příležitosti. A toto praví téměř všechny jmenované sestry a přec jsou ty úřady zrovna jako stvořené pro ně!

Sestry, jež byly odměněny za pilnou návštěvu tělocviku za minulý rok jsou: Lot. Svobodova, Mar. Ježková, Kl. Haizlerova, Růž. Ryšánková, Čekanky: Eliš. Křikavova a Ant. Kratinova.

Měly jsme též evičitelský sbor, rozpadl se, poněvač nebylo sester, jež by práci tuto chtěly zastávat. Mám obavu, že sbor náš za nějaký čas bude jen v nemoci a úmrtí podporujícím tělesem a že všechna činnost, mimo trochu tělocviku, utuchne.

Ještě jedna věc mne velice rmoutí: sestry naše málo čtou česky. Bratři sokolové zde mají pěknou knihovnu, kterou stále doplňují, a v které mají téměř vše vynikajících spisovatelů. Ale běda! Na prstech by se mohly spočítati sestry, jež čtou tato čtení! A přec jest to povinností každé, by věděla aspoň něco málo o literatuře, jež byla a jest pěstěna v staré slavné vlasti našich rodičů!

V neděli, dne 18. t. m. dával náš sbor divadelní představení "Debora" ve prospěch Sokolovny. Kus i jeho provedení se obecnstvu značně zamlouvaly. Na zdar!

Ludmila Kuchařova.

Newark, N. J., dne 28. února 1906.

Velmi, velmi je rozdílný ten život po těch našich sborech. Zde je veselost, jarost, — tam zase poklesání mysle, osobnickářství, nerozhodnost: jinde činnost pěkná — a opět jinde zase smrtelnosné zahálení. A co s tou bratrskou láskou? A bratrství jen zle rozumějí ti mnozí naši bratři, jak u nás tak i jinde, vždyt' sami znáte i v pořadatelské neohroženého listu našeho. Ustoupit známe, ale ne tam kde třeba. Tam, kde by jsme byli v právě, kde nemáme popustit, tam vždy popustíme, kde ale sobě bychom měli ustoupit navzájem svému, popustit, to ne, to držíme, a nepustíme! — Z toho obyčejně ale to v plyva, že každá dobrá snaha již v zárodku bývá udušena jen proto, že to ten aneb onen začíná; kdežto každý nejméně schopný bratr by se měl jen těšit tomu, že se víc a více rukou a hlav hlásí k práci.

U nás také těšilo by nás, kdyby bratři naši všichni porozuměli vyzvání našemu. Možná, že nám rozuměli, ale ne zcela či nechtí snad? Proto za účel jsem si vzal, abych oznámil odpověď na dopis nám do schůze zaslanou Dělnickým Americkým Sokolem a ku všem spolkům českým v Newarku promluvil. Milí bratři a krajané! T. J. S. v Newarku, N. J. po dlouhé době plné svízeli a strádání, jež bylo nám sněsti i krutých ran, jež ale jsme předrželi, jsouce pamětlivi úkolu nám svěřeného, kráčela vždy v před. Věděli jsme, že i jednou přijde doba, kdy bude pochopena a uznána práce naše na poli národním. T. J. S. vždy svědomitě snažila se pracovati na poli jí vykázaném, a jen vytrvalostí, obětavostí a nadšením pro krásnou ideu zvítězila. Ona podporovala vždy a podporuje doposud každý podnik národní, jak zde tak i do staré vlasti, nikdy neodvrátila své ruky pomocné, kde toho potřeba vyžadovala. Proto obracíme se na vás krajané a bratři, se snažnou prosbou o dosti malý dárek aneb dkoupení dluhopisu, který je v ceně \$5.00 ve prospěch postavení sokolské tělocvičny a zároveň svobodomyšlné slovanské školy. Doufám, že jak bratři Dělnického Sokola tak všichni druzí vůbec nám podají pravice a co možná podporovati nás budou v těžké práci naší. Milí bratři Dělnicko-Amerického Sokola, porozuměl jsem dopisu vašemu. Jest v skutku pravda, že když byl návrh daný v řádu Č. S. P. S. před nějakým časem, aby se združily české spolky v Newarku a postavily českou síň, že jednota naše tomu cdepfela! Příčinou toho je, že jsme přesvědčeni i kdyby česká síň zde byla, že musíme si postaviti vlastní tělocvičnu, poněvač místnosti pro nás jen tak by nedostačovaly v síni také, a za druhé, že jednota naše již před dlouhým časem před tím pracovala na postavení vlastní, vhodné pro tělocvik místnosti. Necht' sbor váš sokolský nám tak odpovídá, bratři, nepracujeme aby jsme vždy zápasili mezi sebou, ale očekáváme od vás na vyzvání toto pravice bratrské a spojení všech nás v pevný jeden šik. Usilujeme o Svaz celku budeme i silnější jedinci. Na zdar!

Stephan J. Leghart.

St. Louis, Mo., 28. února.

Po dlouhém otálení konečně jsem se odhodlal ku psaní, abych aspoň částečně dostal své povinnosti, dopisovateli uložené. Dříve, nežli začnu, musím br. sokoly požádati o prominutí nedostatků, jež snad v mých dopisech se objeví, aneb jichž se mimoděk snad někdy dopustím, ehei však vždy hleděti k tomu, abych podal o všem jen spravedlivý posudek.

Bylo by příliš mnoho pro počátek, abych jednotlivě a dopodrobna popisoval veškerou činnost sboru od počátku

roku, od kteréžto doby mělo mé dopisování započítí, a proto obmezím se pouze na celkový posudek celé činnosti.

Sbor náš pořádal v tomto roce několik divadelních představení, jež se všechna velmi dobře vydařila, a to pokud se týče našich ochotníků, kteří se vždy co nejvíce vynasnažili, aby povinnosti své co nejlépe dostáli, tak i pokud se týče obecenstva, které se vždy v hojném počtu dostavilo.

V tělocvičně lepší jeví se ruch a návštěva cvičících jest nyní o něco lepší, než byla před nějakým časem. Není však daleko takovou, jakou by mohla být. Kdyby br. přišli konečně k tomu náhledu, že pěstováním tělocviku prospívají na prvním místě sami sobě, mohlo by i u nás být lépe a jaksí již samo o sobě pro každého dostatečnou pobídkou ku pěstování tělocviku. Nuž, doufejme, že bratři konečně zmoudří a sami nahlednou na prospěch dobré a výchovné věci naší.

Sbor náš po mnoho roků odbývá každý měsíc zábavné schůze, a sice každou první neděli v měsíci. Pravidelná schůze, v níž vyřídí se pro sbor ty nejnutnější záležitosti, končí obyčejně kolem 10. hodiny, načež br. starosta zahájí schůzi zábavnou. Schůze tyto se nám co nejlépe osvědčují, neboť pronáší se tu zpravidla mnohé velmi dobré a užitečné náhledy pro sbor, jež pak dosti často v skutek se uvádí. Výměna náhledů a rozhovory také prospívají mnoho.

Jednou z nejlepších takových schůzí byla schůze odbývaná druhé pondělí v měsíci únoru t. r., a sice na památku 41letého trvání sboru našeho. Náš oblíbený řečník bratr Karel Milčie při té příležitosti měl velmi pozoruhodnou a poučnou řeč, již rozdělil si na tři oddíly. V prvním dílu přirovnal pocit exulantů českých po bitvě na Bílé Hoře s oněmi prvními americkými vystěhovalci. V druhém počátky těchto na této pevnině, a v třetím prospěch a potřebu utužení, posilnění a uzdravení lidu na prospěch silného lidu, čili návštěvy tělocviku. Br. Milčie zasloužil si díky všech přítomných za krásnou tuto řeč. Náš neunavný evičitel, br. Aug. Tesař, velmi případnými slovy vyžýval veškeré bratry a sestry k horlivější návštěvě tělocviku.

Velmi milou novinkou u nás bylo pořádání "Šibřinek" žaetva. Radost, jak malých, tak velkých, byla veliká. Krásná rej, již br. Tesař k této příležitosti zvláště naevičil a provedl počtem asi 100 žáků a žaček, byla vskutku krásnou. Na zdar!

W. J. Šedivec.

Cedar Rapids, Iowa, 28. února.

Konečně tedy po "Sibřinkách"! — Co jsme se na ně natěšili, a s přípravami k nim se natrápili. Však dopadlo to znamenitě! Co se dekorace týče, v tom se ovšem úsudky různí — z toho si ale výbor nemusí bolení hlavy připouštět — některým lidem se nezachová člověk at' činí cokoli. Já si úsudek svůj nechám hezky pro sebe. Vždyť jsem v 'Benátkách' nebyl jakživ, a v noci teprve ne, nemohu tedy o 'benátské noci' mnoho mluvit. — Za nezištnou práci svoji zasluhuje výbor díky celého sboru. —

Dne 25. ledna oslavovaly naše milé sestry Sokolky páté výročí založení svého sboru. Naše milá děvčátka dostavila se všechna, však z provdaných některé scházely. K přítomným slovy vřelými, nehledanými promluvil místo br. Paldy, který ochuravěl, br. J. J. Hájek.

Přednáškový výbor našeho sboru uspořádal v neděli dne 11. m. m. poutavou rozpravu o tom, "do jaké míry učinili jsme úkolu svému zadost ve výchově mládeže své a v čem jsme chybovali."

Návštěva nebyla tak četnou jak zástoj tento byl by zasluhoval, byla však v uvážení všech okolností dosti slušná a množství vyváženo jakostí posluchačů. Vývoody řečníků sledovány pozorně. Rozprava zahájena br. L. J. Paldou a to řečí "od srdce k srdci" jdoucí. Bratři Hájek a Jičínský přispěli k zajímavosti rozpravy poukázáním na některé stinné

stránky našeho veřejného i soukromého života, o nichž se první řečník — nepochybně zámyslně — nezmínil. — Výbor s plnou důvěrou očekává, že rozprava příští hojně navštívěna bude, a že hlavně bratři a sestry neopomenou se dostaviti.

Únorová schůze sboru našeho stala se pamětihodnou. Přijímali jsme totiž (vlastně ku přijetí odhlasovali) dvacet — pravím dvacet — nových členů a koupili jsme od br. Filipa majetek jeho, se síní naši sousedci, a to za cenu skutečně mírnou.

Nemalým údivem naplnila mne poznámka v "zápisu o schůzi V. V. N. J. S." vztahující se na "zprávu Ústř. Výb. Matice Vyššího Vzdělání". — Jsem já to přece jenom chlapík! Až do přečtení oné poznámky byl bych se sázel o krk, že mám celé naše hlavní stanovy N. J. S. v malíku a tu pojednou shledávám, že ani nevím, že o tom co do časopisu našeho má a co nemá přijít rozhoduje jedině Výk. Výb. Na kterého rarácha, máme pak vlastně toho vrchního redaktora. — A druhé: Neví Ústř. výbor "Matice", který zde u nás v Rapidsích sídlo své má, neví tento výbor, že zde bydlí vrchní pořadatel našeho listu. To jest smutným vysvětlením pro předsedu téhož výboru, který až do nedávna byl členem N. J. S. — Však věci dle všeho mají se jinak! Pan pokladník "Matice", jehož oznámka do listu našeho přístupu nemá si jednoduše ustanovit, alespoň své jméno v něm viděti a Výk. Výb. náš mu jednoduše sedl na lep a rozhoduje o něčem o čem rozhodovati naprosto žádného práva nemá! Sbor náš stanovisko svoje vůči Matici Vyš. Vzd. dostatečně před časem objasnil — není mi tudíž třeba věci znovu se dotýkati — však dovoluji si dáti upřímnou a zároveň skromnou radu Výk. Výb.: Mínil-li náš Výk. Výb. i nadále věřiti více Ústř. Výb. Matici, z jehož členů ani jediný za celá dlouhá léta svého pobytu v této zemi, neuznal za vhodné k některému sboru sokolskému se přidati, než-li jednotě o 170 členech z nichž mnozí za dobu členství svého sešedivěli, pak učiní nejlépe, pak-li to veřejně prohlásí, a sbor náš a několik i jiných bude vědět dle čeho se řídit. — Mluvil jsem s mnoha členy sboru o záležitosti této a ti všichni krok Výk. Výb. odsuzovali.

Ale to nejradostnější na konec! Br. náčelník Filip podal mi totiž zprávu, že budoucí náš evičitel br. Trefný již jest tu mezi námi. Uvítali jsme jej jak náleží. Až bratři řádky tyto čísti budou, bude evičitel náš úkol svůj již zastávat. Kéž tentokráte padla volba naše na pravého. A vy, bratři, evičení navštěvující: Prosím, ano prosím Vás, hleďte mu usnadniti těžký úkol jeho bezvýminečnou poslušností, hleďte, by zalíbilo se mu u nás, by přilnul k Vám všem jako ku svým, by nikdy nezatonul po změně a by jednota z blahodárných výsledků práce jeho dlouho těšiti se mohla! Na zdar!

J. Halq.

New York, 28. února 1906.

"Dočítáš se zajisté jak to v Rakousku praská, jak duň, kroky tisíců a tisíců hlásících se o svá práva. Také až na náš venkov tento svěží proud zavál. Že jsem já nebyl mezi posledními rozumí se samo sebou. Nyní však mnozí tuto svojí horlivost odpykávají vězením. Nu, každá dobrá myšlenka má své mučedníky. Jinak jest tu veřejný jako otrávený. Věř, že by se Ti ted' snad v Čechách ani nelíbilo. Neupřímnost, neláska, hamižnost, lišáctví a okrádání, to triumfuje u nás v Čechách. Kéž se poměry brzo změni na prospěch všeho národa našeho. . . " Tak píše mě řídící učitel jisté velké obce v Čechách, kterému náš časopis "Sokol Americký" pravidelně zasílám. Co pak tomu asi řekne spisovatel a veliký reformátor česko amerických poměrů mladistvý pan Havlas? Nemyslí, že by bylo na čase, aby evangelium oprav lásky a rovnosti, bratrství a snášenlivosti, bylo hlásáno tam kde toho daleko více potřebují,

než-li mezi námi? Vždyť ti páni vlastenci, kteří jsou majitelé továren, domů, obchodů i realit se jinak ani nepoděpí nežli s plným titulem a uvedením majetku. Nu a tu není divu, že český dělník, který má ke staru vyhlídku na mošnu žebráckou je neoblíben a opovrhován nimi, že se společností vyšší strany, vyhýbá a na ní konečně zanevře. A to nešťastné třídění se lidu máme my nazývat vlastenectvím? Toho všeho my zde neznáme. A vyskytne-li se mezi námi budník, třeba by měl dvacet devět paláců, neb domků a vyhýbá-li se společnosti chudších, jest u nás v nelásce, ba v opovržení. Mnoho nám zde schází, mnohemu ještě zvýkati a učit se musíme, dobrých rad a pokynů rádi se chopíme, ale nedáme se tupit a hanět od žádného, tím méně od jedince, který poměry naše nezná.

Cvičitelové dítek našich konají rozsáhlé a pilné zkoušky k veřejnému cvičení dorostu našeho, které v dubnu provedeno býti má. Buďe to jedno z nejzajímavějších cvičení a upozorňují zvláště naše bratry, aby neopomenuli se dostaviti. Oblíbené "Šibřinky" se vydařily při ohromné návštěvě. Krásná rej provedena byla 180 sokoly i sokolkami, téměř bezvadně. Celá "Prodaná nevěsta" dostavila se i s Kecelem v počtu asi 40 hlav. Byl to klub Příznivkyň a manželek sokolů, které nás překvapily...

Bylo trpce žalováno ve schůzi poslední na Slovanskou Lípu v Chicagu, která žádá, aby její člen, který 37 roků nepřetržitě ke sboru patřil, byl zbaven poplatků k N. J. S. poněvadž oslepl. Žádost Slov. Lípy ovšem byla přijata všemi přítomnými, ne snad k vůli členu, který v práci sokolské sešedivěl, ba i oslepl, ale proto, že Slov. Lípa, sbor to jeden z nejstarších a velkých není s to, poplatek \$1.20 ročně zaplatiti za člena svého jak praví i velice pilného bratra. Špatná to odměna za pilnou práci po tolika letech a my s politováním pohlížíme na sbor, který staré členy své "takto" odměňuje. Každý člen cent jediný ročně a bylo by vzpomozeno. Vždyť Výk. výbor vydá více na poštovné v této nemilé záležitosti...

Dne 4. února opakovaná opera "Mikado", setkala se finančně s nezdarem, za to však sola i sbory, ba i hudba předčily naše očekávání. Náš čilý Těl. sbor dívek a paní pořádal divadlo "Debra" ve prospěch Sokolovny 18. února s rozhodným úspěchem, tak že Sokolovna těšiti se může na pěkný dar. Díky sestry milé za námahu a přičinění Vaše. Též i zábavní odpoledne bylo zdařilé, místnost vyplněna do posledního místa a lid si liboval jak pěkně se v den Washingtonův pobavil. Cenných zábav těchto mělo by býti více.

Všem bratřím, kteří bydlí mimo město a přec rádi by viděli jak jednota naše finančně pokračuje, sděluji, že příjmem za rok 1905 byl: \$7,920.50, vydání \$6,475.93, zbývá \$1,444.57. Uloženo na procenta u našeho sboru říditelů \$1,300.00, zbývá v rukou pokladníka \$144.57. Členů čítala jednota roku 1904 — 502, přijato členů za rok 1905 — 25, zemřelo 9, vyloučeno 8 a odstouplo 9, zbývá členů 501.

Na zdar!

M. Kafka.

Schuyler, Neb., 28. února. V dopise v čísle minulém vypsál jsem všechna jména našich činovníků. Však bohužel netrvalo dlouho, a jednota naše byla nucena učiniti změnu. Ve schůzi únorové byla podána stížnost, že bratr účetník není spokojen se svým úřadem a že úřad svůj zastávati nemůže. Zvolen tedy nový účetník, jímž stal se dopisovatel.

Jest skutečně divno, proč bratr náš úřadu svému nedostál. Nevím, zda-li příčinou bylo mnoho práce aneb co jiného? Chvilku onu, již onen úřad vyžaduje, může člověk snadno zastati, aniž by mu překáželo v jeho obchodu neb zaměstnání. Často při nějaké zábavě setrvá se celé hodiny, však přijde-li něco práce mimořádné, totiž mimo obchod, to není možno, to se nemůže vykonati. Netřeba želeť trochu

práce, již vykonáváme pro věc českou, pro věc naši výchovnou, netřeba oplakávati hodinu, která obětována jest účelu dobrému, není ztracena a účinek zdárný poznáváme mnohdy až po dlouhém čase. Tak "najednou" vzniklé vlastenectví, tak nadšená "na chvíli" národnost promění se v netečnost a lhostejné jednání a posléz v zhoubný klid.

Dle výkazu účetních knih bylo oznámeno minulou schůzí, že naše finanční prostředky na místo stoupají, že klesají. Co jest příčinou toho, lze vypisovati; nejspíše špatné štěstí v minulých letech. O předejití a zamezení hlesání v naší pokladně podány různé náhledy, z nichž jeden by se velmi dobře provést dal. Jest to náhled bratra našeho starosty, totiž, že by sbor měl zříditi fond, z něhož peníze na veřejných zábavách vyzískané by nebyly užívány na žádná menší vydání. Náhled tento se každému zamlouvá a záležitost ponechána do příští schůze.

Myslím, že něco takového by nebylo sboru našemu na škodu. Jednota čítá dosti členů, takže jest schopna zapraviti veškeré menší vydání pouze z příspěvků. Jen trochu práce, trochu namáhání, at' v tom neb v onom směru, vše pomáhá.

Maškarní ples pořádaný 27. února vydařil se znamenitě. Dostí špatné počasí bylo, však vzdor tomu síň byla naplněna maskami a diváky. Návštěva byla skutečně větší, než bylo očekáváno vzhledem k počasí, což jest důkazem, že venkovský lid náš nikdy nezapomene na vždy věrné jim bratry sokoly a na jejich zábavy se dostavuje, aby přízeň svou nám osvědčil.

Zároveň nesmím zapomenouti vzdáti dík zábavnímu výboru, jenž se pečlivě vynasnažil, aby zábava naše předčila všecky ostatní. Na zdar!

K. Mastný.

ZÁPIS O SCHŮZI VÝKONNÉHO VÝBORU N. J. S.

New Yrok, 5. března 1906.

Starosta F. Martyny zahájil schůzi. Ze členů nepřítomni Vác. Hampl, Jan Pavlík, Max Grabenstein, omluven sok. V. Zvoník.

Poněvadž tajemník přítomen nebyl, zvolen za proz. tajemníka sokol Karel E. Hrbeč.

Zápis o minulé schůzi čten a s opravou ohledně příspěvku Sokola Čech, Cleveland, O., přijat.

Dopis od Nár. Tiskárny, ve kterémž se vysvětluje opoždění časopisu, přijat a usneseno požádati vrchního poradatele S. A., by hleděl míti veškeré rukopisy v čas na místě, by se opoždění časopisu neopakovalo.

Pilzenský Sokol, Chicago, zasílá své stanovy k přehlédnutí.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Newarku, N. J., žádá V. V. o bližší vysvětlení stran připojení se k Nár. Jed. Sokolské, což tajemník obstaral a náležité vysvětlení podal. Očekává se, že sbor ten se pro Nár. Jed. Sokolskou získá a tím ostatní damské sbory k spojení pobídne.

Účet za dopravu Památníků N. J. S. z Chicaga do St. Louis a zpět, znějící na \$17.70 a účet Nár. Tiskárny za únorové číslo Sok. Am. na \$195.13 odkázány k vyplacení.

Dopis St. Louiské Jednoty, ve kterém takřka podezřívá se Výk. Výbor, jako by on sám o své vůli vymáhal poplatek za ono nešťastné dekorování a elektriků, přijat a usneseno odpověděti jednou pro vždy, že Výk. Výb. jednal pouze se souhlasem všech jednot v Nár. Jed. Sokolské zastoupených a nikoli o své vlastní vůli. Protož odmítá veškeré nájezdy naň činěné a vyžaduje si, by více do záležitosti této zatahován nebyl. Co velká většina jednot sokolských usnesla, to budiž nám zákonem.

Těl. Jed. Sokol Praha zasláno bylo 60 výtisků stanov N. J. S.

Těl. Jed. Sokol Prague, Neb., zaslány navrhovací a přijímací listiny.

Těl. Jed. Čechie v Chicagu též zaslány byly listiny cestovní.

Dopis od sok. Jadrníčka z Wilson, Kans., přijat a usneseno, požádati vrchního pořadatele S. A. o uveřejnění obhajoby sok Jadrníčka a takto pravdě průchod dáti. V. V. neshledal nic závažného v obsahu jeho obhajoby.

Sok. F. Hroch vzdává se členství Výk. Výb., což přijato a zároveň želeno jeho ztráty pro V. V., neb on vykonával mnoho dobrého pro věc sokolskou; díky mu.

Poněvač odstoupením sok. F. Hrocha stalo se jedno místo ve Výk. Výb. uprázdněné, usneseno požádati Těl. Sbor Dívek a Paní v New Yorku, zdali by chtěly ze středu svého vyslati jednoho zástupce do V. V., pakli ne, bude požádána T. J. S. New York o doplnění členů V. V. N. J. S.

Následující jednoty zaslaly zprávu a rozličné poplatky: Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha \$2.30. Sokol Lorain \$9.20, pro sjezd \$2.40. T. J. Sokol Dodge \$12.20. T. J. Sokol Podlipný \$21.20. T. J. Tyrš C. R. Sokol \$14.30. T. J. Mt. Pleasant \$22.50. TJS. Jiří Poděbrad, Clarkson \$23.75, pro sjezd \$2.50, za Památník \$1.25. Sokol Cleveland \$39.10. Sbor Sokolek New York \$23.45.

Na to schůze starostou za skončenou prohlášena.

Karel E. Hrbek, proz. zapisovatel.

ZE ŽUPY VÝCHODNÍ.

Zpráva jednatele východní župy za čtvrté čtvrtletí 1905.
Zápis ze schůze odbývané, dne 18. prosince 1905.

Br. starosta zahájil schůzi. Zápis z poslední schůze čten a přijat. Nepřítomni byli br. Mysliveček a Černovský. Br. Gregor podává zprávu ze cvičení v Patterson. Br. Štefek co župní evičitel Těl. Jed. S. v Bayone oznamuje, že jednota ona zdárně pokračuje a uvoluje se platit cestovné.

Br. Křenek oznamuje, že Těl. Jed. "Svornost" má ty nejlepší vyhlídky založiti sbor sokolek. Dále má br. jednatel zaslati dopis ohledně evičitele.

Vydání v této schůzi bylo:

Poštovné br. jednatele za rok 1905.....	\$2.07
Služné br. jednatele za druhé půlletí.....	5.00
Br. Křenkovi cestovné do schůzí žup. výboru.....	40
Br. Štefkovi za cvičení Těl. Jed. v Bayone.....	3.00
Br. Gregorovi za cvičení Těl. Jed. v Patterson.....	3.85
Br. Sekyrově služné co náčelníku za druhé půlletí.....	5.00
Poštovné br. Sekyrově.....	82
Br. Filipovi cestovné do schůzí žup. výboru.....	1.00

Příjem.

Od T. J. "Fuegner" co župní poplatek za rok 1905....\$7.20
Na to po volné debatě schůze ukončena.

Vinc. Vaněk, jednatel.

Zápis ze schůze odbývané, dne 20. listopadu 1905.

Br. starosta zahájil schůzi. Zápis z poslední schůze čten a přijat. Nepřítomen byl br. Černovský. Br. Štefek, který byl vyslán, aby navštívil Těl. Jed. v Bayone, N. J., a prozkoumal so by se pro jednotu onu mohlo učiniti, aby se opět vzpružila, oznamuje, že nalezl poměry tamnější velmi rozburávané. Dále vysvětlil, že po několika návštěvách, které tam konal, podařilo se mu, ač s velkou námahou poměry oné jednoty urovnati tak že jest ta nejlepší vyhlídka že jednota ona opětně bývalou činnost obnoví. Na to br. Štefek zvolen jako župní evičitel oné jednoty.

Vydání v této schůzi bylo:

Br. Štefkovi cestovné do Bayone, N. J.....	\$1.00
Za květinu při pohřbu br. Jichy.....	\$3.00

Vinc. Vaněk, jednatel.

ZPRÁVA JEDNATELE ŽUPY STŘ. N. J. S. ZA ROK 1905.

Rozvrh příjmů a vydání:

Příjem: V pokladně z minulého roku.....	\$84.93
poplatky od jednot.....	139.00
různé	11.00

V y d e j: Cvičitelům tělocviku.....	\$40.00
služné	12.00
předplatné na časopisy.....	7.80
tisk stanov	7.00
poštovné	3.50
jízdné zástupců	1.70
různé	11.45

\$83.45

Celý příjem

Celý výdej

Zbývá ku konci roku 1905.....\$151.48

Na zdar!

Fr. Široký, jednatel.

Mat. Ryska, Aug. Tesař, Jos. Janda, poč. výbor.

BRATRŮM SOKOLŮM A SESTRÁM V ŽUPĚ STŘEDNÍ.

St. Louis, Mo., 28. února '06.

Jakž výborem pro příští závody v městě Chicagu, Ill., již oznámeno bylo, závody budou v sobotu dne 16. června a 17. na neděli pak veřejné cvičení. Bratři, zvláště tělocvik navštěvující, necht' vezmou toto k vědomí, aby činili pilné přípravy k důstojnému vystoupení a jeden každý závodník úplně připraven byl, což odkáže pilným navštěvováním tělocviku. Br. náčelníci a cvičitelové jsou žádáni, aby cvičení určená správně nacvičena byla.

Totéž se týká sester sokolek, které, jak výbor župní ustanovil, závoditi budou na koni na šíř a bradlech — skoky jsou cvičení mimořádná.

Zároveň sokolské sbory tělocvičné, které nejsou sdruženy v Nár. Je. Sok. v městě, kde se závody odbývají, jsou pozvány a činí též přípravné kroky, aby závody tyto byly těmi z největších župních vystoupení, jak v počtu, tak i co do úspěchu a proto bylo by jen přáním, aby každá jednota vyslala co možno největší počet závodníků, jakož i sokolek.

Na zdar!

Vác. K. Triska, náčelník Župy Střední,

2039 Russell Ave., St. Louis, Mo.

Pozvání ku účasti závodů a veřejného cvičení Župy Stř. N. J. S., dne 16. a 17. června, 1906
v Chicagu odbývaných.

Veškerým sborům sokolů a sokolek Župy Fuegner-Tyrš v Chicagu, všem nesdruženým v N. J. S. odborům sokolek sborů příslušejících k Župě Stř. N. J. S., jakož i sokolským sborům česko-slovanským v Chicagu se touto cestou oznamuje, že Závody Župy Střední, N. J. S. ve Spoj. Státech konány budou dne 16. června a veřejné cvičení 17. června tohoto roku; ústř. výb. Župy Stř. činí tímto bratrské pozvání ku účasti se těchto závodů a veřejného cvičení, všem naznačeným jednotám.

Bratři a sestry, připravme se vespolek ku vzájemnému, společnému výstupu, dokažme opět vspolečnost svou a porozumění pro to, oč vespolek usilujeme, o zdatnost, po níž bez rozdílu kroje a smýšlení toužíme my, i příznivci šlechtěné věci naší výchovné, porozumění pro "Svaz"!

Spol. evič. pro členy a členky sborů všech, uveřejněna byla v lednovém "Sok. Amer." Bližší vysvětlení ohledně závodů podá: Výbor závodů, Fr. Klepal, taj., 111 Bunker

St., Chicago, Ill., neb Župa Stř. N. J. S., Fr. Široký, jed.
3450 Itaska St., St. Louis, Mo. Na zdar!

Za župu Stř. N. J. S.: Vác. J. Šedivec, star., Fr. Široký, jednatel.

OZNÁMENÍ.

Všem jednotám a Výk. Výboru Nár. Jed. Sokolské
od Těl. Jed. Sokol v St. Louis, Mo.

Aby konečně neblahá záležitost stran oněch dvou položek od Vsesokolských závodů v St. Louis v roce 1904 ukončena byla, oznamujeme, že naše jednoty žádné účty, aneb ztráty oněch dvou položek hraditi nemůže a nebude. Aby pak předešlo se dalšímu nedorozumění jak v sokolských jednotách, tak i ve Výk. Výb., sloužíž všem k vědomí, že dle rozvrhu na naši jednotu dle zprávy částku sobě podržíme z poplatků čtvrtletních Výk. Výb. N. J. S.

Toto je konečné uzavření naší jednoty, neboť si nepřejem čekati, až jak příští jednací sjezd rozhodne.

Za Těl. Jed. Sokol v St. Louis, Mo., Na zdar!
Frank J. Holman, t.č. star. Vác. K. Triska, tajem.

LISTÁRNA REDAKCE.

Š.: Pošleme k nahlédnutí chceš-li, abys přesvědčil se sám. Jak je uveřejniti nelze. Piš tam kde se vyskytlo. Viz str. 61 stanov N. J. S. první řádek třetí a čtvrté slovo. Taž se V. V. Tiskárna jest unioová.

Sokol v M. Okl.: Udej ku kterému sboru náležels dříve. Mimořádné sjezdy mohou se odbývati jen tehdy, když o důležitém předmětu jinou cestou dohodnutí není možným a dvě třetiny jednot N. J. S. V. V. o svolání požádají. Takový sjezd však navrhovatelé nemíní. Byl by pouze sjezd zástupců na Svaz.

Sestra F. K.: Nejprůrozanější a také nejlepší za poměrů normálních jest mléko matčino. V případě Tvém jmenovaná nahrážka kysala a dítě pak tím trpělo. Mlékaři ve větších městech mléko padělají a všelikými přísadami nebezpečným činí. Odtud dohled úřadu zdravotních.

A. Z.: Nás ani dost málo nerozčiluje. Co také očekáváš od lidí toho druhu, již holdují dnes živlům zpátečnickým a zítra již jsou s námi. Spolehatí sami na sebe lepší a vydá víc.

Fr. Budínský v San Francisco: Členové sboru Tvého Ti blahopřejí a my s nimi.

J. L. Chicago: V případě také klid jest podmínkou hlavní. Dieta a životospráva vůbec musí se uspořádati a pravidlovati. Mysl upnutí na jiné, nežli vlastní zaměstnání a změna okolí poslouží. Koupele, masáž a galvanismus napomáhají vlastnímu případu.

Racine: Přišlo pozdě do tohoto čísla.

LISTÁRNA VÝPRAVČÍHO.

Cedar Rapids:

Frank Růžička, 120 W. 16. Ave., není tam.

Karel W. Holetz, 218 — 14th Ave., není tam.

East St. Louis, Ill.: S. V. Reiman, 215 Winstanley Ave., rear, není takové číslo na té ulici.

New York: Jos. Sladký, 1366 Ave. A. — pošta ho nenašla. Jiránek Vác., s. o. Kobera, 1366 Ave. A., pošta ho nenašla.

Rabas Karel, 1453 Ave. A., přestěhoval se.

Karel Vlasák, 1380 — 1st ave., přestěhoval se.

Philadelphia: Jos. Bláha, 321 E. 70. St., New York, přestěhoval se bez udání nové adresy.

Black Wolf, Kans.: Jos. Doleček, pošta Ellsworth, odmítá Sok. Am.

Detroit: Fr. Pospíšil, 584 — 17th St., od Sok. Budivoj, není znám v tom čísle.

Chicago: Karel Kučera, 1373 So. Homan Ave., od Plzenské-

ho Sokola, přestěhoval se neznámo kam.

Alois Špachman, 2688 N. 40. Ave., od Sok. Čechie, přestěhoval se, neznámo kam.

(Zasláno.)

Za svého šestiměsíčního pobytu ve Spojených Státech severo-amerických měli jsme příležitost navštívit téměř všechny české osady v této krásné bohaté zemi. S nadšením vzpomínati budeme vždy vděčně nesčetných těch důkazů upřímné lásky a pohostinnosti, jakých byli jsme účastni ve středu svých krajanů, Čechů amerických.

Povzbuzování vlasteneckou uvědomělou žurnalistikou česko-americkou navštěvovali naši krajané co nejčastěji naše koncerty a dali nám stonásobným způsobem na jevo, že pravdou je české přísloví "Zpěvem k srdci, srdcem k vlasti."

Opouštějice Ameriku, abychom pokračovali ve svém koncertním turné kolem světa dále v Asii, považujeme za svou povinnost vzdáti ještě jednou nejupřímnější díky českým časopisům, spolkům, korporacím a jednotlivcům. Na české pěvecké kvartetto.

Karel Sefrling, Jan Novák, Rud. Černý, Ant. Svojsík, Dr. F. Svojsík, zástupce.

TICHÉ VODY.

Román od Bohumila Havlasy.

(Pokračování.)

Oslovený mávl odmítavě rukou. "Díky! díky!" vyrazil ze sebe. "Nechte mne! Odejďte, milostivá paní!"

Tvář dámy přelétl ruměnce uražené hrdosti. "Pane Vl... nepochopuji, nechci vás pochopit. Tuším, že jste zapomněl, že já zahálila minulost rouškou, že mluvím k vám vždy jen co paní tohoto zámku?"

"Což nevidíte, že jsem churav, že nejsem s to, abych opanoval sebe?"

"Hrdost dámy bleskem zmizela. "Pojďte, příteli, svěťte se naší péči," pravila starostlivě.

"Vy nevíte," odušil zakrýváje šátek krví potřísněný. "Trpím — zanechte mne — omluvte mne, a já přijdu. Doufám, že bude brzy vše dobře."

"Co se přihodilo?"

"Má prsa — ah, vy se domníváte něčeho jiného. Bud'si, nechci vás klamat a někdy, jiný den povím vám, co smím. Ted' ale prosím, opusťte mne a omluvte. Mluvím ke šlechetné své přítelce."

Poklonila se, aby nečetl soustrast v její tváři. Nepochopovala toho muže v tomto okamžiku. —

Sylvín opět upadl ve snění. Prsa jeho lehceji dýchala ve klidném zátiší. Léč, jehož byl před půl hodinou z láhvičky požil, ztlil jeho bolesti. Ještě jednou byl vyrušen. Zpomínal právě před tím s veškerou vřelostí citu na jednu bytost, jejíž laskavé slovo by bylo mu nejlepší, byť i popíranou úlevou. A ona, Amata, v té době oslovila jej tiše se přiblíživši: "Vy trpíte!"

Ulekl se a přece oživen pohlédl vzhůru.

"Duch můj jest silen, ale ne již tělo," odvětil tiše.

"Slyšela jsem barončinu zprávu, odstranila jsem se při první příležitosti. Odpusťte mi, jsem vinna vaší chorobou. Odpusťte mi?" Pohlížela na něj vážně očima, v nichž se leskly slzy.

Povstal opět silen, kliden podáváje jí ruku. A mezitím, co v duši mu procházelo vyčítavě: "Hle, ona prosí mne, ona, již jsem těžce ublížil" — řekl jemně: "Vzbouřené vlny plují opět tiše po jezeru. Milostivá slečno, kéž byste viděla ted' do duše mé! Minulý okamžik zastřežtež závojem. Já chvěju se před vámi. Milostivá slečno, prosím za vaši ruku." Podala mu ji. Schnul se a přitiskl rty své dlouhým polibkem na ladný úd. Kol jeho rtů to násilně škubalo. Z její oka kanula pozvolna slza.

Skutečně byl Sylvín slab! Ani slovo nevyšlo již z jejich rtů.

Amata přivedla lékaře do jídelny. Pánové zasedli právě ke hracím stolům.

XV.

Baronka seděla zadumaná ve své komnatě. Nepoznaný cit tížil všechny život na zámku D..., a nikdo neprojevil, co toho příčinou. Ona tušila neklid a nesrovnalost poměrů a marně se tázala: "Co toho příčinou?"

Minul den baronův. Hcstě se rozjeli spokojeni. Ale den ten zdál se býti osudným. Tázala se sama sebe: Proč odjel Binelli? Pravda, jeho zdraví bylo porušeno, on se nemohl tak jako tak sústřediti ve slavnosti; ale proč opouštěl lože sláb, churav, ač mu to byl ještě den před tím doktor VI... zakázal? Proud myšlének paní zámku nepokojně se zastavil u Bohdany vždy usmívající se, u její dítěte, u přísného barona a tázavě prodlel u Amaty. "Jak ji miluji!" vzdychla a přivábila si na paměť milé, vlnadné rysy mladé jeptišky. Viděla pevně vážnou ač naivní tvář Amaty-Valerie, zvědavou a vášnivou později a posléze mlčelivou a zadumanou. "Ubohá dívka!" vzdychla opět. Domnívala se nejednou, že Binelli dotknul se nevědomého srdce dívky, ale marně hledala řádných dokladů k odůvodnění svého podezření. Spíše prodlela dlouho u chování badavé, smělé jeptišky, jejíž oko vyzývalo celý svět k zápasu, ač její tvář jevila opak vyzývavosti. Amata se jí od jmenin baronových vyhýbala, pozorovala to, jako si byla povšimla dříve již její mlčení a dumání, neb její pro deuru řádu odvážných otázek. Proč? Dívka ta byla patrně chorobna, jakž lékař klášterní sám uznal; choroba ta vše vysvětlovala. Vše? Baronka to popřela. Ona viděla jen mlhu, a přece byla skoro jista, že mlha ta něco skrývá. Stiskla své duchaplné, vysoké čelo. A. Sylvín? Valga z Koenigsberku se vztyčila. "Tento duševně mohutný muž byl jednoho dne slab. Byl toho příčinou jen nával plicní nemoci, řekl. Budiž! Ale —" Přerývala běh myšlének. Minulo několik dní od jmenin její chotě, a Sylvín choval se k ní téměř útulně. Nezakrýval jako dříve chladností svou vřelou úctu. Blížil se k ní často prosebně, ano zdálo se jí, že taktéž často čtil v jeho očích zoufalost jako blaho. Slyšela jej často mluvit o rodině. Ale nepochopovala jej. Nedivno! vždyť muže toho nepoznala úplně ani za dlouhá léta. Však Amata, Amata! Marně hledala příčin, a přece toto jméno stále jí vřelo ve hlavě. Viděla mladou dívku před sebou, bledou i vážnou, s nádechem odhodlání a se vřelým hledem v obličej; viděla ji neustále ve společnosti lékaře a ředitele nebo Bohdany. Amata s mírnou sdílností poslouchala hospodářské výklady ředitele i bizární nápady Bohdany. Baronka slyšela také učené rozmluvy zámeckého lékaře s mladou jeptiškou. Překvapena seznala, že doktor neutahuje již své náhledy o životě před dívkou. "Bylo by to zbytečno!" odvětila jí s divným úsměvem Amata, když se jí o tom zmínila. Tehdáž také pohlédla dívka se slzou v oku na baronku a sklonivši se políbila jí ruku. "Ma tante, odpusť mi," řekla vážně. Baronka nemohla se zbýti myšlénky, že ona prosba týkala se mnoha jiných věcí. Divná Amata! S tímž chováním řekla jí ještě včera: "Jste šťastna, madame, vždyť jste šlechtna!"

"Ty's zapoměla na život budoucí, na život klášterní," vyčetla ještě včera mladé dívce pečlivě.

"Ne, ma tante, nezapoměla jsem na život budoucí, ale snažím se zapomínat na život klášterní." A zarděvši se dodala kvapně na omluvu: "Vždyť máme pečovat o zdraví!"

Baronka se nezpírala duševnímu ruchu dívky, věděla, že toto dítě, jehož ráz svědčil o krvi Koenigsberků, též tu odhodlanou, dobrou ač nezdrnou krev nezapře ani v rouše klášterním.

Zpomněla jako mimochodem na poranění setníka a na své podezření k Sylvínu. Konečně přejela rukou čelo. "A jsou-li to vše snové neklidné fantasie?" tázala se sama sebe, "vidím-li nesrovnalost, neklid tam, kde vše žije tiše, mírně? Oh, toto zátiší! tento dým!" zvolala trpce,

Nedomyslila. Do komnaty vstoupila panská oznamující příchod barona. Vešel přiváděje Bohdanino dítě.

"Přejete si?" tázala se baronka kynouc mu na sedadlo.

"Přivádím vaši jmenovkyni prose, abyste jí dovolila políbiti vám ruku na rozloučenou."

Paní zámku pokynula dítěti manželovy maitressy. "Miluješ někoho v tomto domě?" tázala se líbajíc je v čelo. Děcko pohlédlo rozpačitě na barona, pak na dámu a zamlčelo se. "Nuže?" opětovala úsečně baronka otázku.

"Miluji," odvětilo děvče, "vás," obrátilo se k baronovi, "vás," pravilo k paní zámku, "a matinku."

"Spojuje nás v jeden celek," pravil baron líbaje uctivě ruku ženinu.

"Nemožno!" zvolala úsečně baronka. "Odjíždíte také?"

"Ano; zítra se vrátím."

"Dobře!" Baronka propustila chladně manžela i jeho dítě. "Což jedině já musím býti tak zcela opuštěna, zcela nešťastna?" zaseptala pohlížejíc k obloze.

XVI.

Za čtvrt hodiny později těkaly dvě mladé dámy v pokoji zámku. Bohdana setřevši si poslední slzu po odjezdu Valgy pohlížela opět zářivě do světa. Následována Amatou neminula ani jedny dveře. "Paní baronka dlí na pohovce ve svých komnatách, nikdo nám nebrání; proč bychom nepohlédly tajnosti D...ského zámku?" hovořila chřestíc klíči. "Není tu vlastně tajností, drahá slečno, nenaleznete tu ani stopu po romantismu, což nasvědčuje tomu, že zámek teprva před dvaceti roky byl v nynější podobě vystavěn. Jest tedy mladší než já, závidím mu, a mohl by být vaším starším bratrem, milá jeptiško."

"Nuže, proč jste se zamlčela?" ozvala se Amata následující bez odporu rozmarnou ženu.

Bohdana položila prst na rty. "Veházíme do zapovězených síní." Otevřela. "Baronovy pokoje! Zde snad naleznete něco, co vás bude interessovat. Neobydlené pokoje nám nic podobného neposkytly. Obdivuhodné!" zvolala v tom. "Také pařížské joujou!" Oetly se v baronově zbrojnici. Ukázala na skříně se zbraněmi a loveckým náčiním.

Obě se zadívaly na vkusně skupené zbraně. Náhle zvolala Amata: "Jak šťastna jste! šťastna vy, jež víte, co jest blaženost!"

"Vím zajisté, neboť jsem se nepoutala na formy světa a popustila uzdu libůstce. Učinila jsem si život takovým, jaký jsem chtěla. Řdím se, má drahá, slečno, ale pravím vám to přece, neboť mluvím pravdu."

"Nezazlívám vám." Dívka dumavě zahleděla se před sebe. "Jak krásné to zbraně! Slyšela jsem mluvit o nich kdysi baronku. "Proč není nám přáno zbraně proti životu?"

"I tato pro —" Bohdana se zarazila. Oko mladé dívky ji překvapilo.

"Vy chcete říci?" pravila Amata rychle.

"Brr, děším se! Zdálo se mi, že vás slyším mluvit žalobně. Jsem zvyklá vaší zasmušlosti, ale ten tón, ten tón! Mluvíte vůbec podivně. Lněte ke mně, víte, že jsem živa dvojnásobně!" Veselý Bohdanin smích rozléhal se prázdnými pokoji. "Pohlédněte," hovořila rusovlasá žena nevšímajíc si dívky, "na tento skvostný jilec — ach, jak krásně by se hodil pro můj bálový vějíř. Zlato, perly! Má drahá, pak podezřívají mužové nás, že jsme přemrštěné milovnice skvostů. Jaká to vlnadná práce, jaká nádhera! A kdybyste slyšela svého strýce barona vyprávěti historie těchto tureckých, francouzských a rytířských zbraní, těchto dýk, kordů, mečů, revolverů i ručních loveckých a všeho ostatního, těchto zbraní, jež reprezentují zde rytíře, vojanského dobrodruha, dvořana, byrokrata i lovece. — Cheete otevřít? Sečkejte!" Otevřevši skříně vyňala skvostnou španělskou dýku, o níž mluvila pohrávaje jí jako šperkem a zdobíc jí svůj pás. Odběhla do vedlejší komnaty pohlédnout se v zrcadle s ozdobnou zbraní.

Když se vrátila, užívala Amatu držíc v ruce elegantní loveckou zádovku — kulovnici. Dívka se usmívala pohlížejíc

na udivenou baronovu milenkou. "Máme rozdílnou zálubu," pravila.

"Ukažte!" přiskočila bezstarostně Bohdana. "Ó ta není skvostná, a pak — já se ručnic bojím. I vy by jste se jich bála, že?"

"Máte pravdu, bála jsem se jich — druhdy."

"A teď?"

Odpověď neuslyšela Bohdana. Amata pustila víko kasety s nábojem. V předsíni zašustěl šat. Zločinky byly přistiženy při činu. Baronka se mimoděk rozesmála vidouc zardění obou dam a jich zbroj jako dvou Černohorek. "Škoda, že Ivan nese mou ručnici, byly by zde tři bojovnice!" zvolala.

"Milostpaní!" klonila se Bohdana.

"Ma tante!"

"Nejsem zde paní, nýbrž baron," kynula baronka. "Šla jsem právě okolo a zaslechla jsem hlasy."

"Pojedeš na procházku?"

"Hodlám trochu střílet v lese, bude-li do čeho."

"Střílet? Ma tante, pojedu s tebou."

"Ty?"

"Ano, ma tante!"

"Vždyť jsi se dříve dělala zbraně. Mimo to jedu na koni."

"A já pojedu v kočáře. Ujednáno. Slečna Bohdana zatím —"

"Sporádá, co rozhrabala." Baronka promluvivši úsečně tato slova, svědčící o její bezděčné nechuti k Bohdaně, odešla se svou neteří.

"Tvé chování jest měnivé," pravila cestou baronka kynouc kočmu, aby jel pomalu, "ano řekla bych podivné. Nepožívám tolik důvěry u tebe, má duše, abys mi to vysvětlila?"

Amata chvíli mlčela nejednalo žádné pohnutí. Pak vyhnula se z vozu a pohlížejíc na bílou cestu lesní vášnivě zvolala: "Proč nenecháte mne samu prodělati proces duševní? proč se mi vtíráte? vždyť nemůžete to pocítovati co já!"

"Amato!" zvolala překvapená dáma.

Amata se zdumělě usmála a pohlédla vážně na baronku. "Jest to krísis, ma tante, ona mi přinese vítězství. Podej mi ruku."

Baronka nemohla odolat offenzivnímu tónu jeptišky, stáhla svého koně v levo a podala neteři prsty. Dívka je políbila.

Ná záhybu přišel jim vstříc lesní Jerie. "Měl jsem dnes štěstí," vyprávěl pozdraviv dámy. "Milostivá paní mluvila svého času o lutyšské bambíte. Nalezl jsem zbraň, jež nese jméno lutyšské firmy, v houští blízko místa, kde se byl pan de Binelli poranil. Milostivá paní se tehdyž nemýlila."

Baronka zarděvši se sáhla kvapně po zarezavělé zbraně. "Jest vystřelena!" pravila živě.

"Ano, Milosti."

"A našel jste ji teprve dne? Jaká to náhoda!" zvolala nahlas, a dodala potichu: "Tedy jsem se nemýlila. Ah mé tušení! Binelli neporanil se sám, toť bambitka, již jsem darovala doktoru Vl...ovi. Jaká to záhada!"

"Ty's se zamyslela, tetinko?" tázala se dívka.

Baronka vztyčila hlavu. "Zpomněla jsem si na zkrváceného setníka, na onen den!"

"Ach!" zastenala dívka zakrývajíc si oči. Zrak její právě utvěl na skvrně, kterou zůstavila od onoho dne krev Binelliho na sametu kočáru. Byl to týž kočár, v němž kdysi vezly raněného. "Krev!" šeptala dívka. "Vidím muže, jenž podruhé umírá. Ó ne, neumře, slíbila jsem jej chrániti. Ale jak — jak? Zachráním jej, ale jak?" otázala se ironicky.

"Vezmi do kočáru tuto zbraň," oslovila ji baronka.

"Ivane, podejte mi mou ručnici, vidím tamto veverku." Lokaj odevzdal zbraň. "Není nabita!" rozhorlila se dáma hledíc na nedbalého uleknutého sluhu.

"Milosti —!" jekal.

"Dejte náboj!"

"Chei se na to dívat!" zvolala s nápadným interessem Amata. Sluha vložil patrony do barončiny zadovky. "Jednoduché!" řekla unyle Amata-Valerie, když zapadla stěna zámku, a položila se zavřevši oči do kouta kočáru.

Vybuchla rána. Lesní přinesl baronce veverku. Baronka povolila uzdu koni. Ujížděli ku předu. Na cestě vedoucí lesem do vesnice E... zastavili se.

"Máme štěstí!" zvolala paní D...ského zámku. Amata sestoupila s vozu. Od S... přijížděl v selském voze doktor Vl..., a jemu platila poznámka barončina.

"He, pan doktor přestal kouřit, toť nedobré znamení," podotkl Jerie nevida lékaře s dýmku v ústech.

Baronka pobídlá koně a kvapila mu vstříc. Lékařův pes vítal dámy veselým štěkotem; Amata pohlížela upřeně na přijíždějícího a na baronku. Viděla obřadní tvář dámy, viděla rozpaky lékařovy. Promluvíli několik slov, Amata zaslechla pouze slova baronky: "Tedy určitě ráno!"

XVII.

Následovala pošmourné, měnivé jitro. Občas prokvetla obloha modrými polmi nebo blankytnými arabeskami v šedé obrubě, slunko zazářilo na kvetoucí zemi vši palčivosti, jakéž je pánem v dny červencové, a opět se skrylo za velikány tmavošedé, kupící se v balvany obrovitých rozměrů a fantastických útvarů. Zasmušilé stíny těchto pokrývaly zemi. Kdy slunce proniklo, usmála se celá krajina, kdy opanovaly mraky, halila se v závoj zdumělosti.

Melancholie oblohy jest velmi poetická. Melancholie oblohy jest velmi vděčná studie. Pozorovatel upírá při studii oči na přátele kol sebe. Na nich stopuje zdumělost nebes....

Statkář pan z Č... přijel do dvorce D...ského. Hodlal vyjednávat s baronem o hospodářsko-obchodních záležitostech. Domnívaje se, že se zdrží déle, vzal s sebou své dvě deery právě se nevrátivši z městského ústavu.

Rodokmen pana z Č... vykazoval dva šlechtické předky, a on si prával ze srdce, aby šlechtický rod pánů z Č... opět ve druhém koleně zanikl. Říkal: jest to našeho rodu nejskvělejší budoucnost, vymře-li. Byl velmi dobrým hospodářem, velkým jedlíkem a nenazýval obchod a politiku jinak než korrupcí. Byla to jeho záliba.

Dnes nenašel barona doma a proto navštívil baronku. Litoval upřímně, že jest už po snídani, a představil jí své deery. "Dal jsem obě učít maďarsky, neboť jsem četl, že Maďaři vymírají, vymrou. Sympatizují proto s nimi, s Maďary."

Náhodou jeho dvě deery, buclaté dívčiny, ne velmi krásné, ne málo hezké, jevily síly životní za dvacet jiných. Proto jim prával pan z Č... smrt. Ubezpečoval je podagrista major S... na statku V... L..., že nevěří, že by vůbec mohly zemřít. "Tolik života!" podotýkal vždy.

Baronka přijala je vlídně. Prála svěží mládeži. V salonu doplnil společnost ředitel, který přišel s pole, aby bavil starého pána hospodářskými věcmi.

"Nepřišel ještě pan doktor?" tázala se roztržitě Bohdany Amata loupíc růži o vonné listy.

"Ne," zněla odpověď.

Ředitel s panem z Č... chodili odměřeným krokem po salonu, co dámy se bavily mezi sebou. Ředitel dělal velké kroky a kulhal, pan z Č... se snažil udržeti stejný krok a natahoval úžasně nohy pleta se každou chvíli kulháním Křešovým. "Hop! hop!" komandoval. "Jaký máte jetel?"

"Přebaly jsme z ústavu jako skřivani z klece!" smála se Albína, mladší Maďarka pana Č..., jenž často nemohl rozeznati, mluvili-li jeho deery maďarsky nebo německy, a kterýž nazýval hanáčetinu moravským jazykem, aby mohl o svých jazykových vědomostech říci: mluvím česky, moravsky, učil jsem se také francouzsky, německy; při tom rád mátl valaštinu s vlastinou, a když jej oslovil někdo vlasky, říkal: "Pardieu, poděkl jsem se, myslím tím valaštinu, víte poděkl moravské řeči." Takto mluvil obyčejně po jídle, neboť v sestě nesměl se s ním nikdo přit ani hádat. Zarazil

jej hned tvrdě vážně: „Překáží to mému trávení!“ Udo-
lával tak své nepřátele. Ostatně mu lidé přáli.

Ted' se zastavil před pětící dam. „Milostivá baronko,
zapomněl jsem vám povědět, že se mé deery mimo mad'ar-
štinu učily také zpěvu dle italské školy. Viděl jsem u nich
hudební studie od Vagnera.“

„Ale papa, vždyť Vagner jest nepřítelem italské školy,“
mrzela se Jiřina, starší Mad'arka pana z Č...

„Hop, hop!“ právě komandoval starý pán a zastaviv
se vyvalil oči na Jiřinu. „Víte-li deersko, že jsem hospo-
dář, a Vagner co jmenovec hospodářského řemeslníka se
mi hodí velmi dobře za obhájece italské školy? Proto jsem
vám jej koupil, ať jest její přítelem nebo ne.“

„A nám jej maestro Livoda nenechal ani číst.“

Pan z Č... nepovšiml si té odpovědi. „Milostpaní,“
hovořil, „pozoruji v salonu nedostatek ruchu, nějakou ne-
vrlost u všech. Bude to asi to neurčité počasí. Dovolíte-li,
zazpívají mé Mad'arky něco?“

„Prosím.“

Bohdana uvedla slečny k pianu. Amata se mezitím tázala
baronky: „Jest tu doktor?“

„Ne!“ zněla úsečná odpověď. „Dostala jsi dnes opět
psaní z Břetislavi?“

Slabý ruměnek přelétl dívčino bledé líce. Baronka mí-
nila obyčejný týdenní dopis od abatyše a napomenutí i
návod života od velebného pátera Aurela.

„Odpusťte mi, drahá velebná sestro,“ přivtělila se k
nim starší slečna z Č... Jiřina, „ale já bych umřela jsouc
odsouzena žiti v klášteře; musí to býti strašlivé dle mého
náhledu! Ale odpusťte!“

Baronka sebou trhla prudce; Amata sevřela rty, jako
by chtěla utlačit výkřik.

„Vy se děsíte klidu!“ usmála se nuceně baronka.

„Ano, snad proto se bojím kláštera,“ odvětila prosto-
srdečně Jiřina.

V témž čase sháněla Bohdana partesy, a Albína sedala
k pianu. Bezvýznamný dialog těchto dam překřikoval ředitel
a starý pán z Č... svou moravštinou; neboť ředitel byl
Hanák a dělal radost statkáři mluvě také jinou řečí.

„Jářko!“ hovořil starý pán, „debech měl na Hané
svoj statek, tož bech tam sázel také pomeranče a fiky. Že
ne? Roko 1834 lebo 43, nevím hož jistě — i tu v Č..., v
tom sochoparu, v té mrazovině kvetle mi jabloně dvakrát
a jeden kaštan třikrát, a dež sem bel v roko 1835 lebo 53
na Hané, tož jsem tam viděl sklizeť u Prostějova svatojanské
chlib a fiky jako fezole. Nevěříte?“

„Jak pak ne!“ hrál si dlouhými prsty Kareš. „Divné
to... ale ne zázrak... což však jsó i zázraky na světě...
fezole jako svatojanské chlib. A — co se stalo... vám.“

„Ne fezole jako svatojanské chlib, řekl jsem svatojan-
ské chlib jako fezole.“

„Ano, fezole jako svatojanské chlib... jako...“ při-
svědčoval opět chybně Kareš.

„Hale dež vás ujišťuju —“ Starý chtěl opět brániti
smysl své věty, však spozoroval, že si zmotal dvě rozdílné
řeči, češtinu s moravštinou, řekl totiž místo hojišťuju
ujišťuju.

V té době udeřila na klavesy slečna Albína. Po chvíli
rozléhalo se sálem duetto, italská slova od Mercantiniho.
Všichni se stišili naslouchající s větší neb menší pozorností
zpěvu vskutku pěknému. Jen baronka zapomněla poslouchat.
U vchodu se objevil lokaj. Baronka kynula. Tiše vyšla
ze sálu.

„Přišel!“ zvolala tiše mladá jeptiška. I ona zapo-
mněla naslouchati hudbě. Předsíní viděla se kmitnouti ba-
ronku; zašla do verandy, jež byla předsíní spojena s pokoji
sálovými. Nikdo si nepovšiml odchodu obou. Mimo to
Amata postavila se v předsíní opírajíc se o sloupové ve-
řeje, tak že mohl ji každý vidět a domnívat se, že odešla
stranou, aby mohla poslouchati hudbu z dále. Rozoznala
hlasy doktora Vl... a baronky zaznívající zřetelně z ve-

randy. I kňučení Luska bylo slyšet. Nikdo si ho však
nevšiml dnes.

„Přála jste si mluvit se mnou, milostivá paní,“ sly-
šela Amata Sylvínův hlas.

„Ano, pane Vl... Pravil jste mně před desíti dny:
‘někdy jindy řeknu vám co možno říci!’ Byl jste tehdyž
rozčilen, nechei-li říci zdreen. Hlásím se o vyplnění slova.“

Dívka poslouchala s rozčilenými pocity tento dialog.

„Řeknu vám tolik, co mi dovoleno. Poroučejte mnou.“

„Přijměte sedadlo.“

„Díky.“

„Zdráháte se započít? Dobře. Pane doktore, znáte tuto
bambitku?“

„Vy jste ji našla, paní baronko?“

„Dnes jsem ji obdržela. Minulo šest neb sedm neděl
od jistého dne; tehdyž jsem měla podezření, že rána, jež
poranila Binelliho, byla vystřelena z mého daru, z vaší
Schwertsovy bambitky. Vy jste se bil se setníkem!“

„Nikoli!“

„Popíráte, že je to vaše zbraň?“

„Nikoli. Dovolte, milostivá paní, vysvětlím vám vše.
Pamatujete se na nemocného starce, o kterém jsem vám
a slečně vyprávěl při návštěvě v mé domácnosti? Tento
svěhlavý muž, jenž byl opustil výhodné místo a zdráhá se
přijmouti výslužbu, činí to z důvodu. Říká: výslužba by
byla u mne podplacení. Vyprávěl mi o jistém nepočetivém
skutku svého pána, jehož obětí byl setník de Binelli —
mimořádně zaslouženou obětí. Milostpaní, nemám již právo
mluvit o věci, kterou jsem znal jen od muže, jenž viděl
počátek, neboť má podmínka, již jsem položil panu Binel-
limu, byla splněna. On opustil zámek.“

„Vy mne lekáte. Což nesmím zvědět, co zavinil ten
mladý muž, že jste jej přinutil opustit D...?“

„Opětuji, že nemám k tomu práva. Tím méně, poněvadž
nevím, jak jest pan de Binelli nyní poután. Mám aspoň
za to, že od té doby jest vše vyrovnáno; neboť muž, jenž
mi to svěděl, byl co sekretář svého pána svědkem všeho
skoro již před desíti lety. A věru přeji si, aby má domněnka
byla pravdiva.“

„Hádanky.“

„Promiňte, mluvím-li o nich. Pozoroval jsem dotěravé
chování setníkovy, a myslím, že právem pozval jsem jej na
dostaveníčko k terči. Bilo to onoho dne. Ve vší vážnosti
jsem mu dříve řekl, že si přeji skusiti, či bambitky — viděl
jsem před tím jeho — jsou lepší. Přinesli jsme oba své
bambitky. Nebudu vám líčiti následující scénu, milostpaní,
dosti na tom, řeknu-li vám, že jsem si zahrál onoho dne
na dramatického hrdinu. Nemohu ani líčit, jaká slova do-
hnala mne k bezohlednosti, a jaká vzbouřila v setníku
všecku krev, tak že — vedle nás ležela pouzdra otevřena —
chopil se bambitky a střelil po mně. Podal jsem mu klidně
svou lutyšku. „Lépe střílí!“ pravil jsem. Binelli mi ji
vyrvál zuřivě z ruky, otvorem proti sobě. Byla natažena a
spustila. Setník se poranil. — Chtěl jsem ji zahodit!“ zvolal
klesaje. Věřil jsem mu. Ohledav ránu a seznáv, že není
nebezpečna, hledal jsem vystřelenou lutyšku, marně však.
Vzal jsem tedy jeho nabitou bambitku, aby se nemohl nikdo
tázati, odkud vyšla druhá rána; upozornil jsem jej na to
a vzdálil jsem se. Toť celá historie lutyšky.“

„Nemýlila jsem se tedy. A nesmím zvědět, čím se
provinil Binelli, že jste uznal za nutno vzdálit jej odtud?“

Právě bylo dohráno duetto. Potlesk se ozval sálem,
a na žádost Bohdaninu svolily slečny pokračovat.

„Budou vás pohřešovat, skončíme!“ slyšela Amata hlas
lékařův.

„Ne, ne, sečkejte! Sedněte!“ mluvila baronka důrazně.

„Snad mi můžete vysvětlit více. Pane doktore, zdá se mi,
že nad D...ským zámekem jest dusno, a nevím, co toho
příčinou. Odpovězte mi. Binelli, vy a Amata, vás tři ne-
pochopuji.“

„O panu de Binellim jsem řekl dosti.“

(Pokračování.)

KARAKTER.

Sepsal Josef Durdík. — Pokračování.

(Pokračování.)

Praví se, že život jest boj, ale nemusíme si hned mysliti na krvavou seč. Dříve, než dojdou věci tak daleko, zápolí se jinde, a sice nejhlavněji prací. Kdo důkladněji práci podává, ten vítězí, — to jest konkurence. Práce jesti tedy nejjadrnější zbraň, ona řeší velmi mnoho tajemných záhad životních, ona jest zdrojem, z něhož všechno blahobyť hmotný, i duševní slast se line. I v přírodě se pracuje; neřku-li naše domácí zvíře, ale i ten pták v povětří hledá potravu, stará se o sebe i o děti, zkrátka pracuje, — a ptactvo, toť přece vtělený jásot přírody; však nie platno, ani ono není vyňato z obecného zákona. Práce pokládána byla za hlavní útrapu vezdejší, ale právě ona činí život snesitelným. Bez práce — říkávají — nikdo nejlí koláče; ale, tak dodati můžeme, kdyby je i mohl jísti bez práce, nechutnaly by mu. Nepřetržitě světa užívání by naše smysly brzo otupilo, vnímavosti pro podobné dojmy rychle ubývá, a na této vnímavosti vlastně všechno záleží. Bez práce by se nám vše zprotivilo; i největší slast konečně omrzí a stálý klid bez namáhání se zhnusí každému. Klid jest jen milý co odpočinek, rázná mysl se ho štítí, ona hledá ruch, v němž jedině se osvěžití může. "Hníti" může národ jen tehdy, kdy "nie nedělat" jest přáním většiny. Prací svou tvoříme, měníme, vzděláváme něco, dáváme světu o sobě vědět, a sil svých užíváme. A to jest konečně celý smysl pověstné hádanky o vezdejším určení člověka, jakž zdravý rozum po vše věky vše pojímal: abychem sil, které nám dány jsou, upotřebili, všechno, co do nás vloženo, k rozvoji přivedli.

Ovšem narazíme na překážky, které záměry naše záplna roztrstí, ano i člověka zničí; dále jsou menšího druhu závady, tak že jistá zamýšlená práce konati se nemůže. Boj proti nim však už jest také práce — a co se týče prvních, děsnějších, — nuže, musíme se držeti, dokud nám zbraň z ruky nevyrvou, musíme též proti nim bojovat. Můžeť náhle člověk zahynout, — mohu zrno obilní rozmělnit, ale následuje z toho, že v ostatních má utuhnouti snaha vzklíčit a růst? V proudě nehod, pádův, úrazův, veřejného i soukromého neštěstí musím přece podržet na mysli a provádět svůj cíl, — což jinak nejde než činěním, pracováním. Lekati se překážek, jest zbabělost; lekati se práce, lenost, vzdávati se všech nadějí, zoufalství; a tak mají všechnu tří svcu příčinu v jisté vadě povahy. Zbabělost a lenost jsou spolu příbuzny, a světové zoufalství, které si nicotu za největší ideu zvolilo, není od nich daleko. V národě statečném, energickém, učení o nicotě nikdy se neujme; a úkaz významný pozorujeme, že nehybnost, lenost neb touha po smyslném rozkošnictví bez práce nejlépe hnojí půdu pro nihilismus.

Velebě práci neodporučuji přepracování; i o něm dlužno se zmíniti. — Všechno má míru svou; příkazy znějí, abychem hleděli míře té co možná se přiblížiti, — ji překročiti, jest nešť. Jednotlivec se může přepracovat a hyne; ztratili jsme takto mnoho ušlechtilých lidí. Celé třídy pracujících mohou být uhmožděny, ano celé národy v šanc dány bezohlednému vykořisťování, — vše to vyžaduje své úvahy, vybízí k snahám novým, ku změnám a opravám, jest zdrojem opět nové práce a nového života, nových bojů, — ale nie proti práci a nezbytnosti její nedokáže, nanejvýše o jejím rozdělení a upravení. V celku trvá věta v platnosti své, že práce jest nejvšeobecnější zákon světa, že vyslovuje tajemství našeho vezdejšího života, hlavní rys bytosti naší; v práci souvisí člověk se svým okolím činně, udržuje se, zdokonaluje se. Ted' vidíme, v jakém poměru jsou práce a povaha. Povahou člověk jest, pokud jest činný, totiž pokud má snahu a cíl, pokud to všechno jeví svému okolí, — to jest pak pracování v nejširším smysle slova. Což divu tedy, že práci můžeme míti přímo za jeden z nejhlavnějších

průjevů povahy. Ku práci náleží jistá povaha a zase pracováním povaha se vyvinuje. Proto shledáváme u národův pracovitých nejvíce povah, nejvíce statečných, samostatných mužů, kdežto u národů líných poroba, nespolehlivost a nedůslednost hnízdí. V práci učí se člověk přemáhati sebe, na uzdě míti své žádosti, vzdorovati svůdným hlasům, zkrátka eviči vůli svou. Kdo dovede pracovat, má silnější sebevědomí než zahaleč neb lenoch, jenž si musí zoufat, když by měl státi na svých nohou. Proto konečně shledáváme, že všichni lidé, které za pravé vzory charakteru máme, byli také vzorové v práci, že mnoho, důkladně a ráli pracovali, a že zejména ti skuteční veleduchové byli praví obrové dělníci, že pracovali mnohem, mnohem více, nežli zač jim bylo a mohlo býti dáno mzdy.

"Vzorem přičinlivosti a vytrvalosti, které chudého chasníka sladovnického učinily jedním z nejbohatších měšťanů pražských, jest Jan Kittl; on ještě v jiném ohledu měl by býti příkladem krajanům mnohým, kteří štěstí svého neumějí snášeti způsobem náležitým." Kittl byl synem chudého chalupníka v Holubčicích, vsi okresu Smíchovského, a když mu bylo dvanáct let, přivedla jej matka do Prahy na učení, a sice do pivovaru "u Šálků" (roku 1823). Matka mu zanechala, když se s ním loučila, stříbrný dvacetník, a věru požehnání bylo s tímto dvacetníkem. Po vyučení stal se Kittl podstarším "u Rajtknechtů", kdež si něco peněz uhospodařil, a pak už o své ujmě najal hostinec "u Zpěváků"; zde prospívaly záměry jeho tak znamenitě, že podnikavý muž brzo koupiti mohl pivovar, v němž byl druhdy sám pracoval. Podivuhodná byla pracovitost a snaha jeho; stále byl na nohou, všude pomáhaje, všude dohlížeje a stále přemýšleje o zvelebení závodů svých. Ačkoli r. 1851 veliká nehoda ho stihla, že mu totiž pivovar se všemi zásobami shořel, přece ani to nezastavilo jeho pokrok, ale povzbudilo tím mocněji jeho činnost; s udivením pohlíželi zrádci a přátelé, kterak bývalý chasník chudý prospívá ve všem, co podniká. Nechodiv nikdy do škol vyšších neměl ovšem literárního vzdělání, vysoce si však jeho vážil a u vychování synů něčeho nešetřil. Za to v otázkách praktických měl ducha bystrého, zkušenostmi vycvičeného, že obratnosti jeho divili se nejednou lidé v technických oborech vědecky vzdělání. Po vyznamenání a hodnostech nebažil, svědomitě však plnil povinnosti své občanské, stál horlivě při straně národní, jakož jednoho dne při důležité volbě, kdež každý hlas padal na váhu, ani těžkou nemocí nedal se zdržeti, aby hlasem svým nepřispěl straně národní. Taktéž bez okázalosti byl dobročinným, nezapomínaje na rodiště své, kdež založil školu a při ní knihovnu. Spolky vlastenecké a dobročinné podporoval všechny. Život jeho dokazuje, se jest dobrá vůle a nezlomná přičinlivost. Širším kruhům zavaznělo jméno Jana Kittla při početi nového politického ruchu v letech šedesátých. Noviny německé bez dalšího pátrání po skutečnosti byly si uvykly vyhlašovati Pranu za město německé, a když by obecný lid byly laskavě povolily českému živlu, tož přece vše, co intelligence, průmysl, kapitál znamená, jest prý v rukou Němců; Němci v Praze platí nejvíce daní a jim podle toho přísluší panování atd.. Slyšíce to stále i my jsme tomu počali věřiti, — ano, ty německé průmyslové závody, ty obchodní domy, to jest bohatství, ty musí platit ohromně mnoho! A hle, když konečně nahlédli naši novináři do listin berního úřadu pražského, přišly podivné věci na jevo. Ukázalo se, že zrovna čeští průmyslníci platí největší daně; na prvním však místě vynikl závod Kittlův, z něhož tehdy odvádělo se státu nejvíce daní; po něm šly ještě některé jiné firmy české, až teprv na tolikátém a tolikátém místě konečně přišel jeden z těch oslavovaných obchodních domů německých. Ejhle, tak český dělník pracovitostí svou dokázal, že planá jsou všechna slova proti skutkům a cifrám, a v tom ohledu byl Kittl také činitelem váhy politické. Divme se pak, že volby v Praze vždy větší a větší prospěch strany národní dosvědčují!

(Pokračování.)

PÍSEMNICTVÍ.

Nevíte ani bratři s jakou radostí sáhneme vždy po listu našem nejlepšímu, jak dychtivě čteme každý ten jednotlivý řádek, každé to slovo upřímné, nadšené a rázné, každý ten řádek "Sokola" pražského, kterýž po 31 let věren svému poslání koná práci záslužnou. Od čísla k číslu se zvelebují a také nás v Americe nezapomíná, pořídív si stálo pro nás rubriku. Nyní následkem zvýšení mzdy sazečů zvýšil předplatné o jednu korunu, tak že bude toto obnášeti K. 5. ročně. To nám ovšem nikterak ale vaditi nebude, abychom od nynějška předplatili se na tohoto nestora práce sokolské ve všech sborech. Br. Scheiner píše v prvním čísle "Na prahu nové doby", článek, jenž velice se nám zamlouvá proto, že hlavně v práci společné všech vrstev národa vidí spásu.

Věstník Sokolský, list České Obce Sokolské změnil trochu ohlavení, jinak ale přichází k nám s celou svou řadou pokynů, článků odborných i jiných, zvěstí ze všech končin sokolských jako jindy, ba v úpravě své ještě lepší. S pokrokem listů našich i ty celky naše musí jíti v před o tom pochyby býti nemůže. Aby pak mohly jíti v před a zvelebovati se dejme listům svým hojnou podporu a předpláceme je pro sebe i přátele naší myšlenky. Adresa Slikův palác, Ferdinandova třída, Praha.

Sokolský Věstník Župy moravsko-slezské, ročník 3. číslo prvé dostal se nám do rukou poprvé. Vychází ve Slezsku. Ostravě pořadatelství JUDr. B. Šavrdy. Také list tento vede si statečně a po sokolsku. Jsou tu zejména zvěsti Sokolské Župy Moravsko-slezské, jež dříve jsme nedostávali a proto jen vítáme list ten na stolku našem a naši výměny. Předplatné K 70. Vychází dvakrát měsíčně.

"Slovenský Sokol", 119 E. Ohio St., Alleghany, Pa., vyšel v novém hávu a s prohlášením zásad volných i pokrokových. Vedle nového obalu jest viděti, že pořadatelstvo se tuží i snažíc se pochopiti veliké naše úkoly společné, přičiňuje se poskytnouti bratřím svým a sestřím list obsahu co nejvhodnějšího. Jen dále tak. Úvahy jsou péra britkého a články opravdu pěkné. Zmínka o Vsesokolském sletu 1907 vhodná.

Lednové číslo "Boree" má tři pořadatele z nichž br. Jan Prokš jest prvním, pak je br. Karel Bajer a Karel Rajman. Administrace nalezá se nyní: 686 Loomis ul., Chicago, Ill. Vítáme nové pracovníky na nevdechém poli zápolu o pravdy a utužení lidu svého i jsme jisti, že dosavadní styky navázané s "Boreem" zůstanou jen tytéž na prospěch nejen velikého "Svazu", ale věci naší sokolské v Americe vůbec. Úprava listu jest pěkná a obsah vhodný. Technické části věnována pozornost náležitá. Odporujeme sborům našim vše.

Pochybujeme, že vydán byl kdy list, list odborný v Americe v českém jazyku v tak elegantní úpravě a takového bohatého obsahu, jako jest prvé číslo 16. ročníku "Hospodáře" vydaného Národní tiskárnou v Omaze. Že úkolu svému list tento dostal v každém ohledu dokazuje nejen 15 let dobré a poctivé snahy, ale i obsah tohoto čísla vedle všech těch mnohých ilustrací. Zajímavé, že byl to "Hospodář", list odborný u nás první, který hlavně na mnohé své spolupracovníky různých odborů hospodářských spolehal a tak poskytoval v přehledu látku nejen záživnou, ale nanejvýš poučnou. Číslo toto má barevný obal, pozoruhodnou to práci našeho br. A. Petrtyla z Chicaga, jehož práce naši již znají. Jest dílo skutečné ceny umělecké. První článek "Jak je v Americe" psaný J. Rosickým se nám zvláště zamlouvá a sice k vůli mnohým informacím pro našince v Čechách, dále celá řada článků odborných, z nichž vynikají práce prof. F. W. Boušky z Ames, Ia., Mart. J. Průchy z pokusné stanice, Geneva, N. Y., redaktora J. Em. Kroupy, práce zvětšeného br. Karla Jonáše, prof. W. H. Olina, M. Sudíkové, Jana Janáka, E. F. Stephense, Dr. K. Šťastného, prof. J. F. Woity, Ant. Fialy v překladu Krčilové, Marie Mochalové v "Besídce", Dr. K. H. Breuera atd. List vychází každou druhou středu a předplatné obnáší pouze dollar. Pište si o toto číslo i potěšíte se, že i zde v

Americe vyšlo kus dobré práce odborné, ba práce, již i cizina vzdala hold povinný.

Dojista jen právem nazývá významné dílo "The Slovaks of Hungary, Slav and Panslavism" "Slovenský Deník" dílem epochálním a my dovolujeme si jen tvrdit, že dosud ani v češtině knihy podobného rázu nemáme, podobného sestavení, jež nejen že zde vyniká obranou lidu slovanského původu, Slováků pak zvláště, ale hned v zápětí dokládá zajímavými udalostmi ze zkušenosti autora. A vidíte spisovatelem díla toho, jež veliké nakladatelstvo "Knickerbrocker Press" vydalo v úpravě nanejvýš moderní a s obrazy opravdu skvostnými přesně dle originálů, jest Čech. Slovákům tu napsal knihu vzácné ceny Tomáš Čapek, obsahu, o němž dnes odborníků jeden jde hlas, že nejen psána jest přímo skvostnou angličtinou, ale tak, že zajímáti musí každého čtenáře, jenž poučiti se hodlá o těch, jimž ještě do nedávna říkalo se "Huns" a p. A jak zajímavá již jest sama předmluva! Co ve krásné té knize sneseno jest studie

a vzácného materiálu, jakž jen dobré pozorovatelské oko spisovatele vystihnouti mohlo. Takovéto dílo přinese cizině o Slovanech pravého poučení a o myšlence vzájemnosti všeslovanské podá náležitěho vysvětlení i těm kruhům, jež lidu slovanskému byli vždy nepřátelští proto, že znali jej jen z vypravování Němců a Maďarů. Jest původní a dobrá to pomůcka na obranu, jako na poučení těch mladších a dorostu našeho, ba co díme na poučení vlastní. Kniha neměla by scházeti v našich knihovnách, slovenských a slovanských vůbec, ano neměla by scházeti v žádné veřejné knihovně po celé Americe, zejména tam kde bydlí Slované. Slovenské spolky měly by vzíti si za úkol dílo Čapkovo pro knihovny veřejné zakupovati a tu zvláště bratři naši slovenští měli by činnost rozvinout. Vždyť to dílo hlavně platí lidu jejich, objasňuje hlavně jejich snahy, národa jejich utrpení, zápasy a tihnutí mysli všech těch jejich lidí dobré vůle, činovníků národních se všemi jejich rozpory a kvasem srdcí. Kniha má 200 stran, mnoho pěkných ilustrací a dvě etnografické mapky. Cena \$1.50. Objednati lze u P. V. Rovnianek & Co., 612—14 Grant St., Pittsburgh, Pa.

ČLENOVÉ NOVÍ, Odstouplí a Vyloučení.

— Do T. J. Tyrš C. R. S. přijati byli: Jaroslav Hruška, Josef Kozlovský, Josef Chadima, O. L. Lopata, Emil Sirový, Frant. Teplý.

— Do T. J. S. Omaha přijati byli: Al. Hambek a Ad. Svoboda. Vyloučení pro neplacení Jan Fiala, Jos. Kuneš a Jos. Joura. Odstupní listinu obdržel Jos. Myslivec.

— Do T. J. S. Newark přijati byli: Arnošt Pišl a Boh. Vavřina.

Do T. J. S. Prague, Neb., přijati byli: Jos. Hampl, odstoupil Vác. Kudrna.

— Do T. J. S. New York přijati byli: Josef Vrána, Vojt. Hájek II. Vyloučení byli: Kratochvíl Jan, Matušek Lad., Šíma Frant., Novotný Jos. II. Zemřeli: Jan Tiller, Edw. Červa. Odstoupili: Coufal Vác., Malinka Jindř.

— Do T. J. S. St. Louis přijati byli: Ferd. Stuckeill, Jiljí Kolářík, Karel Turek, Ferd. Kohout, Jan Turek, Jind. Coufal. Přestoupili: Bed. Redl, Jan Dvořák. Pro neplacení vyškrtnutí: Jan Matas, Jos. Holoubek, Vinc. Černý, K. Malkovský, Karel Votruba, Victor Janish.

— Do T. J. S. Tábor v Chicagu přijati byli: Wil. Křestán a Vojtěch Božovský.

— Do T. J. S. Praha přijati byli: Vratislav Kačer, Jan Klekr, Matěj Beránek, Frank Stupka, Emil Walleck, Jos. Pazák ml., Frank Bečvář, Jos. Roubík, Josef Svoboda. Zemřel Jan Rejša st.

— Do T. J. S. Čechie přijat byl Jan Novák.

— Do Sok. Cleveland přijati byli: Jan Řezáč a Václav Korinta; navržení Dr. O. F. Dušek a Karel Weinstein.

VYZVÁNÍ.

Oznamujeme všem Jednotám, že Výkonný Výbor Nár. Jednoty Sokolské zakoupí za mírných podmínek tělocvičné nářadí, jako jsou: bradla, hrazda a kůň. Pakli některá Jednota podobné tělocvičné nářadí má a nepotřebuje je, nechť ihned oznámí to jednateli V. V. na adresu: Jan Černý, 437 E. 71st St., New York City.

ADRESÁŘ NÁR. JED. SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

Výkonný Výbor Národní jednoty Sokolské v New Yorku: Schůze každé 1. pondělí v měsíci v Sokolovně, 420-424 E. 71. St. — F. Martyny, starosta, 1329 First Ave.; Fr. Hroch, náměstek, 457 Rodney St., Brooklyn, N. Y.; Jan Černý, jednatel, 437 E. 71. St.; Max Grabenstein, tajem., 1 Teasdale Pl. F. Lier, pokladník, 410 E. 71. St.; výbor tělocvičný: V. Hampl, A. Jahoda a K. E. Hrbek; výbor účetní: St. Kostka, J. Pavlík a V. Zvoník. — Náčelník A. Haller, 818 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.; podnáčelník Aug. Tesář, St. Louis, Mo. a Fr. Flíp, Cedar Rapids, Iowa.

Župa Východní, Sídlo v New Yorku.

Ústřední výbor: Starosta Anton Mysliveček; náměstek Fr. Beníšek; pokladník Jos. Laně; jednatel Vinc. Vaněk, 420-424 E. 71. St., New York City; náčelník Hugo Sekyra, 604 E. 83. St., New York City; podnáčelníci: I. Jos. Gregor, II. Fr. Beníšek; finanční výbor: Jos. Gregor, Fr. Lier ml. Schůze odbyvá se každé 3. pondělí v měsíci v Sokolovně, 420-424 E. 71. St., New York.

Sok. Jed. Blesk v Baltimore; schůze 2. pátek v Sokolovně, S. E. cor. Gay and Preston Sts.; tajemník Karel Matoušek, 2002 Ellsworth St.

T. J. Česko-Slovanský Sokol v Bayonne, N. J.; tajemník Jan Batka, 132 F. Ave.

T. J. S. Fugner, L. I. City, N. Y.; 2. sobotu ve Volkerts Hall, 270-272 Prospect St.; taj. Vác. Vančura, 59 — 2nd Ave. Long Island City, N. Y.

T. J. Sokol, Newark, N. J.; 2. pondělí v místnosti H. Pfeiffera, roh 15. Ave. a 9. ul., taj. Al. Rovenský, 93 Vaverly Ave.

T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y.; 1. sobotu v místnosti Ed. Freye, 700 E. 166th St.; taj. J. Šrámek, 709 E 167. St.

T. J. Sokol, New York; 2. a poslední pondělí, 420-422-424 E. 71st St.; taj. Jos. Mrštík, 420-424 E. 71st St.

Sok. Jed. Philadelphia, Pa.; 1. nedělí v měsíci v České budově a Sokolovně, 2202 N. Marshall St. ve 3 hod. odpo.; tajemník Alois Neibert, 1960 N. Darfen St.

T. J. Sokol, Westfield, Mass.; 1. a 3. středu v Sokolovně, 118-120 Meadow St.; taj. Vác. Kyliš, 6 Sycamore St.

T. J. S. New Bedford, Mass., tajemník Vác. Vlach, 36 Deane St.

T. J. S. Horymír v Curtis Bay, Md.; schůze 1. nedělí v Národní síni Č. S. P. S. taj. Jos. Brož, 6 Seadal St.

T. J. S. Komenský, Patterson, N. Y., taj. Jos. Michalíčka.

Sbor Sokolek Sok. Jed. Blesk v Baltimore, Md.; 3. nedělí v Sokolovně, S. E. cor. Gay and Preston St.; taj. Vojtěška A. Jareš, 2004 Ashland Ave.

Těl. Sbor Paní a Dívek v New Yorku. Schůze poslední čtvrtek v měsíci v Sokolovně, 420-424 E. 71st St.; taj. J. Voříšková, 307 E. 69th St.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Long Island City, N. Y.; taj. M. Soukup, 1. Skillman Ave.

Župa Sev. Vých. Sídlo v Clevelandu, O.

Ústřední Výbor: Starosta Jos. Štíbr; tajemník F. Cais, 14 Grand Army Ct., Cleveland, O.; pokladník A. Pánka; náčelník Jan Fryš, roh Tillman Ave. a Ash. St., Detroit, Mich.; 1. podnáčelník Jos. Štíbr, 2. podnáčelník A. Pánka. Další členové výboru: Jan Chábek, Jos. Rozhoň, Mat. Krejzl, V. Bernajter, Jos. Oufada, V. Štíbr — Schůze 4. nedělí odpo. ve 2 hod. u "Sokola Čech."

Sokol Cleveland, 3. nedělí v Sokolovně, roh Central Ave. a Plymouth St.; jedn. Emil Šlapák, 15 Capitol Street.

Sokol Čech, Cleveland, O.; 2. nedělí v Sokolovně, č. 6 Wendal Ave.; taj. V. J. Štíbr, 2177 Wilson Ave.

T. J. S. Nová Vlast, Cleveland, O.; 1. čtvrtek v Sokolské síni; taj. Fr. Cais, 14 Grand Army Ct.

Těl. a Podp. Jed. Budivoj, Detroit, Mich.; 1. pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine Sts.; taj. Jos. Janeček, 698 Antoine St.

T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.; 2. pátek v Sokolovně, roh Tillman a Ash ul.; taj. Gustav Vimr, 507 — 30th St.; účetník Fr. Dražan.

Sokol Lorain, Lorain, O.; 4. středu v měsíci, v síni Al. Štoiby, 422 Charles St., taj. Al. Nezbeda, 500 Everet St.

T. J. S. Ríp, Allegheny Pa., taj. Ant. Cajtham, 4626 Winthrop St., Pittsburg, Pa.

Župa Střední, Sídlo v St. Louis, Mo.

Ústřední Výbor: Starosta Vác. Šedivec; náč. V. K. Trýska, 2039 A Russell Ave. Podnáčelníci: Jan Jiroušek, Chicago, F. Engelthaler, Cedar Rapids. Ustavovatel Aug. Tesář, 2334 So. 13. St.; jednatel Fr. Široký, 3450 Itaska St.; pokladník P. Pitha; Jos. Janda, Mat. Ryska, Vác. Trýska. — Schůze v "Sokole", 9. a Allen Av., každé třetí pondělí.

Plezský Sokol, Chicago; 2. a 4. čtvrtek, tajem. A. V. Kalík, 934 So. Ashland av. účetník Wm. Bláha, 827 So. Ashland Ave.

Sokol Chicago, Chicago, Ill.; 1. a 3. středu v Sokolovně, 1118 Kedzie Ave.; taj. Vác. Topinka, 1185 So. Homan Ave.

Těl. Jed. Čechie, Chicago, Ill.; 1. a 3. pondělí v síni Čechie, 32-34 Emma St.; taj. Alois Sršeň, 55 Emma St.

T. J. S. Tábor, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v nové sborové místnosti 1300-1302 41st Ave.; tajemník Jaroslav Mottl, 1526 So. 40. Ave.

T. J. S. Praha, Chicago, Ill. — Town of Lake —; schůze 1. a 3. středu v síni Patronátu Č. S. P. S.; taj. Vojta Vorel, 4948 Robey St.

Sokol Slovanská Lípa, Chicago, Ill.; schůze každý čtvrtek v Sokolovně, 106-108 De Koven St.; taj. Jindř. J. Hájek, 133 W. Taylor St.

Čes. Amer. Sokol, Manitowoc, Wis.; 2. středu v síni Slov. Lípy; Fr. Vraney, taj., 521 N. 10. St.

T. J. Sokol, St. Louis, Mo.; 2. a 4. taj. V. K. Trýska, 2039 Russell Ave. pondělí v Sokolovně, roh 9. ul. a Allen av.,

T. J. S. Mount Pleasant, St. Louis, Mo., schůze 1. středu v Sokole, Minnesota Av. a Neosho St. Tajemník Rud. Holman, 4659 Nebraska Ave.

Tyrš C. R. Sokol, Cedar Rapids, Ia.; 1. nedělí v Sokolovně, roh 3. ul. a 7. Ave.; taj. Fr. Grubhoffer, 1010 — 3rd St. So.

Sbor Sokolek Vlasta, St. Louis, Mo. 3. pondělí v Sokolovně, roh 9. ul. a Allen Ave. taj. Kar. Jaeger, 1704 Geyer ave.

T. J. S. East St. Louis, Ill., taj. Petr Plamínek, 219 Exchange ave.

Župa Západní, Sídlo v Omaha, Neb.

Ústřední výbor: Starosta Jos. Mík, taj. Oldřich Jelen, 1231 So. 14th St., pokladník Jan Mathauser, náčelník Rud. Havelka, 1446 So. 16th St.; podnáčelníci: Frant. Pavlík, Prague, Neb.; Bed. Vašák, Wilber, Neb. Další členové výboru Alois Jiran, Václav Blatný z Bruno, Marie Patáček a Růžena Sedláček, Jos. Vonásek a Anna Zikmund. Schůze 3. čtvrtek v měsíci, večer, v Sokolovně v Omaze, Neb.

T. J. S. Karel Jonáš, Able, Neb.; 1. nedělí, taj. Jan Vávra.

T. J. S. Hvězda Západu, Black Wolf, Kansas; 1. nedělí; taj. Jos. Doleček, Ellsworth, Kansas.

T. J. Sokol Žizka, Bruno, Neb.; 1. nedělí; taj. Václav Blatný.

T. J. Sokol, Crete, Neb.; 2. nedělí ve své síni; taj. Jos. Pařízek.

T. J. Sokol, Milligan, Neb.; 2. nedělí v Central Hall bratří Jichů; taj. V. F. Bouša.

T. J. Sokol, Omaha; 2. středu; taj. Rud. Fibinger, 1213 Williams St.

T. J. Sokol Plattsmouth, Neb.; 2. pondělí; taj. L. Jiran.

T. J. Sokol Prague, Neb.; 2. pondělí; taj. A. L. Vlasák.

T. J. Sokol, Schuyler, Neb.; 2. středu v měsíci v síni ČSPS; taj. F. H. Svoboda.

T. J. S. So. Omaha, Neb.; 1. pondělí; taj. Fr. Kubín, Boh. Nat. Hall, 21st & U. St.

T. J. S. Karel Jonáš, Wilson, Kansas; 2. a 4. nedělí; taj. V. Hubálek.

T. J. Sokol, Wilber, Neb.; 1. pátek v Sokolovně; taj. Jos. J. Novák.

T. J. S. Jih z Poděbrad, Clarkson, Neb.; taj. A. Odvárka.

Sbor Sokolek, Plattsmouth, Neb. Schůze 2. nedělí v měsíci. Taj. Jiřina Matoušek.

Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha, Neb.; 2. nedělí v Národní síni, 21st & U. Sts., tajemnice Ludmila Dienstbier, 164 So. 21st & Q. Sts.

Sbor Sokolek, Omaha, Neb.; taj. Františka Semerád, 1256 So. 16th St.

T. J. S. Dodge, Neb.; schůze 2. čtvrtek v síni Div. Družstva. taj. Jindř. Studníčka.

T. J. S. San Francisco, Cal.; tajemník Boh. Kantner, 122 Stockton St.

T. J. S. Český Lev, Brainard, Neb., taj. Sylv. Drbal.

T. J. S. Howells, Neb., taj. Ant. Ryšavý.